

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ 65 • ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1998 • ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΠΑΝΟΡΜΟΥ 18, Τ.Κ. 11522

ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ «Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»
(ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ 1885)

Βραβείο Ακαδημίας

Αθηνών (1986)

Κυκλοφορεί ανάμεσα στους Μικροχωρίτες του εσωτερικού και του εξωτερικού,
καθώς και στους φίλους του Μικρού Χωριού Ευρυτανίας
(Σημ.: Τα ευλπογράφα άρθρα εκφράζουν τη γνώμη του συγγραφέα τους)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΧΡΟΝΟΣ 26ος
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 65
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1998
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ Δρχ. 1.000
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ \$ 50
ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΝΠΔΔ Δρχ. 5.000

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ:
1966 - '70 Μένιος Κουτσούκης
1971-'77 Γιώργος Δημόπουλος
1978-'92 Μένιος Κουτσούκης
1993 - Αθ. Κεράνης τηλ.: 8053996
Δημ. Κρίκος τηλ.: 6467052

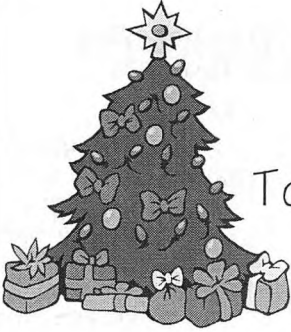
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ
ΑΘΑΝ. Ι. ΚΕΡΑΝΗΣ
ΤΗΛ.: 80.53.996
ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ:
ΔΗΜ. ΓΚΑΝΤΗΡΑΓΑΣ
ΓΕΡΑΝΙΟΥ 7, ΤΗΛ. 5244309

Περιοχόμενα

1. Ευχτήριο εορτών Χριστουγέννων Πρωτοχρονιάς.....	1
2. Επιστολή Κοινότητας Θέμα υδροηλεκτρικού.....	2
3. Ατυπη συνέλευση 18ης Αυγούστου 1998.....	3-13
4. Εκλογές 18ης Οκτωβρίου 1998.....	14
5. Απ' όσα θυμάμαι (Γράφει ο Σταύρος Γεωργούλης).....	15-17
6. Λειτάνευση εικόνας Αγίας Κυριακής.....	18
7. Χελιδόνα (ποίημα) Γιώργου Τσατσαράκου.....	19
8. Λειτάνευση εικόνας Μεταμόρφωσης Σωτήρος.....	20
9. Οι ακραίοι φρουροί του χωριού μας (Γράφει ο Μένιος Κουτσούκης).....	21-23
10. Το εκκλήσιασμα της Παναγιάς 15 Αυγούστου.....	24
11. Από τον Πειραιά μέσω Σαν Φρανσίσκο στην Κύπρο.....	25-26
12. Sigma International.....	27
13. «Θέρος - Τρύγος - Πόλεμος».....	29
14. Αυτά που έζησα στα χρόνια της Κατοχής (Γράφει ο Πάνος Κεράνης).....	30-34
15. Το εκκλήσιασμα του Αη Γιάννη 29 Αυγούστου.....	35
16. Κοινωνικά.....	36
17. Απομνημονεύματα (Δημ. Δερματά).....	37-40
18. Σπίτια που ομορφαίνουν το χωριό.....	41
19. Τα Χριστούγεννα του Παπαδιαμάντη (+Κώστα Βάρναλη).....	42-43
20. Ευρυτανικές ομορφιές.....	44-45
21. Η μάχη του Κεφαλοβρύσου - Καρπενήσιου (+Πάνου Βασιλείου).....	46-49
22. Νέα από το χωριό με λίγα λόγια.....	50
23. Ο Εορτασμός της 28ης Οκτώβρη 1940.....	51-52
24. Επισκέπτες της Πνευματικής Γωνιάς.....	53
25. Στρατιωτικό ημερολόγιο (+Στρατηγού Δ. Πολύζου).....	54-57
26. (Φωτ.) Εκδρομή TREKKING ΕΛΛΑΣ Διάνοξη δρόμου αυλακίου.....	58
27. Οι δραστηριότητες του Αθθ. Ομίλου Μικρού Χωριού.....	59
28. Ο Τρυποφράκτης (+Στεφ. Γρανίτσα).....	60
29. Βιβλιοπαρουσιάσεις.....	61-62
30. Από το χώρο της Ευρυτανίας - Επιστολές στην Αδελφότητα Ραντεβού ανθρωπιάς.....	63-64
31. Συνδρομές που έχουν εισπραχθεί από 1/6/98-31/12/98.....	65-66
32. Δωρεές εις μνήμη που έχουν εισπραχθεί από 1/6/87-31/12/98.....	67-68
33. Λίγα λόγια γι' αυτούς που έφυγαν.....	69-72

Φωτ. Εξωφ.: Από την κορυφή της Χελιδόνας η λίμνη των Κρεμαστών (1998)

Φωτογραφία Αθ. Κεράνη

Το Διοικητικό Συμβούλιο
της Αδελφότητας

και τα ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Εύχονται

σε όλους τους Μικροχωρίτες
και τους φίλους του Μικρού Χωριού
εδώ και στην ξενητιά

Καλά Χριστούγεννα

Ευτυχισμένο και Χαρούμενο
τον καινούργιο χρόνο 1999

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ
Τ.Κ. 36075
ΤΗΛ. - FAX. 41287 (0237)

Μικρό Χωριό 29 Ιουλίου 1998
Αριθ. Πρωτ. 374

ΠΡΟΣ τον κ.
Ιωάννην Πιστιόλην
Λουκιανού 6
ΑΘΗΝΑ (10675)

ΕΠΕΙΓΟΝ ΕΠΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙ

ΘΕΜΑ: Υ/Η Σταθμός Μικρού Χωριού

Κύριε Πιστιόλη

Σχετικά με το ως άνω θέμα, και λόγω δυσχεριών επικοινωνίας μας μαζί σας, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

1) Εργασίες Δ.Ε.Η. για την τοποθέτηση συστήματος μετρήσεως, διακοπών, και ασφαλειών ολοκληρώθηκαν 23 και 24 λήγοντος μηνός.

2) Εντός των ημερών μικτή επιτροπή εκπροσώπων Δ.Ε.Η. - Υπουργείων θα μας επισκευθεί για έλεγχο εγκαταστάσεων, (Ειδοπ. ΔΕΗ)

3) Επαναλαμβάνουμε παράκλησιν μας για ανάγκη ταχείας αποστολής Ηλεκτρολογικών σχεδίων Σταθμού και κτίσματος για:

α) έλεγχο επιτροπής

β) Σύνδεση σταθμού με το δίκτυο Δ.Ε.Η.

γ) Παροχή για Η/φωτισμό του Κτίσματος

4) Επίσης σας γνωρίζουμε ότι οι εργασίες τοποθέτησης και σύνδεσης καλωδίου Ηλεκτροβάνας στην δεξαμενή παροχής (στην πηγή) δεν έγιναν.

5) Ανάγκη ταχείας ολοκλήρωσης των ως άνω εργασιών και διατυπώσεων για Δοκιμαστική λειτουργία - παραλαβή του έργου και έκδοση άδειας λειτουργίας.

6) Προειδοποίηση (προφορική από ΔΕΗ Λαμίας) ότι λόγω των μεγάλων καθυστερήσεων ολοκλήρωσης των εργασιών για την έναρξη λειτουργίας του, υπάρχει κίνδυνος ανάκλησης (ακύρωσης) της υπογραφής την 10/7/1997 συμβάσεως αγοράς ρεύματος, μεταξύ Δ.Ε.Η. και Κοινότητας.

Επισημαίνουμε την ανάγκη επίσπευσης των εργασιών και διατυπώσεων και την ευθύνη ημών και υμών για τους εκ των καθυστερήσεων κινδύνους.

Για το σκοπό αυτό παρακαλούμε όπως καταστεί ευχερής η επικοινωνία μεταξύ μας και με την "ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ" Α.Ε.

**Ο Πρόεδρος της Κοινότητας
Αθαν. Κουτσούκης**

Τετάρτη άτυπη Συνέλευση Μικροχωριτών 16 Αυγούστου 1998 στο νέο Οικισμό

Πραγματοποιήθηκε στις 16 Αυγούστου στο νέο οικισμό η θερινή άτυπη Συνέλευση Μικροχωριτών στο νέο οικισμό με μεγάλη συμμετοχή των χωριανών μας των μελών της Αδελφότητας και φίλων του χωριού που βρέθηκαν τον Αύγουστο στο χωριό και ύστερα από πρόσκληση του προέδρου της Κοινότητας κ. Αθ. Κουτσούκη και του προέδρου της Αδελφότητας κ. Αθ. Κεράνη. Έχει καθιερωθεί να γίνεται κάθε Αύγουστο μία χρονιά στον ένα οικισμό και την επόμενη χρονιά στο άλλο.

Φέτος ήταν η σειρά του νέου οικισμού.

Τη συνέλευση άνοιξε ο πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Αθ. Κεράνης.

Αθων. Κεράνης: Πρωτού αρχίσουμε ήθελα κατ' αρχή να σας ευχαριστήσω για την παρουσία σας. Πάντοτε οι Μικροχωρίτες σε κάθε πρόσκληση είτε της Αδελφότητας είτε της Κοινότητας πρόθυμα ανταποκρίνονται στην πρόσκληση. Πρωτού ξεκινήσουμε για τη συζήτηση των θεμάτων θα βγάλουμε τον πρόεδρο της Συνέλευσης.

Προτείνω για πρόεδρο της συνέλευσης τον κ. Τσατσαράγκο (γίνεται δεκτός από τη συνέλευση και καταλαμβάνει το βήμα). Πριν αρχίσουμε τη συζήτηση των θεμάτων θα ήθελα να αναφέρω εκείνους που έφυγαν κατά το διάστημα του χρόνου που μεσολάβησε που δυστυχώς είναι πολλοί.

Μετά την ανάγνωση των ονομάτων να κρατήσουμε ενός λεπτού σιγή: Διαβάζει:

Κώστας Κυρίτης, Ιωάννης Χαμπερής, Καρδαράς Αθων., Ζαφειρούλα Γεραγά μεγάλη ευεργέτης της Αδελφότητας για τις πολλές και σημαντικές δωρεές που έχει κάνει, Βασίλης Τσιπάς, Γιάννης Τσιμπογιάννης, Γιάννης Λιάτσος, Δέσποινα Λιάτσου, Νικήτας Σπ. Κουτσούκης, Ασπασία Ζωγράφου σύζυγος Νικ., Ακύλας Αντωνόπουλος, Τασία Κυρίτη σύζυγος Παναγιώτη, Λάμπρος Σουλιώτης (ενός λεπτού σιγή). Να είμαστε καλά και να τους θυμόμαστε:

Ο πρόεδρος της συνέλευσης έχει το λόγο:

Ο κ. Τσατσαράγκος: Θα σας παρακαλέσω να καθίσετε όλοι κάτω να μη μιλάτε να ακούτε και ξεκινάει η ημερησία απογευματι-

νή μάλλον διάταξη με την εισήγηση ενημέρωση από τον πρόεδρο της Κοινότητας κ. Αθων. Κουτσούκη, ο κ. πρόεδρος έχει το λόγο:

κ. Κουτσούκης: Οι δραστηριότητες της Κοινότητας για το χρόνο που πέρασε από περυσί τον Αύγουστο μέχρι φέτος. Πρέπει να κλείσουμε το 1997. Η δραστηριότητα του οποίου υπήρξε ως εξής: Συμβούλια 14. Γενικές συνελεύσεις 4. Τα έργα τα οποία έγιναν τα αντιπλημμυρικά στο παλιό χωριό που εκτέλεσε το Δασαρχείο το ΙΓΜΕ (Ιδρυμα Γεωργικών Μελετών) ήρθε φέτος το Πάσχα και έκανε επιθεώρηση των έργων είναι καλά τα έργα που έγιναν, κάνανε γενικό έλεγχο.

Όσο για την άρση της απόφασης για τα περιοριστικά μέτρα δεν είναι δουλειά δική τους.

Τα σχέδια αυτά θα τα υποβάλλουν μέχρι τέλους Αυγούστου στα αρμόδια υπουργεία τα οποία θα πάρουν απόφαση για την άρση των περιοριστικών μέτρων ή θα προτείνουν κι άλλα συμπληρωματικά. Τα έργα πήγαν στα 16 εκατομμύρια τα οποία χρηματοδοτήθηκαν από την Περιφέρεια. Νεότερες πληροφορίες, ελπίζουμε να έχουμε μέσα στο Σεπτέμβριο αντίγραφο της έκθεσής τους. Άλλο θέμα είναι για τον ηλεκτροφωτισμό. Με το υδροηλεκτρικό το οποίο ελπίζουμε ότι θα προχωρούσε πιο γρήγορα, άλλωστε και η ΔΕΗ καθυστέρησε.

Τα έξοδα πληρωθήκανε 4,5 εκατομμύρια πληρώθηκαν τον Αύγουστο και ήρθε να βάλει τις κολώνες τον Νοέμβριο.

Από κει και ύστερα έχουμε μια τη ΔΕΗ και μια τον εργολάβο για να συμπληρωθούν τα έργα. Τώρα βρισκόμαστε στον εργολάβο χρειάζεται μια σύνδεση καλωδίων και μια ηλεκτροβάνια στην πηγή.

Ο κ. Πιστιόλης (εργολάβος του έργου) μας υποσχέθηκε ότι μέσα στον Αύγουστο θα τελειώσει από το τελευταίο κομμάτι και ότι η εργασία είναι για δυό τρεις μέρες. Τελειώνοντας αυτά θα πρέπει να έρθουν για μια δοκιμαστική λειτουργία. Ελπίζουμε ότι θα γίνει. Τώρα χρειάζονται ωρισμένα πρόσθετα έργα στην πηγή για προστασία της υδρομάστευ-

Αποψη της Συνέλευσης της 16ης Αυγούστου 1998

Ο πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Κεράνης

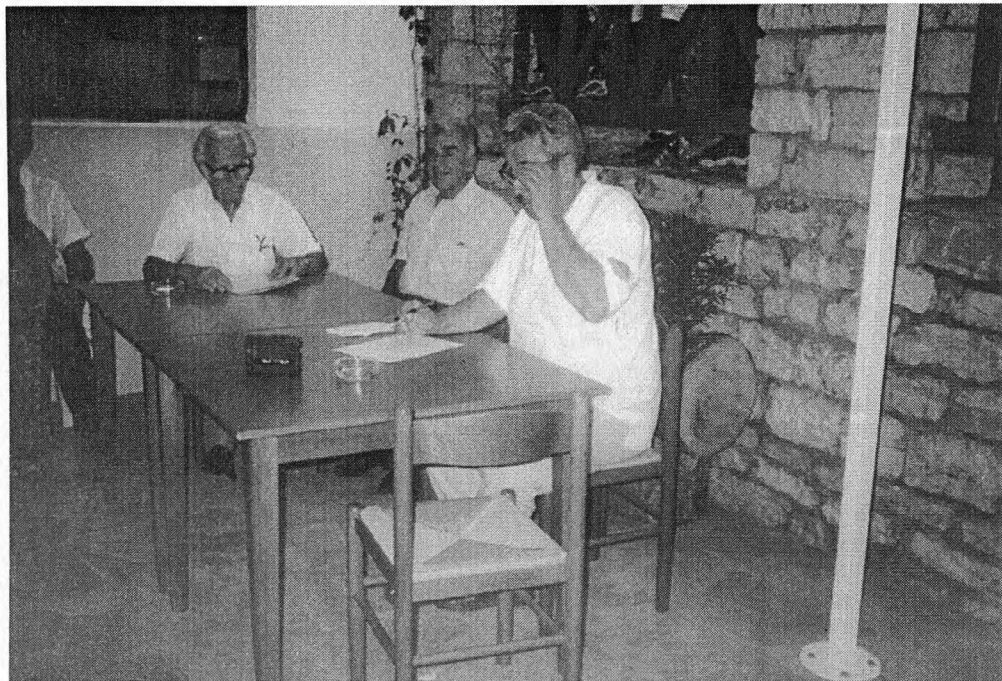
σης. Έχουμε βγάλει ένα κονδύλι από τον προϋπολογισμό και περιμένουμε τον εργολάβο μαζί και την ΤΥΔΚ να επισκεφθούν το χώρο για να μας υποδείξουν τι πρέπει να γίνει. Είναι περίπου 3 εκ. ακόμη γι' αυτά τα συμπληρωματικά έργα. Το σύστημα μετρήσεως ήδη έγινε και ελπίζω να το προχωρήσει γρήγορα...

Στα έργα που ήδη έγιναν ηλεκτροφωτισμός από το νέο μέχρι το παλιό οικισμό δαπάνης 5 εκατομμύρια. Ήδη τελείωσε και λειτούργει. Από αυτό πληρώθηκε η πρώτη δόση πέρυσι, η δεύτερη φέτος και η άλλη του χρόνου. Το ξενοδοχείο ΕΛΛΑΣ η αναμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου ο οποίος είχε εγκαταληφθεί ήδη έγιναν έργα 4.127.000. Παραμένουν ακόμη και άλλα τα οποία είναι η πλακόστρωση μπροστά και στα πλάγια και είναι και το τηλεφωνικό κέντρο τα οποία είναι με 3 εκατομμύρια το ένα και 3 το άλλο. Είναι βέβαια κι αυτό στον προϋπολογισμό. Άλλο έργο ήταν και η ποτίστρα Ζερβού. Ένας δρόμος που έγινε πάρα πολύ ωραίος συνδέει τον Αη Γιάννη με τον επάνω δρομο που πάει προς Μπαγασάκι. Ο δρόμος έγινε δαπάνη του δασαρχείου. Η ποτίστρα η οποία πήγε 1.846 δρχ. έγινε κι αυτή με χρηματοδότηση της Διεύθυνσης Γεωργίας. Το υδραγωγείο που ήταν ένα μεγάλο πρόβλημα με το σωλήνα μεταφοράς από της Μηλιάς - το ίσιωμα μέχρι την δεξαμενή είναι περίπου 2,5 χιλιομ. Η σωλήνα τοποθετήθηκε και παραμένει μόνο η σύνδεση στην αρχή και στο τέλος και στη δεξαμενή με μία αναμονή δεξαμενή στον Αη Γιάννη. Αυτά μόλις περάσει ο Αύγουστος γιατί πρέπει να γίνει μια μικρή διακοπή έστω και μιας μέρας για να γίνουν οι συνδέσεις αυτές μέσα στο Σεπτέμβριο θα γίνει κι' αυτό.

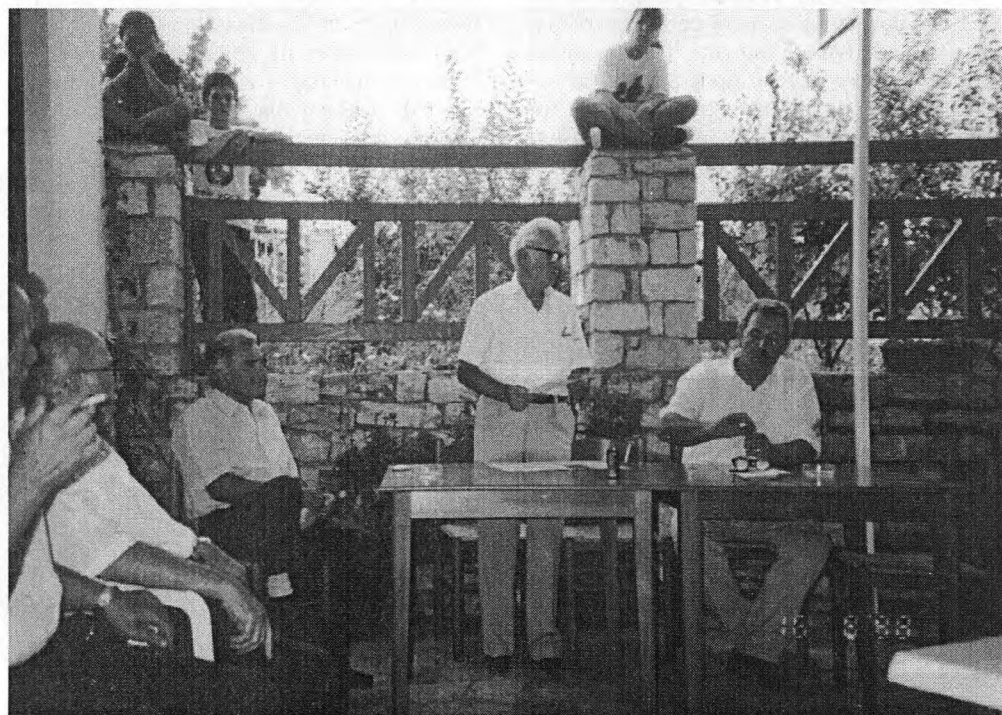
Έγιναν αρκετές προσπάθειες για να εξευρεθούν τα χρήματα. Σε δύο δόσεις πήραμε από το Συμβούλιο περιοχή 5 και 2 και 2,5 εκ. από το υπουργείο Εσωτερικών και άλλα 2 από τη Νομαρχία σύνολο 12.5 εκ. Γίνεται και πρέπει να βάλει και η Κοινότητα χρήματα, η σωλήνα πλαστική πιο μεγάλη από την παλιά που ήταν με αμίαντο. Άλλο έργο φρεάτια ομβρίων υδάτων ήταν σε τρία σημεία του χωριού (Νέο Χωριό). Επικίνδυνα φρεάτια δυστυχήματος. Αυτά στοίχισαν 1.900 εκατομ. Βελτίωση αγροτικού δρόμου με χρηματοδότηση Νομαρχίας 1.400 εκατομ. προς

τις αχυροκαλύβες. Έργα συντήρησης της πλατείας. Εδώ η πλατεία για να ξαναλειτούργησει και να ξαναγίνει όπως ήτανε. Είχαμε ορισμένες ελλείψεις και στην αποχέτευση αλλά και στο φωτισμό, στερεώθηκαν οι κολώνες αλλάξαμε λάμπες. Πρέπει να συμπληρωθούν οι πάνω κολώνες, που δεν υπάρχουν. Κιγκλιδώματα δρόμων έγιναν περίπου 1 εκ. δραχμες περίπου. Παραμένουν τώρα προς κατασκευή, είναι η ποτίστρα της Χελιδώνας που έχουμε 1,5 εκατομμ. χρηματοδότηση και είναι και ένας τοίχος στο παλιό χωριό τον οποίο υπολογίζουμε γύρω στις 300 χιλιάδες αλλά θα πάει περίπου στο εκατομμύριο αυτό δεν έγινε ακόμα είναι προς κατασκευή του. Για το 97 ο προϋπολογισμός είχε το σύνολο δαπανών 32.169.000. Ο προϋπολογισμός του 1998 είναι για 50 εκ. Αλλά μέσα σ' αυτά υπολογίσαμε 8,5 εκ. έσοδα από το υδροηλεκτρικό τα οποία μάλλον μπορεί να είναι και λιγότερα μπορεί και καθόλου. Να δούμε κατά πόσο θα προχωρήσουν τα έργα. Από αυτά τα 40 εκ. υπόλοιπα είναι 3.640 εκ. υπουργείο Εσωτερικών τακτικές χρηματοδοτήσεις, έκτακτες 13,5 εκ. και διάφορα 10 εκ. Σύνολο προϋπολογισμού το 98 θα είναι γύρω 40 εκ. Άλλο θέμα τώρα είναι με πολλά ερωτηματικά το θέμα των προσεχών εκλογών. Επ' αυτού η Κοινότητα και η Αδελφότητα. Είχαμε τρεις Γενικές συνελεύσεις δύο εδώ και μία Γενική Συνέλευση στην Αθήνα. Ομόφωνη η απόφαση σε όλες τις συνελεύσεις ήταν να επιδιωχθεί το Μικρό Χωριό να παραμείνει ανεξάρτητο και εάν γίνει συνένωση να γίνει σύμφωνα με τις γεωγραφικές ενότητες του 1986. Δεν κατορθώθηκε ούτε το ένα ούτε το άλλο. Ενταχθήκαμε χωρίς να ερωτηθούμε παρ' όλες τις ενέργειες και τα έγγραφα που έγιναν δεν ελήφθησαν υπ' όψιν από κανένα.

Μας εντάξανε σε μία ενότητα στο Δήμο Ποταμιάς μαζί άλλες 9 κοινότητες σύνολο 10 οι οποίες ελπίζουμε αν δεν κατορθώσουμε τίποτα να προχωρήσουμε και μπορέσουμε σ' αυτόν τον τομέα να βοηθήσουμε στον αγώνα τον οποίο ξεκινήσαμε και τον συνεχίζουμε. Η Κοινότητα μας μαζί και του Κλαψιού το οποίο έχει κάνει κι αυτό προσφυγή στο Συμβούλιο Επικρατείας μαζί με άλλες 1040-1050 κοινότητες απ' όλη την Ελλάδα και βρίσκονται τώρα στο Συμβούλιο Επικρατείας

Ο πρόεδρος της συνέλευσης κ. Τσατσαράγκος διευθύνει τις εργασίες της

Ο πρόεδρος της Κοινότητας κ. Κουτσούκης

ας. Εκδικάζεται στις 30 Σεπτεμβρίου. Το αποτέλεσμα βέβαια δεν μπορούμε να το προδικάσουμε ούτε και ξέρουμε. Αλλά και οι νομικοί της Πανελληνίας Ένωσης δημοσιεύουν τις μελέτες τους και βγάζουν τον Καποδίστρια αντισυνταγματικό. Τώρα εάν οι εκλογές οπωσδήποτε γίνουνε δεν αναβάλλονται ούτε με δικαστική απόφαση θα παραμένει σε εκκρεμότητα.

Τώρα τι θα γίνει απ' όλα αυτά δεν μπορούμε να πούμε τίποτα. Με ενημερώνουν για κάθε ενέργεια. Αλλά από τις εκλογές δεν μπορούμε να μείνουμε έξω. Αυτό συστήνει η επιτροπή θα λάβουμε μέρος άσχετο από τα αποτελέσματα. Εμείς θα προχωρήσουμε με την επιφύλαξη της προσφυγής μας. Αυτά θα μας καθοδηγήσουν σε τί θα κάνουμε. Εμείς δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα.

Για τις σημερινές ενέργειες που γίνονται για την εκλογική μάχη, πληροφορίες συμμετέχει το Μικρό Χωριό στο Δήμο Ποταμιάς αλλά συμμετέχει στα δύο ψηφοδέλτια. Παρ' όλο στις δύο συνελεύσεις που κάναμε δεν κατορθώθηκε ένα τρίτο - ψηφοδέλτιο - πληροφοριακά το οποίο δεν αποκλείω μεταβολές έχουμε τα δύο ψηφοδέλτια του κ. Γαβρίλη και του κ. Ιμβρου μέχρι της στιγμής γνωστά. Στο Δημοτικό είναι ο Γιάννης Τζούφρας στο τοπικό Γεώργιος Τζούφρας και ο Ανδρέας Τάσος (επεμβαίνει ο Τάσος και διαψεύδη).

Επίσης πληροφορίες κι' αυτές ανεξακρίβωτες, είναι στο Δημοτικό του κ. Γαβρίλη συμμετέχει ο κ. Μπούρας ο κ. Παντ. Φλώρος στο τοπικό ο Κουτσούκης και ο Γιάννης Λιάπης. Αυτές είναι οι πληροφορίες μέχρι στιγμής. Αυτά αυτή τη στιγμή συζητούνται. Τώρα για άλλα θέματα. Το λόγο έχει ο πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Κεράνης.

ΑΘ. Κεράνης: Όπως και πέρυσι και φέτος δεν θα πω πολλά λόγια άλλωστε τα γράφουμε στο περιοδικό. Με δαπάνες του χωριανού μας κ. Γιώργου Παπαθανασίου τελείωσαν οι εργασίες αμβρολής στις κολώνες τα τοιχοεία δεξιά - αριστερά ξύλωμα του δαπέδου και το στρώσιμο με νέα πλακάκια όμοια με τα παλιά.

Επίσης επισκευή στις οκάλες. Τον ευχαριστούμε γι' αυτή του τη δωρεά γιατί όπως είναι γνωστό έκανε και τις τρεις προηγούμενες χρονιές ανάλογες δωρεές.

Στον κήπο της Πνευματικής Γωνιάς, Εγι-

νε στρώσιμο από πλάκες σε διάδρομο που οδηγεί στις προτομές του δάσκαλου Γιώργου Παπαδή και του ήρωα του 21 Ζορμπαλόπουλου. Καθαρίστηκαν και φέτος τα χόρτα στον κήπο της Πνευματικής Γωνιάς της Παιδικής Χαράς - και της εκκλησίας - παράκληση προς όλους να διατηρούνται οι χώροι καθαροί. Ο φίλος μας Αυγέρης που μεριμνεί για το χώρο των εκτελεσθέντων φύτεψε κυπαρίσσια. Και φέτος θα πριμοδοτηθούν τα καλοκαιρινά δρομολόγια λεωφορείου Καρπενησιού - Παλαιού Μικρού Χωριού.

Η Αδελφότητα πριμοδοτεί αυτά τα δρομολόγια για δύο φορές την εβδομάδα. Επίσης και φέτος η Αδελφότητα ενισχύει τον "Αθλητικό Ομιλο" με 100 χιλιάδες δρχ. Μετά τη Συνέλευση τα χρήματα που θα συγκεντρωθούν (από χορό) θα δοθούν κι αυτά στον "Αθλητικό Ομιλο" ο οποίος και φέτος πήγε πολύ καλά. Δημοσιεύονται και τα αποτελέσματα και θα μπορούσε να πάει πιο καλύτερα όπως όμως μας εξήγησε ο πρόεδρος τα έξοδα είναι μεγάλα και ίσως δυσβάσταχτα για την Κοινότητα και την Αδελφότητα και για τον Ομιλο πάμε σε μεγαλύτερη κατηγορία.

Ταξίδια είναι μακριά, μέχρι και Κέρκυρα. Ας ελπίσουμε να βρεθεί κάποιος χορηγός: τί άλλο να πούμε. Ο πάντα ασιδοξος Γραμματέας του Α.Ο. (αιδ. Αζακας).

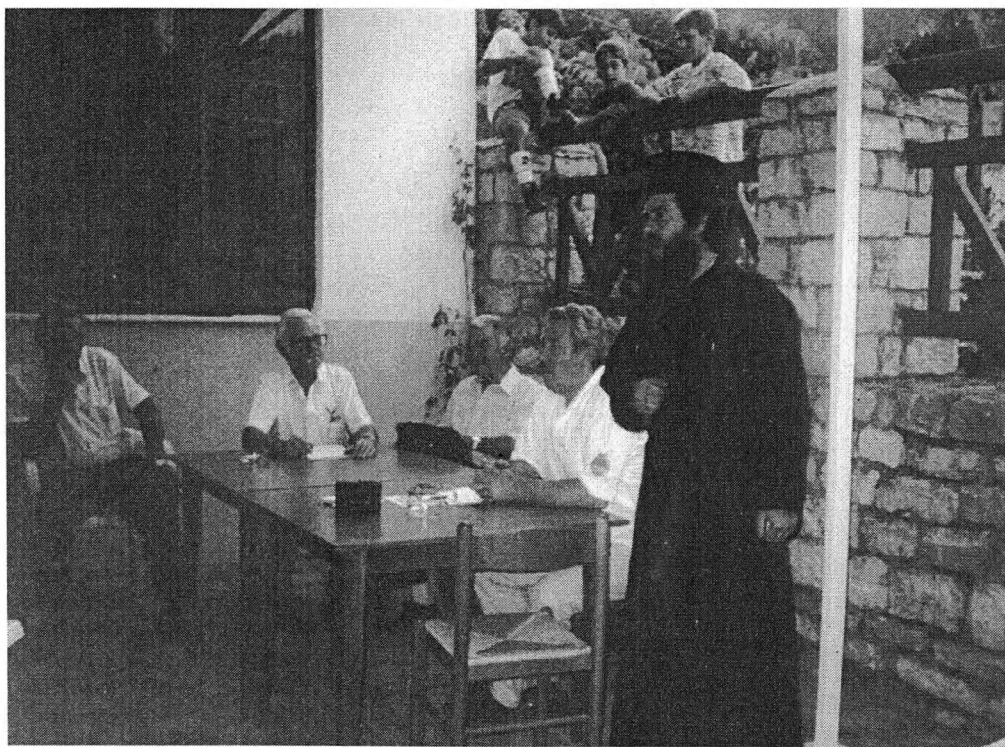
Μου δίνει ελπίδα. Τελειώνοντας θέλω να ευχαριστήσω όλους τους συνεργάτες μου για την αρμονική συνεργασία μας. Και με την Κοινότητα συνεργαζόμαστε και έχουμε άριστες σχέσεις. Και πάλι σας ευχαριστώ όλους που ήρθατε και ανανεώνουμε το ραντεβού του χρόνου την ίδια εποχή στο Παλιό Χωριό.

Ο Αιδεσ. Αζακας: (Γραμματέας του Αθλητικού Ομιλου)

Καλησπέρα σε όλους σας.

Εύχομαι στη συνέχεια καλή διασκέδαση. Πληροφοριακά θέλω να σας ενημερώσω. Φέτος το εκκλησιαστικό Συμβούλιο δεν έκανε πάρα πολλά έργα. Είχε μιά αναπαυλα, μια ξεκούραση, γιατί πέρυσι αρκετά ταλαιπωρηθήκατε. Με τη βοήθεια και τη συνδρομή σας που κάνατε. Εγιναν διάφορες εργασίες στην εκκλησία της Μεταμόρφωσης στο Παλιό χωριό.

Φέτος μόνο κάναμε το μονοπάτι που πήγαινε στην Παναγιά που κόστισε 260.000.

Ο αιδεσ. Νίκος Αζακάς

Η κ. Ολγα Παπαδημητρίου στο βήμα

Και του χρόνου το λέω από τώρα να ετοιμάζεστε. Θέλω να βάψουμε το εσωτερικό του ναού της Μεταμόρφωσης. Το υπόλοιπο το είχαμε βάψει πέρυσι. Παρεπιμπτόντως βέβαια στις ανάφερω και για τις τρεις πόρτες (Μεταμόρφωσης) βρέθηκε κάποιος ο οποίος δεν θέλει να αναφερθεί το όνομά του να τις συντηρήσει γιατί πρόκειται για μεγάλο έργο. Επίσης και ένα άλλο έργο που είναι για του χρόνου.

Θα κάνουμε μιά περίφραξη στο ναό της Αγίας Κυριακής. Θα γίνει αντικατάσταση στα κάγκελα. Θα κάνουμε δύο - τρεις κολώνες με πέτρα και στη συνέχεια αντικατάσταση στα κάγκελα με μασίφ.

Από πλευράς “Αθλ. Ομίλου” ως Γεν. Γραμματέας σας πληροφορώ ότι φέτος καταλάβαμε την 5η θέση σε σύνολο 10 ομάδων μελλοντικός μας στόχος του χρόνου δεύτερη φέτος το καλοκαίρι έγινε ένα τουρνουά παιδιών ηλικίας μέχρι 14 με το Μεγάλο Χωριό κέρδισε 7-2 καλό είναι για τον “Αθλητικό Όμιλο” όποιος θέλει και έχει ευχαρίστηση μπορεί να μας βοηθήσει. Επίσης ήθελα να κάνω μια πρόταση για να μην κουράζω πάρα πολύ ο Σύλλογος ή η Κοινότητα άλλη χρονιά να πάρουν μιά μικροφωνική εγκατάσταση για να τη χρησιμοποιούμε. Πιστεύω να το καταφέρεται. Ευχαριστώ.

Ο κ. Τσατοαράγκος: Η διαδικασία συνεχίζεται. Ανοίγει κατάλογοι ομιλητών. Θέματα συζήτησης, ενημέρωσης, διευκρινήσεις ό-τι θέλετε και παρακαλώ να μου πείτε ποιό θέλετε να λάβετε το λόγο μαζί με τα άλλα και προτάσεις: (Γράφει) η Ολγα Παπαδημητρίου, Μ. Κομπορόζος, Ανδρ. Τάσος και ο ίδιος όσοι είναι στον κατάλογο αυτοί θα μιλήσουν. Να υπάρχει μια διαδικασία.

κ. Παπαδημητρίου: Λοιπόν εγώ σαν παλιά Μικροχωρίτισσα ήθελα να πω δύο λόγια. Το χωριό μας ήταν το πρώτο χωριό στην Ευρυτανία και ακόμα είναι να μη το χαλάσουμε. Φιάξαμε το έργο:

Ευχαριστούμε τον πρόεδρο, το Σύλλογο, όλους. Φκιάξαμε το έργο επάνω στο Νεράκι. Αυτό γεμίζει χώματα. Επίσης το παλιό αυλάκι που έρχεται από τη δεξαμενή σε ορισμένα σημεία βουλώνει και πέφτει όπου βρει ροή αυτό κάνει ζημιά. Φκιάξαμε την αποχέτευση, ο δρόμος δεν μπορούμε να περάσουμε είναι αδιάβατος.

Ο δρόμος που έγινε το αυλάκι ήτανε μεγά-

λος δρόμος. Πηγαίναμε στο Νικολό στον Αγιο Σώστη στα χωράφια μας. Είπαμε στους χωριανούς μας να το φκιάξουνε και περιμένουμε. Αυτά είπα εγώ και εύχομαι να τα ακούσουν όλοι. Ο δρόμος αυτός ήταν κεντρικός ο ένας φράζει από δω ο άλλος από κει τι θα γίνει πέστε μου. Είμαι ηλικιωμένη στο χωριό και τα βλέπω αυτά.

Να ενωθεί ο δρόμος από το Αη Θανάση μέχρι το Νικολό - Αγιο Σώστη.

Ο κ. Κομπορόζος παίρνοντας το λόγο

Επισημαίνει τον κίνδυνο να συμβούν καταστροφικά φαινόμενα στο χωριό γι' αυτό επιβάλλεται να γίνουν αυλάκια που να διώχθουν τα νερά της βροχής και τα νερά του υπεδάφους στα κοντινά ρέματα.

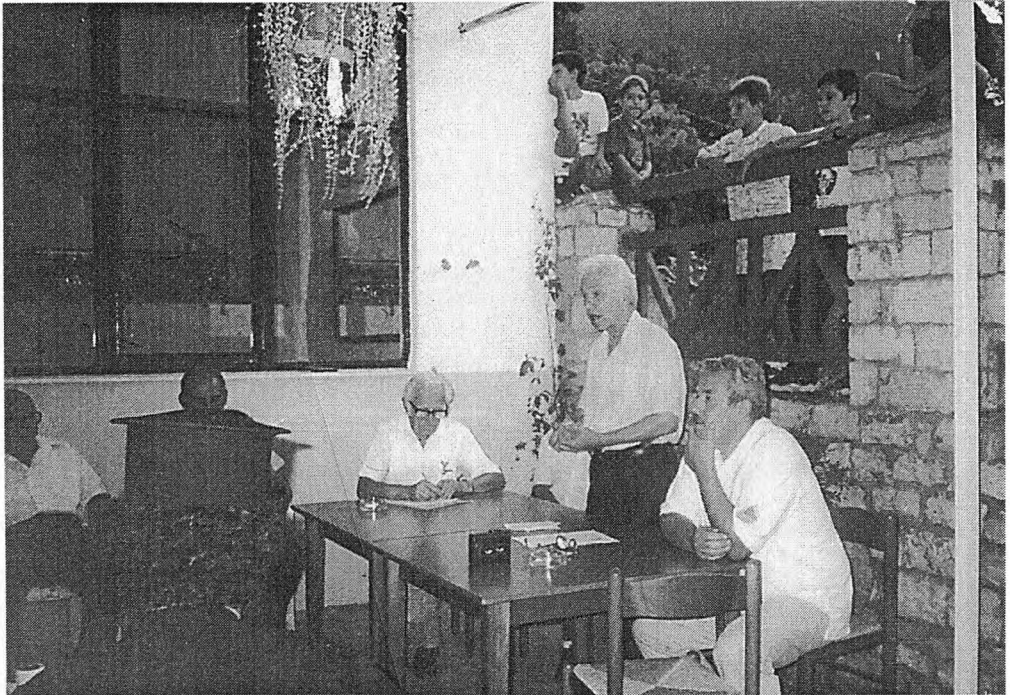
Προτείνει χρήματα που κατατίθενται για τα έργα αυτά να έχουν την ένδειξη για τα αυλάκια του παλαιού οικισμού - για να ενισχύουν την προσπάθεια αυτή.

Τάσος: Διαψεύδει ότι συμμετέχει ο' οποιοδήποτε συνδυασμό. Επίσης είπε ο κ. Πρόεδρος είπε ότι άλλαξε το σωλήνα. Ο σωλήνας που βάλατε είναι μικρότερος (Ζήτηση με τον Πρόεδρο). Κάνετε ένα έργο καινούργιο και βάλατε μικρότερη σωλήνα και γι' αυτό έχουμε πρόβλημα νερού όπως πέρυσι έτσι και φέτος:

Οτι είναι οπασμένο το υδραγωγείο αρκετό καιρό και δεν έγινε ακόμη τίποτα. Περιμένω απαντήσεις από τον κ. Πρόεδρο.

Ο κ. Τσατοαράγκος προεδρεύων:

Να πω και εγώ πέντε κουβέντες. Αφορούν τον Καποδίστρια τη συμμετοχή χωριανών μας στους συνδυασμούς και ειδικότερα η θέση του Προέδρου. Εχω την εντύπωση έστω και την απλή γνώμη: δεν έγιναν οι προσπάθειες εκείνες που θα έπρεπε να γίνουν: α) Να γίνει το Μικρό Χωριό έδρα Δήμου, β) Δεν έγιναν πράγματι προσπάθειες παρά δύο κατ' εκτίμησή μου προσχηματικές προσπάθειες που προωθούσαν δήθεν επικεφαλής Μικροχωρίτη, κατά την εκτίμηση που μπορεί να κάνω λάθος. Αυτό θα το εκτιμήσετε εσείς, γ) Πιστεύω παρά το γεγονός ότι οι δημοκρατικές διαδικασίες επιτρέπουν στον καθένα να συμμετέχει στα κοινά και είμαστε πολιτικά όντα και πρέπει να συμμετέχουμε αλλά όταν κάναμε έναν αγώνα ενάντια στον Καποδίστρια όταν λέμε ότι ο Καποδίστριας είναι αντι-συνταγματικός και από την άλλη μεριά το νομοποιούμε με τη συμμετοχή μας σε

Ο Τηλ. Κομπορόζος προτείνει διάφορα μέτρα προστασίας του χωριού

Η κ. Ανδριάνα Αγγελή στο βήμα

συνδυασμούς είμαστε αντιφατικοί γι' αυτό εκφράζω τη λύπη μου τη βαθεία μου λύπη. Δίνεται ο λόγος στον πρόεδρο κ. Κουτσούκη: (Παρεμβαίνει ο κ. Τσατσαράγκος). Συγγνώμη κάτι να πω ακόμη:

Θα ήταν ίσως παράληψή μου να μην εκφράσω συγχαρητήρια κατ' αρχήν και στον πρόεδρο της Κοινότητας αλλά και στον πρόεδρο της Αδελφότητας για τις προσπάθειες που κάνουν και κάνουν για να δημιουργηθούν έργα στο χωριό τα οποία οπωσδήποτε ανεβάζουν τη στάθμη του χωριού μας και μας κάνουν χωριό ανταγωνιστικό.

Ο κ. Κουτσούκης δευτερολογεί.

Στα ερωτήματα της κυρίας Παπαδημητρίου. Το έργο πάνω αυλάκι και το μεσαίο αυλάκι είναι ενταγμένα για την προστασία από τις κατολισθήσεις και να συγκεντρώνουν τα νερά. Κάθε αυλάκι καινούργιο που γίνεται θέλει συχνότερο καθάρισμα. Να ειδοποιούμε την κοινότητα για να κάνουμε συχνότερο καθάρισμα μιά φορά το χρόνο. Δεν μπορεί να θεωρηθεί άχρηστο το αυλάκι αν δεν το καθαρίζουμε εμείς. Οι δρόμοι όταν έγινε η αποχέτευση επόμενο ήταν να σπάσουν. Επειδή υπάρχει η πρόθεση και προσπαθούμε να βρούμε χρηματοδότηση για να αλλάξουμε τους σωλήνες του δικτύου, εάν στρώσουμε και μετά από ένα χρόνο τους σπάσουμε τότε δεν κάνουμε τίποτα γι' αυτό καθυστερεί το στρώσιμο. (Οι σωλήνες που άλλαξαν στην αποχέτευση συγχρόνως άλλαξαν και τις σωλήνες των παροχών). Ο δρόμος για τον Νικολό από τον Αγιο Αθανάσιο υπήρχε και υπάρχει πλην όμως θέλει καθάρισμα. Ο δρόμος που ανοίχτηκε να γίνει το αυλάκι δεν είναι δρόμος είναι δρόμος προσπέλασης τον οποίο άνοιξε το δασαρχείο για να φκιάξει το αυλάκι και μετά δεν ενδιαφέρεται τον κλείσανε δεν είναι για περίπατο ούτε και για αυτοκίνητο. Οι ιδιοκτησίες παραμένουν, φκιάχτηκε μόνο για να γίνει το αυλάκι. Αλλά πρέπει να ενώνεται με το παλαιό μονοπάτι.

Θέλει καθάρισμα το μονοπάτι. Όσο για το νερό στο σχολείο εκεί υπήρχε μιά βρύση για το σχολείο και μια σωλήνα από τον αγωγό τρύπησε και τρέχει και συμφωνήσαμε να γίνει η επέμβαση με το τέλος του καλοκαιριού, το Σεπτέμβριο.

Το θέμα της υπάρξεως του χωριού (παλαιού οικισμού) απάντηση στο κ. Κομπορό-

ζο. Η διευθέτηση των υδάτων γι' αυτό έγιναν τα έργα του δασαρχείου, κατά το ΙΓΜΕ χρειάζονται και συμπληρωματικά. Να δούμε τί συμπληρωματικά προτείνουν τώρα που θα λάβουμε την έκθεση του και πρέπει να γίνουν τα έργα αυτά και τί κόστος θα έχουν. Και πρέπει να γίνουν αυτά τα έργα είναι απαραίτητα.

Εχουμε αρκετές επεμβάσεις σε διάφορα έργα. Καλές είναι οι ιδιωτικές πρωτοβουλίες αλλά η Κοινότητα δεν μπορεί να τις εγκρίνει εάν δεν υπάρχει μελέτη και χωρίς την απαραίτητη μελέτη μηχανικού. Όχι ότι δεν δεχόμαστε με ευχαρίστηση αλλά με κάθε συμμετοχή των ιδιωτών όλα να γίνονται με μελέτες με γνώση της Κοινότητας. Να φέρνουμε το μηχανικό και να μην έχουμε εμείς την ευθύνη, γιατί οι επεμβάσεις των ιδιωτών μπορεί να φέρουν δυσάρεστα αποτελέσματα.

Για το θέμα του ποτίσματος από τη Νομαρχία και από το 95 που ήρθε το ΙΓΜΕ γίνεται πρόταση να μην ποτίζουμε με αυλάκι.

Άλλο ένα όχι βαρείς κατασκευές, χτίστε όσο το δυνατόν ελαφρές. Επιβαρύνεται το έδαφος. Εχουμε το νερό της βροχής και του υπεδάφους πρέπει να το προσέξουμε. Όσο για τις υποψηφιότητες που ανέφερα δεν είχα καμιά πρόθεση να θίξω κανέναν κι αυτό που ανέφερα ήταν από ανεξακριβώτες πληροφορίες. Δεν είχα την πρόθεση να κατηγορήσω ή να θίξω κανέναν.

Για το υδραγωγείο το σπασμένο πράγματι τρέχει η βάνα η παλιά ήταν σπασμένη βάλανε καινούργια αλλά κάθησε το έδαφος. Περιμένουμε τον υδραυλικό για την αποκατάσταση της βλάβης. Παρεμβαίνει ο κ. Τάσος και αμφισβητεί τη διάμετρο των σωλήνων που τοποθετήθηκαν. Ξοδέψαμε 10 εκατ. και δεν θα έχουμε νερό.

Κουτσούκης: Νερό θα έχουμε γιατί με το ενδιάμεσο φρεάτιο στα Πλατανάκια θα έχουμε μεγαλύτερη πίεση. Για το θέμα του Καποδίστρια είναι ένα οπωσδήποτε πάρα πολύ σοβαρό θέμα. Η έδρα δεν θα ήταν θέμα επιδίωξης ήταν θέμα απόφασης του υπουργείου η οποία μετά από πρόταση της ΤΕΔΚ παρ' όλο τότε είχαμε προβάλει τις απόψεις μας καμιά κοινότητα δεν έλαβε υπ' όψιν της. Έκοψε και έραψε και τα έστειλε ούτε υπολόγισε κανέναν. Έτσι θέλανε έτσι κάνανε. Δεν ήταν θέμα διαπραγματεύσεων.

Συνεχίζεται η διαλογική συζήτηση κ. Τσατσαράγκου και κ. Κουτσούκη για το θέμα του Καποδιστρια στη συνέχεια παίρνει διαστάσεις η συζήτηση για τις ενέργειες και τις παραλήψεις με την συμμετοχή κ. Κεράνη Τζούφρα, Τάσου κλπ. εμμένοντας ο καθάνας στις θέσεις του.

Συνεχίζει ο κ. Κουτσούκης.

Οι ενέργειες που γίνονται προεκλογική μάχη πληροφορίες όχι σίγουρα βέβαια συμμετέχει στα δύο ψηφοδέλτια δικό μας ψηφοδέλτιο παρ' όλο στις δύο συνελεύσεις δεν κατορθώθηκε να γίνει τρίτο ψηφοδέλτιο το οποίο είχαμε σκοπό να πάει ενωτικό το Μικρό Χωριό σε ένα νέο ψηφοδέλτιο ενωμένο και με τη βοήθεια άλλων κοινοτήτων δεν έγινε κατορθωτό. Αφέθηκαν όλοι ελεύθερα να τοποθετηθούν κατά την κρίση τους. Η ελευθερία φέρνει και την ευθύνη της.

Ο κ. Τσατσαράγκος δίνει το λόγο στην κ. Ανδριάνα.

Η κ. Ανδριάνα παίρνει το λόγο και ασκεί αδικαιολόγητη κριτική για όλες τις διαδικασίες και τις ενέργειες της Κοινότητας της Αδελφότητας αλλά και των Μικροχωριτών. Καταπάνεται με ζητήματα που δεν έχουν καμμία σχέση με τα πραγματικά γεγονότα.

Μιλάει ότι οι συνελεύσεις και οι συζητή-

σεις μοιάζουν με συζητήσεις καφενείου χωρίς περιεχόμενο και χωρίς ουσιαστικό διάλογο και ενέργειες χωρίς διαφάνεια.

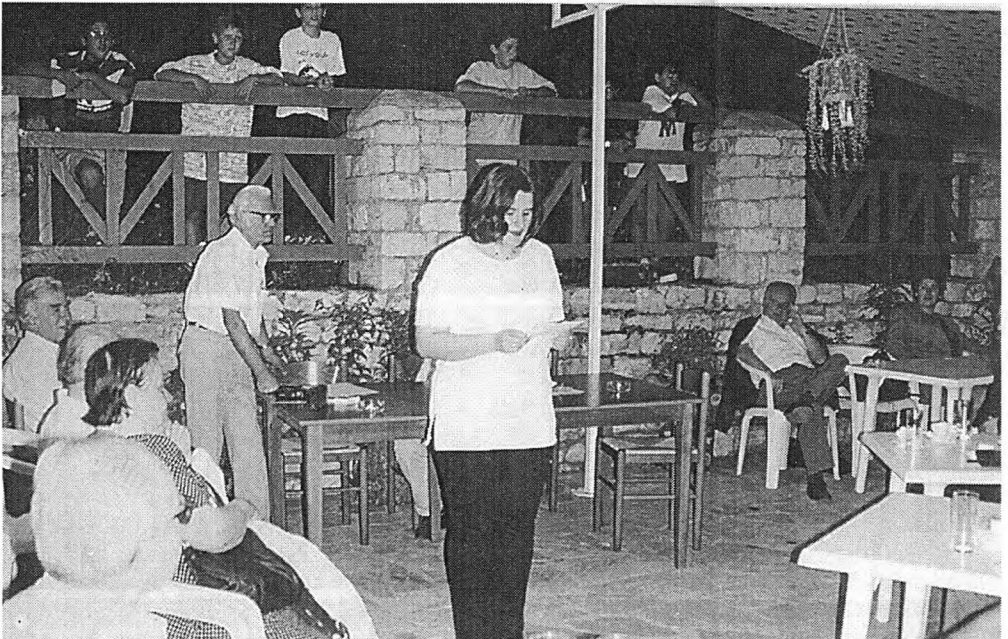
Παρεμβαίνει ο κ. Κεράνης και αντικρούει τις αιτιάσεις της κ. Ανδριάνας ότι όλα γίνονται κατά τον πιο δημοκρατικό τρόπο και με κάθε διαφάνεια απόδειξη είναι η σημερινή σύναξη - συζήτηση με απολογισμό και κριτική που συμμετέχουν όλοι οι χωριανοί. Γι αυτό έχει άδικο η κ. Ανδριάνα.

(Σημ. Συν.) Με σημείωμα ο κ. Κεράνης πρόεδρος της Αδελφότητας απαντάει στην κ. Ανδριάνα.

Ο κ. Τσατσαράγκος: Πάμε στο τελευταίο θέμα που είναι η βράβευση της μαθήτριας από την οικογένεια Ζορμπαλά.

Κουτσούκης: Για το βραβείο στον καλύτερο μαθητή ή μαθήτρια από τη δωρεά της οικογένειας Ζορμπαλά. Κατ' επιθυμία τους θα ήθελα και εγώ το βραβείο να το απονεύμουν οι ίδιοι αλλά δεν κατορθώθηκε. Η φεικτική διανομή σύμφωνα με τους όρους της δωρεάς, δικαιούχος είναι η μαθήτρια Ελένη Νικ. Νασιοπούλου απόφοιτος Λυκείου. Το βιβλιόριο εκδόθηκε στο όνομά της. Τα χρήματα που αναλογούν εφέτος είναι 389 χιλιάδες.

Η Ελένη Νασιοπούλου παίρνει θέση στο

Η βραβευθείσα Ελένη Νασιοπούλου

βήμα.

Ο κ. Τσατσαράγκος: Θα ήθελα και εγώ να συγχαρώ προσωπικά την Ελένη η οποία είναι πραγματικό υπόδειγμα νέας με επιμέλεια, με ήθος. Ένα εξαιρετικό παιδί. Το λέω αυτό ως δάσκαλός της. (Δέχεται συγχαρητήρια από τους προέδρους Κοινότητας, Αδελφότητας, και τον πρόεδρο της συνέλευσης). Με την ευχή μας για παραπέρα πρόοδο στις σπουδές της.

Η Ελένη Νασιοπούλου ευχαριστεί με τα παρακάτω λόγια:

Αιδεσιμότητα,

Αγαπητοί δωρητές,

Κύριε πρόεδρε της Κοινότητας,

Κύριε πρόεδρε της Αδελφότητας Μικροχωριτών,

Αγαπητοί συγχωριανοί.

Αισθάνομαι την υποχρέωση πρώτα πρώτα να ευχαριστήσω τους αγαπητούς δωρητές που με την ευγενική τους χειρονομία με τιμούν και δηλώνουν έμπρακτα το ενδιαφέρον και την αγάπη για τους μαθητές που ζουν στο πατρικό τους χωριό καθώς και τον σεβασμό στην μνήμη των γονέων τους και του θείου τους Ξενοφάντα Ζορμπαλά.

Ευχαριστώ τέλος τους εμπνευστές, τους διοργανωτές, την σεβαστή επιτροπή καθώς και ό-

λους εσάς που παρεβρεθήκατε στην σημερινή εκδήλωση που αποτελεί κρίκο ενότητας για το Μικρό Χωριό και εύχομαι να συνεχίζεται κάθε χρόνο.

Σας ευχαριστώ

Νασιοπούλου Ελένη

Τις ευχαριστίες απηύθυναν ο πρόεδρος της Κοινότητας κ. Κουτσούκης και ο πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Κεράνης προς τη συνέλευση.

Ο κ. Τσατσαράγκος

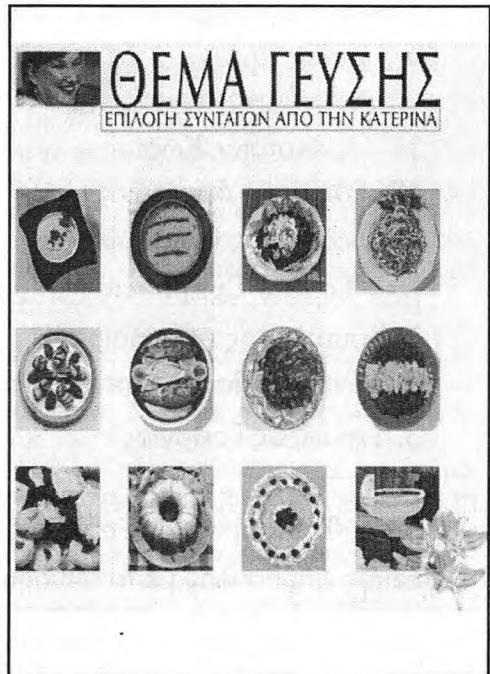
Και εγώ με τη σειρά μου. Σας ευχαριστώ όλους. Πιστεύω παρά τις οιαδήποτε ελλείψεις η διαδικασία ήταν κοντά στο άψογο όχι άψογο βέβαια, και συνεχίζουμε τώρα με τη συνεστίαση και με χορό. Εύχομαι να περάσετε καλά. Καλή διασκέδαση.

Στη συνέχεια παρεκάθησαν όλοι σε συνεστίαση στο Κοινοτικό Κατάστημα της πλατείας με την άψογη εξυπηρέτηση της υπεύθυνης του Καταστήματος κ. Δήμητρας Γιαννακοπούλου. Επακολούθησε χορός με τα ηχητικά του Καταστήματος. Σε κουτί κουμπαρά ρίχνονταν χρήματα που προερχόταν από το χορό και που δόθηκαν προς ενίσχυση του Αθλητικού Ομίλου. Και του χρόνου παρόντες να ανταμώσουμε στον παλαιό οικισμό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΠ. ΔΕΡΜΑΤΑ

Ιστορικές Μνήμες & Προσωπικές Αναμνήσεις

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1998

Οι Εκλογές της 18ης Οκτωβρίου 1998

Στις Δημοτικές εκλογές που έγιναν στις 18 του Οκτώβρη στο νεοσύστατο Δήμο Ποταμιάς που αποτελείται από τις πρώην κοινότητες 1) Μεγάλου Χωριού, 2) Μικρού Χωριού, 3) Κλαψιού, 4) Νόσιμου, 5) Μουζίλου, 6) Ανιάδας, 7) Συγγρέλου, 8) Καρύτσας, 9) Χελιδόνας και 10) Δερματίου έχουν εκλεγεί οι Δήμαρχος Γιάννης Γαβρίλης (Μεγάλο Χωριό).

Δημοτικοί Σύμβουλοι:

1. Καλλιάνης Φίλιππος	(Μεγάλο Χωριό)
2. Γιαννακόπουλος Γιώργος	(Μεγάλο Χωριό)
3. Χονδρός Θρασύβουλος	(Μεγάλο Χωριό)
4. Μπούρας Βασίλειος	(Μικρό Χωριό)
5. Φλώρος Παντελής	(Μικρό Χωριό)
6. Τριχιάς Κων/νος	(Δερμάτι)
7. Μαραγούσιος Κώστας	(Χελιδόνα πρώην Λάστοβο)
8. Παπαηρακλής Γεώργιος	(Συγγρέλο)

Από το μειοψηφίσαντα συνδυασμό:

9. Γιάννης Ίμβρος	(Μουζίλο - Μεγάλο Χωριό)
10. Αναγνωστάκης Κώστας	(Μεγάλο Χωριό)
11. Μπακατσιάς Κώστας	(Μεγάλο Χωριό)
12. Τσελεπής Δημήτριος	(Μεγάλο Χωριό)
13. Σερετάκης Παναγιώτης	(Ανιάδα)

Στο Τοπικό Συμβούλιο Μικρού Χωριού

1. Κουτσούκης Αθανάσιος
2. Φίλιππος Πασπαλάρης
3. Τζούφρας Γεώργιος

Ο κ. Τσατσαράγκος Γεώργιος (Μικρό Χωριό) εκλέχτηκε Νομαρχιακός Σύμβουλος με το συνδυασμό του κ. Βλάχου.

Απ' όσα θυμάμαι

Γράφει ο Σταύρος Γεωργούλης

Η αρπαγή του καρπουζιού

Με το φίλο μου το Ναπολέο (που τον χάσαμε άδικο στον εμφύλιο) για να περνάει η ώρα σκαρώνουμε καμιά φαρσοϊστορία, χωρίς να θίγουμε πρόσωπα ή πράγματα, σαν αυτή που θα σας πω τώρα.

Ενα απόγευμα καλοκαιρινό κι εκεί που τεμπελιάζαμε με το Ναπολέο στην πλατεία την ώρα αυτή που δεν είχε πελατεία καθισμένοι με τέσσερες καρέκλες ο καθένας, για καλύτερο ραχάτι, μας ήρθε η ιδέα να κάνουμε κάτι να γελάσουμε. Και βρέθηκε αυτό το κάτι και σκαρώθηκε σε μια κόλα χαρτί. Δεν έχετε ακουστά να λένε: "θα σε τυλίξω σε μια κόλα χαρτί"; Κάτι τέτοιο κάναμε κι εμείς και τυλίξαμε μια ολόκληρη ιστορία σε μια κόλα χαρτί αναφοράς γράφοντας με μεγάλα γράμματα μια πρόσκληση Γενικής Συνέλευσης ενός φανταστικού Συλλόγου νάχει και κάποιο κύρος με λογοδοσίες, πεπραγμένων, απολογισμούς, ισολογισμούς, προϋπολογισμούς, αρχαιρεσίες κλπ. αλλά με τέτοιο τρόπο που να μην βγαίνει νόημα με τίποτα και αφού το σφραγίσαμε με μουτζουρωμένες σφραγίδες και υπογραφές το καρφώσαμε λίγο ψηλά στον πλάτανο και περιμέναμε αδιάφορα πιο πέρα σαν την αράχνη με τον ιστό της να ιδούμε τι μύγες θα πιάνουμε και πώς θα σχολιαστεί το γεγονός.

Πρώτος φάνηκε από του Ζορμπαλά μεριά ο Γιώργος ο Σιδέρης, που ήταν πια κουφός και αφού μας χαιρέτησε πήγε στις βρύσες και έβαλε το κεφάλι του κάτω από το νερό να δροσιστεί και ύστερα πλησίασε στον πλάτανο φόρεσε τα γυαλιά του και άρχισε το διάβασμα. Το διάβασε και μια και δυό φορές αλλά όπως δεν έβγαζε νόημα, κι από πού να το βγάλει, γύρισε σε μας και μας εξήγησε ότι "αυτοί οι χιλιάσται να γράφουν αυτά για να χαλάσουν τον κόσμο και τη θρησκεία".

Δεύτερος ακολούθησε ο Φίλιππος κρατώντας ένα πατσιά για πούλημα στα χέρια κι όπως δεν έφτανε να το διαβάσει, αφού μας κοίταξε σαν την αλεπού με τα σταφύλια, ανέβηκε σε μια καρέκλα και άρχισε το διάβασμα. Νόημα βέβαια δεν έβγαζε και το γέλιο

ήρθε μόνο του. Ελα όμως που στο μεταξύ από την εκκλησία μεριά ήρθε ο ΓεροΚαραμέτσιος με την περιποιημένη από μαύρο κέρατο αγκλίτσα του και αφού κάθισε δίπλα στον πλάτανο ζήτησε από τον Φίλιππα να του εξηγήσει τί λέει το σοβαρό χαρτί που κολλήσανε στον πλάτανο και γελάει μ' αυτό. Ο Φίλιππος όπως ήταν επόμενο του είπε ότι λέει σαχλαμάρες. Ο Καραμέτσιος όμως που θεώρησε ως ασέβεια την εξήγηση του Φίλιππα και προσβολή στον ίδιο και στον πλάτανο του είπε πειραγμένος: "Δεν πιστεύω επίσημο χαρτί κολλημένο στον πλάτανο με σφραγίδες και υπογραφές να λέει σαχλαμάρες και να γελάς".

Γι' αυτόν ο πλάτανος και οι σφραγίδες έδιναν και το ανάλογο κύρος στην κόλα, το χαρτί με τις σαχλαμάρες.

Άλλη φορά πάλι φκιάσαμε με το Ναπολέο από εφημερίδα ένα χωνί σαν αυτό που βάζουν οι ψαράδες τα ψάρια και φροντίσαμε να μοιάζει με μεγάλο πουλί. Ο Ναπολέος το βάφτισε Τοτό και μ' αυτό έκανε τις ταχυδακτυλουργίες του που τα κατάφερνε μιά χαρά! Εβαζε τον Τοτό πάνω στο τραπέζι με τη μύτη προς το μέρος του και με την ουρά που είχε το μεγάλο άνοιγμα προς το μέρος του δικό μου που καθόμουνα απέναντί του και έδινε τα παραγγέλματα στον Τοτό. "Τοτό έλα στο θείο" και ο Τοτός προχωρούσε ταλαντευμένος προς το μέρος του αφού εγώ που στεκόμουνα πίσω του φυσούσα, διακριτικά κάπως, μέσα στη μεγάλη ουρά του. Αναλογα ήταν και τα αθώα πειράγματά του στο μάρμπα Σπύρο που πήγαινε κουτσαίνοντας ύστερα από το ατύχημα που είχε τον χτύπησε ο κορμμένος έλατος και που εκείνος τα δεχότανε στο αστείο αποκαλώνας τον "Αχ Ναπολεόνι Ναπολεόνι".

Ενώ ο Πασπαλοκώστας που ήταν ο μάστορας που έκοψε τον έλατο και έκανε τη ζημιά δεν δεχότανε παρατήρηση για το στραβοκόψιμο απαντώντας στην παρατήρηση με κείνο το γνωστό "αμ' τι τον πέρασε τον έλατο για... κλπ. κλπ.". Άλλο. Κάποτε στην κατοχή μια κυρά κάπως δυναμική τάβαλε με κάποιο γείτονα της που της έκανε

ζημιά στο χωράφι της και τον θεωρούσε αζάπωτο. Και σ' άλλη περίπτωση που γινότανε διανομή γυαλόπετρας για να ραντιστούν τα κλήματα για τον περονόσπορο ζητούσε η διανομή να γίνει όχι κατά.. κλήμα αλλά κατ' άτομον, γιατί έτυχε νάχει περισσότερα άτομα παρά κλήματα και όπως ήταν επόμενο δεν ήταν δυνατό να γίνουν όλα αυτά όπως τάθελε, θεώρησε κάποιον αρμόδιο υπεύθυνο για όλα αυτά και ότι δεν είναι.. κατήκρος για τίποτα και κατέληγε στο συμπέρασμα λέγοντας "αμ! το σκατό πίδα γίνεται;".

Άλλο. Παλαιότερα τραγουδιότανε με σουξέ ένα τραγούδι που έλεγε "... τη νύχτα στα κρυφά ο κάθε Ελλην, στον τοίχο αφήνει αυτό που πίνει κλπ. κλπ.". Αυτό γινότανε τότε στις πολιτείες που υπήρχαν ακόμα τοίχοι γι' αυτή τη δουλειά και μάλιστα σε πείσμα των γνωστών απαγορεύσεων "απαγορεύεται το ουρείν" και το άλλο το "απαγορεύεται.. διά του ροπάλου" ενώ στα χωριά ήταν ελεύθερα και κάθε Ελλην ελλείψει τουαλέτας έβγαινε τη νύχτα στην πόρτα ή στο μπαλκόνι και άφηνε στο βρόντο αυτό που έπινε. Κάποτε όμως ένας παπούλης που δεν έβλεπε και καλά βγήκε στην πόρτα γι' αυτή τη δουλειά χωρίς να ξέρει ότι απέξω είχαν βάλει ένα καζάνι για να μαζέψει σταλάματα τη βροχή. Κι όπως άρχισε να κάνει τη δουλειά που θάκανε η βροχή γεμίζοντας το καζάνι κατάλαβε απ' τον παράξενο θόρυβο του καζανιού ότι κάτι δεν πάει καλά και έβαλε τις φωνές. "Πού είμαι ιδώ μουρή; Χαθ'κα ο έρμος απόψε".

Στις μέρες μας οι ληστείες και οι απαγωγές είναι κάτι το συνηθισμένο. Και με τα σημερινά μέσα και κάτι το εύκολο. Παλαιότερα ήταν κάτι το ηρωικό που έβγαζαν στη φόρα και τοχαν για καμάρι με βαθμούς σα ληστές και λησταρχαίους, και τους βγάζανε όχι και το ...καπέλο, αλλά τους βάζαν στο τραγούδι, όπως "βγήκε ο Νταβέλης στο κλαρί" κλπ. Κι ακόμα παλαιότερα ονομαστές ήταν οι αρπαγές των Σαβίνων και η αρπαγή της... Ωραιάς Ελένης που δεν είχαν τίποτε το πεζό από τα σημερινά.

Κάπου στα ενδιάμεσα έχομε την απαγωγή στην Κατοχή κείνου του Στρατηγού του Φον Γερμαναρά στην Κρήτη και λίγο παλαιότερα την ...απαγωγή του καρπούζιού του Παπά που θα ασχοληθούμε σήμερα. Κείνα τα χρόνια μανάβικα δεν υπήρχαν στα χωριά, αν είχες δέντρα στο χωράφι σου έτρωγες

φρούτα. Ή το πολύ πολύ αν είχε ο γείτονας βολεούσouna και συ με ...το θάρρος. Στα πανηγύρια όμως παρουσιάζονταν καρπούζια, σταφύλια, πεπόνια και μερικοί βρολεύονταν και μ' αυτά. Με ένα απ' αυτά τα καρπούζια εμφανίστηκε και ο Παπαθανάσης στο χωριό. Θα 'τανε από το παζάρι στο Καρπενήσι και ήταν ικανών διαστάσεων αφού πρόκειται να δροσίσει οχτώ στόματα εκ των οποίων τα πέντε παιδιά. Και το καρπούζι μπήκε κάτω από τις βρύσες για να γίνει πιο πικάντικο και δροσερό. Ελα όμως που δεν σ' αφήνουνε ν' αγιάσεις και ας είσαι και Παπάς. Υπήρχαν τότε στο χωριό μια παρέα που τις φάρσες και τα αλληλοπειράγματα τα είχαν σε ημερήσια διάταξη. Και κει άλλα καρπούζια εξαφανίζονταν με το θάρρος από τις βρύσες άλλα με ενέσεις... κινήσης δεν τρώγονταν πάνω στην ώρα της όρεξης κι άλλα κι άλλα. Αυτά έχοντας υπόψη του ο παπάς έβαλε μεν το καρπούζι στις βρύσες αλλά έβαλε και φυλάκα άγγελο ακοίμητο φρουρό στο πεζούλι δίπλα να το φυλάει από κάθε κακό συναπάντημα και κάποιιο από τα κορίτσια του. Και κει οι ...Καπαδόκες της παλιοπαρέας... "Συμβούλιον λαβόντες" αποφάσισαν την αρπαγή του καρπούζιού και ανέλαβαν και την ευθύνην απέναντι στον παπά. Και ο Ναπολέος με τις φάρσες που σκάρωνες όπως είπαμε στην αρχή και στις οποίες δεν ήμουνα αμέτοχος κι εγώ εκ των παρασκηνίων, δημιούργησε λίγο πιο πέρα ένα εικονικό καυγά φωνακλάδικο. Το κορίτσι που φύλαγε το καρπούζι γύρισε να ιδει τι συμβαίνει και όσο να γυρίσει στη θέση του το καρπούζι έκανε φτερά, άλλωστε το κακό δεν αργεί να γίνει. Κι όταν ήρθε η ώρα για φαί και σηκώθηκε ο παπάς να πάρουν το καρπούζι και να πάνε, καρπούζι πουθενά. Το κορίτσι ... μάρμαξε. Ο παπάς όμως με μια ματιά πούριξε γύρω του και είδε την παλιοπαρέα να κάνουν τον αδιάφορο και να ...σουράνε κατάλαβε τι έγινε και πήρε το κορίτσι να φύγουν. Αυτό χάλασε τα σχέδια της παλιοπαρέας που περίμενε το λιγότερο να... ξεχρονιάσει ο παπάς όπως το συνήθιζε να κάνει μετά το αντίδωρο στην εκκλησιά για τις τσαλοκόπες, τις τσουγκράνες και τις τριχιές που χάνονταν. Κι έτσι η επιχείρηση... κομάντος έληξε άδοξα. Το καρπούζι επιστράφηκε, φαγώθηκε και καλοφαγώθηκε και ζήσανε αυτοί καλά κι εμείς ..καλύτερα.

Ανάλογη είναι και η συγκομιδή μαργαριταριών που ακούγονται και στις εκκλησίες. Έτσι συχνά η μία ροπή που αναφέρεται στις κηδείες να γίνεται η μία ριπή. Ο επελθών θάνατος να γίνεται απελθών και στο γάμο εν Κανά που "εκλήθη" μεν ο Ιησούς αλλά δεν "εκλείσθη" σ' αυτόν όπως το θελε κάποιος παπάς γιατί δεν είχε απλούστατα καμία θέση μέσα στο ζευγάρι.

Άλλο. "Τυχγάνων έκτοτε και δη" έτσι άρχιζε τη μήνυσή του αόριστα και ξεκάρφωτα ένας γείτονάς μας στην Καλλιθέα κατά ετέρου γείτονα που είχε κοτέτσι και στο κοτέτσι δύο αλέκτορες που ανησυχούσαν τον περί ου ο λόγος γείτονάς μας και δεν του επέτρεπαν την περισυλλογήν εις το συγ-

γραφικόν του έργον καθότι ως εδήλωσε στο δικαστήριο υπό τα μειδιάματα δικαστών και ακροατηρίου το δηλωθέν επαγγελμά του ήταν συγγραφέυς. Τον θυμήθηκα κάνοντας σήμερα μια αναδρομή στο παρελθόν όχι βέβαια σα συνάδελφο συγγραφέα (όσο γι' αυτό έχω ακόμα το γνώθι σ' αυτόν) αλλά για κείνο το τυχγάνων έκτοτε και δη. Και το έκτοτε χρονολογείται για μένα από τότε που πήρα την απόφαση να σας ταλαιπωρώ σε κάθε τεύχος του περιοδικού μας γράφοντας το μακρύ και το κοντό μου. Αλλά ελπίζω να μην παρατραβήξει το κακό και για σας και για μένα. Μην το δένετε όμως και κόμπο.

Διάλογος δύο φίλων

*Συνητηθήθηκαν δύο φίλοι
εις ανοίξεως το δειλί*

- Φίλε Πάνο, πώς εδώ;
- Ηλθον διά να σε ιδώ.

*Μυστικόν να φανερώσω
την ψυχήν μου να ελαφρώσω.*

*Αντιστάσεως μη ούσης
γέγονα εραστής της Δούσης.*

*Είπομεν να δεσμευθώμεν
και εις γάμον να προβώμεν.*

- Και διά πότε ο αρραβών;
- Πάντως μίαν των ημερών.
- Και συντόμως και ο γάμος;
- Ό,τι μας ειπεί ο μάμος.

Ασφαλώς θα γίνει αυτός

πριν επέλθη ο τοκετός.

*Η επέμβασις του μάμου
κανονίζει τα του γάμου.*

*- Εύχομαι έκβασιν αισίαν
εις αυτήν την συνοουσίαν.*

*Πλην, υπάρχει και εις όρος:
συμβιώσεως ο κόρος.*

*Είναι, ως βλέπεις, και αυτός
ο χειρότερος εχθρός.*

*- Το θεωρείς μήπως κακόν;
Τοιούτων περιστατικών*

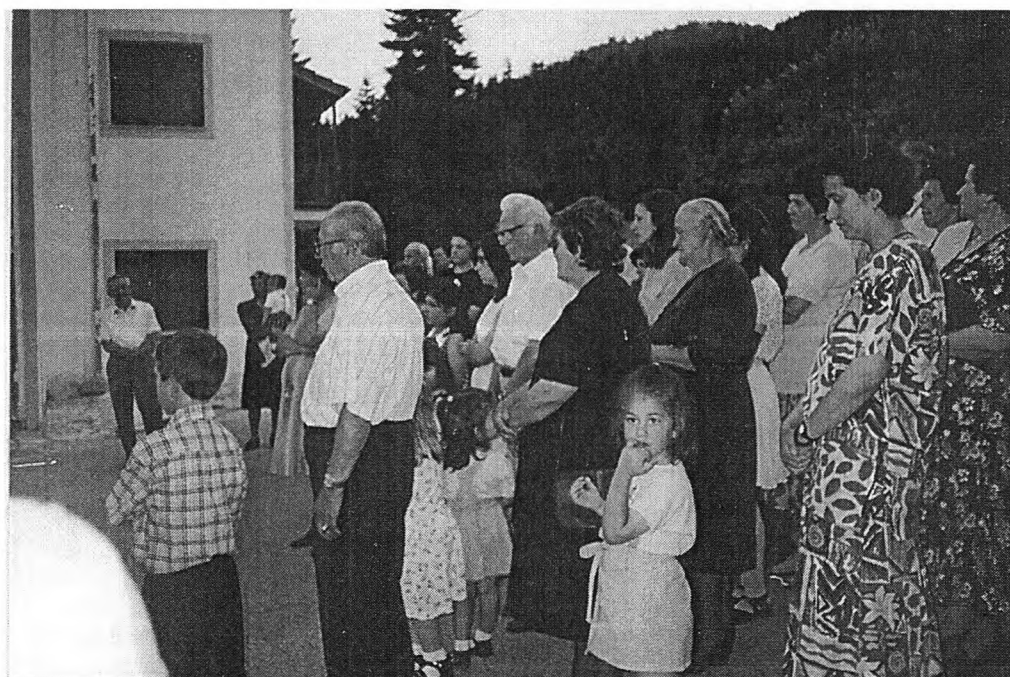
*η οικουμένη όλη βρίθει.
Δεν προσβάλλονται τα ήθη!*

*- Ω, τον φίλο μου τον Πάνον!
Αεί γόην, αεί πλάνον!*

Κώστα Βάρναλη

Η λειτάνευση της εικόνας της Αγίας Κυριακής 7 του Ιούλη

Χελιδόνα

Με μαγνητίζεις καθώς θωρώ τις κοφτερές κορφές σου,
σπαθάτες φτερούγες χελιδονιού, ν' ανεβαίνουν σκίζοντας
περήφανα τον ορίζοντα

Σε καμαρώνω καθώς τα μάτια μου αναπαύονται
στις βαθυπράσινες, ελατόσκεπες κορφές σου,
καθώς περιδιαβαίνουν αχόρταγα τις λαγκαδιές σου,
ρυτίδες φκιαγμένες απ' τη ροή των γάργαρων νερών σου.

Κι ως σε θωρώ αναδύονται τόσες και τόσες μνήμες...

Μνήμες σκληρές, που δε θέλω να θυμάμαι...

Κι άλλες τρυφερές που αναπολώ νοσταλγικά!...

Κατατρεγμοί σε μαύρες εποχές...

Όταν μας έκρυβες 'πως κρύβεις τ' αγρίμια σου

κι όταν η θέα του καιόμενου Μικρού Χωριού

μας τρόμαζε και μάτωνε την καρδιά μας...

Μνήμες τρυφερές, όταν μας άνοιγες διάπλατα

την αγκαλιά σου,

όταν πατούσαμε - παιδιά ή μεγάλοι, ποιός τάχα νιάζεται!-

στην πιό ψηλή σου ράχη,

κι αγναντεύαμε προτού ακόμα βγει ο ήλιος

ως που έφτανε το μάτι μας'

ριγούσαμε στο πέταγμα των αετών σου

κι αναγαλλιάζαμε στο άκουσμα της μουσικής

πανδαισίας των φτερωτών σου μουσικών,

με κορυφαίους σολίστ τ' αηδόνια, τους κότσιφες

και τις πετροπέρδικες, σαιδών

μεθυσμένων απ' το άρωμα του τσαγιού και του μόσχου...

Μνήμες ηρωϊκές, ανάκατες με θρύλους,

αλλά και μνήμες πιό νωπές, μαγιά νέων θρύλων

καθώς και πάλι στο χορό της Λευτεριάς

μπήκαν ο Άρης και τα παλλικάρια του...

Κι ως στο μυαλό μου στροβιλίζονται ανάκατες οι μνήμες

η ματιά μου κατηφορίζει κάτω στου Ανθρώπου τα πλάγια

και σταματάει στη βαθιά λαβωματιά σου, το Μικρό Χωριό

και τότε ματώνει για μιαν ακόμη φορά η καρδιά μου...

Γιώργος Τσατσαράγκος

Η λειτάνευση εικόνας της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος 5 Αυγούστου

11. Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος

Γράφει ο Μένιος Κουτσούκης

(συνέχεια προηγούμενου)

Στο προηγούμενο σημείωμά μας αναφερθήκαμε στην ιστορικότητα της Αγιά-Σωτήρας (Μεταμόρφωση). Κατά την παράδοση είναι η αρχαιότερη εκκλησιά του χωριού. Υπήρχε όταν ο Μάρκος Μπότσαρης στρατοπέδευσε στο Μικρό Χωριό (1823). Στα ίχνη της παλιάς εκκλησίας υπάρχει σήμερα μια μαρμάρινη πλάκα που θυμίζει στον επισκέπτη το διάβα του Μ. Μπότσαρη από κεί. Η δεύτερη ιστορική πηγή για την ύπαρξη της Μεταμόρφωσης είναι το Πρακτικό των πρώτων εκλογών μετά την απελευθέρωση από τον τουρκικό ζυγό. Οι εκλογές αυτές για την ανάδειξη εκλεκτόρων για την εκλογή του Ευρυτάνα αντιπροσώπου στην Εθνική Συνέλευση έγιναν στην εκκλησιά, που χρησιμοποιούσε ως εκλογικό κέντρο με δύο εφημέριους, τον παπα-Δημήτρη και τον παπα-Αναστάση.

Μια Τρίτη σημαντική γραπτή μαρτυρία προέρχεται από τα Ιερά βιβλία που μεταφέρθηκαν από την παλιά στη νέα Μεταμόρφωση. Τις χειρόγραφες σημειώσεις τις εντοπίσαμε πάνω σε δύο μνηαία πριν από την κατολίθωση του χωριού (1963) και τις δημοσιεύσαμε στην Ιστορία του Μικρού Χωριού (1969, σελ. 16). Η μια λέει: “κτίμα και τότε του σεβασμίου οίκου της Μεταμορφώσως εκ Μικρού Χωριού 1834: Ιουλίου 20” (Ενετίσιν 1818). Και η άλλη: “κτίμα και τότε του Ιερού ναού της Μεταμορφώσως του Σωτήρος Ιουλίου 1932” (Ενετίσιν 1814).

Η ανέγερση της νέας Μεταμόρφωσης (1924)

Η παλιά Μεταμόρφωση φαίνεται ήταν αρκετά μικρή και δεν εξυπηρετούσε τον αυξημένο πληθυσμό του χωριού. Ήταν με ξεχωριστή είσοδο για τους άνδρες (νότια) και άλλη για τις γυναίκες (δυτικά). Μέσα στο ναό υπήρχαν επίσης τα λεγόμενα ξύλινα “καφάσια” που χώριζαν τους άνδρες από τις γυναίκες. Λέγεται ότι υπήρχε ένα είδος γυναικωνίτη. Η εκκλησία διέθετε πλούσιο διάκοσμο, χρυσοποίκιλτα καντήλια, παλιές εικόνες κ.ά. που μεταφέρθηκαν αργότερα στη νέα εκκλησία. Η αρχαιότερη απ’ αυτές που εντοπίσαμε είναι η Μήτηρ Θεού (1846). Η ανέγερση της νέας εκκλησίας αποφασίσθηκε ίσως γύρω στα 1920. Τότε είχε πεθάνει ο παπα-Κώστας, ενώ μια δεκαετία νωρίτερα είχε πεθάνει και ο παπα-Χαράλαμπος (Κωστόπουλος) παλαιότερος εφημέριος του Μικρού Χωριού (παππούς του γράφοντος

από τη μητέρα του). Η πρωτοβουλία για την ανέγερσή της φαίνεται ξεκίνησε από τους “πολίτες” μερικοί από τους οποίους ήσαν στο εκκλησιαστικό συμβούλιο τότε, όπως ο Γιουνάς, ο Κοκκάλας, ο Πιστιόλης κ.ά. Άλλωστε η Μικροχωρίτικη παροικία της Κωνσταντινούπολης είχε κινητοποιηθεί και συλλέγει χρήματα μεταξύ των Ευρυτάνων της Πόλης. Σημαντική ήταν η δωρεά εκ μέρους του Σιδερίδη. Για την κινητοποίηση αυτή των Μικροχωριτών σώζεται επιστολή του αείμνηστου Σπύρου Ι. Κομπορόζου που νεαρός τότε εργαζόταν στην Πόλη. Η όλη προσπάθεια διευκολύνθηκε και από τη δραστήρια παρουσία του αείμνηστου δασκάλου Γ. Παπαδή και του νέου εφημέριου παπα-Θανάση και του Προέδρου της Κοινότητας Νικολάου Γ. Κυρίση.

Η περίοδος ανέγερσης της νέας Μεταμόρφωσης έχει μείνει στη συλλογική μνήμη του χωριού σαν μια περίοδος αναδημιουργίας και δημιουργικής σύμπτωσης των κατοίκων. Συμμετείχαν όλοι τους στην εξαγωγή και μεταφορά πέτρας και ξυλείας. Ο “Γούμενος” ήταν ο δρόμος απ’ όπου κατηφόριζαν οι καζάκες με τα υλικά και με τη βοήθεια αυτοσχέδιων μεταφορικών μηχανισμών (καρέλι).

Τα σχέδια της νεοανεγειρόμενης εκκλησίας φέρουν την υπογραφή του ακαδημαϊκού Ορλάνδου, ως προϊστάμενου της τεχνικής Υπηρεσίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, που ενέκρινε το περιεχόμενο στο σχέδιο βυζαντινού ρυθμού. Ίσως οι Μικροχωρίτες που ξενιτεύονταν στην Κωνσταντινούπολη ζήλησαν να φτιάξουν στο χωριό τους μια εκκλησιά που να θυμίζει την Αγιά Σοφιά. Πολλοί απ’ αυτούς έσπευσαν μαζί με τις ασπασμένες και χρυσοποίκιλτες εικόνες να κάνουν τάματα και αφιερώσεις και να γεμίσουν τη νέα εκκλησιά.

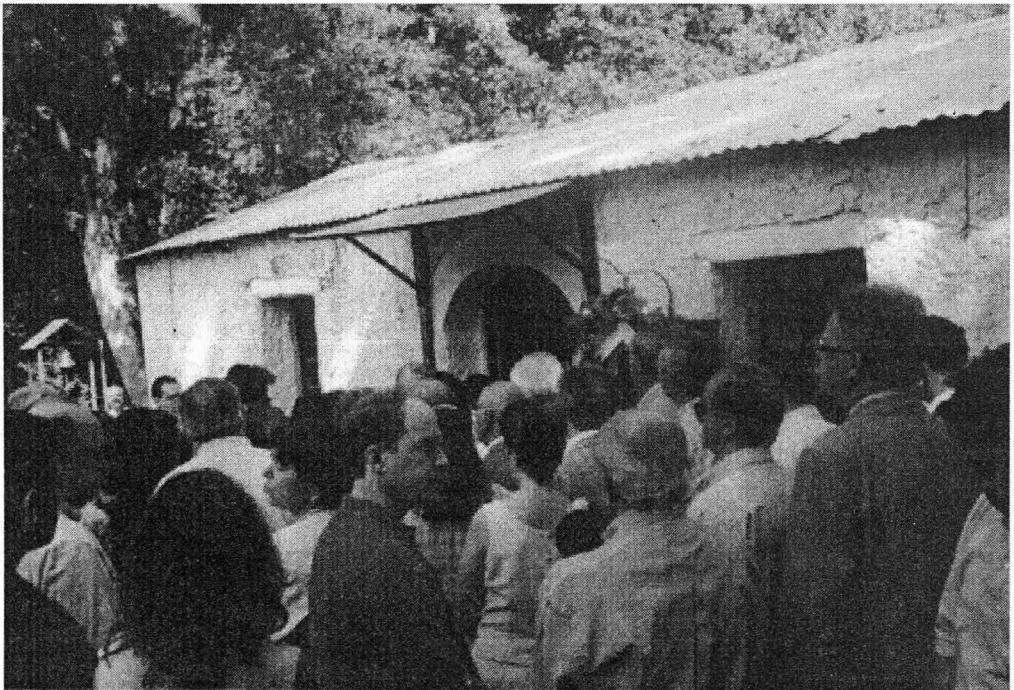
Τις εικόνες που βρέθηκαν στη Μεταμόρφωση και την παραπλήσια αποθήκη τις έχουμε καταγράψει και περιγράψει στην Ιστορία του Μικρού Χωριού. Εκεί μπορεί να τις βρει όποιος ενδιαφέρεται καθώς και τα λοιπά κειμήλια. Παραλείφθηκε μόνο και προσθέτουμε τώρα ότι μαζί με τα άλλα αξιόλογα αντικείμενα που δώρισαν οι Πολίτες υπήρχε κι ένα παλαιού τύπου μουσικό ρολόι του τοίχου που δώρισε ο πατέρας μου Σπύρος Ν. Κουτσούκης, που λίγο μετά την ανέγερση της εκκλησίας γύρισε πρόσφυγας από την Πόλη μαζί με τον αδελφό του Γιάννη

Τα "θυρανοίξια" (εγκαίνια) της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος από το Μητροπολίτη Ναυπακτίας - Ευρυτανίας. Αριστερά ο εφημέριος του χωριού Παπαθανάσης (1928)

Το εκκλησίασμα της Παναγιάς 15 Αυγούστου

Από τον Πειραιά μέσω Σαν Φρανσίσκο στην Κύπρο

Η Κατερίνα είναι κόρη του Παναγιώτη και της Ολγας Κεράνη που διαπρέπει στην Κυπριακή τηλεόραση που παρουσιάζει την μοναδική εκπομπή που ασχολείται με την μαγειρική.

Δημοσιεύουμε τις δύο συνεντεύξεις που έδωσε τη μία στο Κυπριακό περιοδικό STAR στην Αντρη Τσαβέλλα και η άλλη στην TVμανία στον Αντώνη Αντωνόπουλο.

Το πιο αυθεντικό χαμόγελο στην κυπριακή τηλεόραση της ανήκει δικαιοματικά. Κι εκεί που την βλέπεις στην εκπομπή και νομίζεις ότι είναι αλλοδαπή, ανακαλύπτεις ότι είναι Ελληνίδα, γέννημα θρέμμα Πειραιά. Η Κατερίνα Παπαβασιλείου μέλος του Sigma International παρουσιάζει την μοναδική κυπριακή εκπομπή που ασχολείται με μαγειρική. Κανόνας अपαραβάτος λέει η ίδια, ό,τι κι αν κάνεις, για να το κάνεις καλά, πρέπει να σ' αρέσει. Κι η κ. Κατερίνα Παπαβασιλείου λατρεύει αυτό που κάνει.

- Ξέρετε πολλοί νομίζουν ότι είστε ξένη.

- Είμαι Ελληνίδα και μάλιστα γεννήθηκα στον Πειραιά.

- Και βέβαια με τον Ολυμπιακό

- Νομίζω αυτό εννοείται, όλη η οικογένεια αφού κατάγεται από τον Πειραιά.

- Ωστόσο "κτυπάει" λίγο η γλώσσα σας.

- Η οικογένειά μου μετανάστευσε στις Ηνωμένες Πολιτείες όταν ήμουν μικρή. Ζήσαμε για χρόνια στο Σαν Φρανσίσκο.

- Κι εσείς τι νιώθετε; Ελληνίδα, Κυπρία, Αμερικανίδα;

- Νομίζω και τα τρία μαζί. Όταν ήρθα στην Κύπρο ένοιωθα 100% Ελληνοαμερικανίδα. Με την πάροδο του χρόνου γίνομαι Κύπρια. Αλλά και με την Ελλάδα και με την Αμερική συνεχίζω να έχω δεσμούς.

- Ελληνική κουζίνα ξέρετε;

- Είναι απ' τις αγαπημένες μου φτάνει να σας πω ότι ο τσελεμεντές ήταν από τα πρώτα βιβλία που αγόρασα. Βρίσκω ότι η ελληνική κουζίνα διαφέρει πολύ από την κυπριακή.

- Και πως βρεθήκατε στην Κύπρο;

- Ο σύζυγός μου είναι Κύπριος, γνωριστήκαμε στο Πανεπιστήμιο και ήρθαμε στην Κύπρο πριν 12 χρόνια.

- Στο Σίγμα.

- Η Βίβιαν Λοδόματου είναι η αιτία.

- Του κακού ή του καλού;

- Του καλού σίγουρα.

- Και με την μαγειρική πώς μπλέξατε;

Κατερίνα Παπαβασιλείου: Μαθήματα μαγειρικής με αυθεντικό χαμόγελο

- Σπούδασα διοίκηση ξενοδοχείων και αγγλική φιλολογία. Με την μαγειρική η σχέση μου αρχίζει από πολύ παλιά. Μικρή από 8-9 χρονών έβλεπα στην τηλεόραση προγράμματα με μαγειρική και έγγραφα κάθε συνταγή. Γι' αυτό και οπουδήποτε ξενοδοχειακά βλέπετε. Εργάστηκε και στην Κύπρο και στις Ηνωμένες Πολιτείες σε μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα.

- Δείχνετε να απολαμβάνεται τη δουλειά που κάνετε.

- Να σας πω ότι στο γάμο μου στις Ηνωμένες Πολιτείες εγώ ανέλαβα την ευθύνη για όλα τα φαγητά. Θυμάμαι ότι μια ώρα πριν το γάμο έτρεχα με το τζιν και τα αθλητικά παπούτσια και η μητέρα μου φώναζε ότι "αυτή δεν θα παντρευτεί".

Πού γυρίζεται η εκπομπή;

- Στα στούντιο του Σίγμα, έχουμε μία κουζίνα κινητή η οποία είναι και πολύ λειτουργική.

- Φαντάζομαι ότι από την μέρα που βγήκατε στην τηλεόραση περπατάτε και σας ζητούν συνταγές.

- Αυτό συμβαίνει, αλλά πρέπει να σας πω ότι όλες τις συνταγές τις βάζουμε και στο ίντερνετ στη σελίδα του σταθμού.

- Από το Σίγμα σας ζητούν συνταγές;

- Πρέπει να σας πω απ' ό,τι έμαθα κι εγώ ότι οι τεχνικοί προτιμούν να συμπέσει η βάρδια τους με την εκπομπή αφού μετά ό,τι μαγειρεύουμε φυσικά το τρώνε. Ειδικά όταν έχουμε γλυκά ε, μαζεύεται κόσμος πολύς.

- Οι συνταγές που παρουσιάζετε είναι δικές σας ή σημειώσεις χρόνων.

- Κοιτάξτε, υπάρχουν κάποιες συνταγές που είναι κλασσικές. Σ' όλες όμως τις συνταγές κάνω μικροαλλαγές. Αλλά παρουσιάζουμε και συνταγές που είναι αποκλειστικά δικές μου.

- Ποιοί βλέπουν τελικά μία εκπομπή μαγειρικής που μιλάει αγγλικά;

- Θα εκπλαγείς ότι και πολλοί άντρες βλέπουν την εκπομπή. Οι επιστολές που πέρνουμε και από ξένους κι από Κύπριους. Οσον αφορά τους Κύπριους ειδικά όσους έζησαν στο εξωτερικό.

- Στο δρόμο σας σταματούν;

- Ναι, ήταν όντως παράξενο συναίσθημα στην αρχή, τώρα όμως νομίζω το απολαμβάνω.

- Επειδή προβάλλεται μέσα στα πλαίσια του Σίγμα International και μεταδίδεται στα αγγλικά δεν είναι μειονέκτημα;

- Πολλοί μας ζητούν και μία εκπομπή στα ελληνικά. Αλλά οι περισσότεροι Κύπριοι μιλούν και αγγλικά. Αρχικά ο σταθμός στό-

χευε κυρίως στους ξένους, αλλά είναι εκπληκτικό το ότι την παρακολουθούν πολλοί ντόπιοι. Πολλοί μάλιστα που επικοινωνούν μαζί μας ζητούν να κυκλοφορήσουμε τις συνταγές σε βιβλίο που νάνα στα ελληνικά.

- Κι εσείς τί απαντάτε;

- Ότι θα βγει το βιβλίο και στις δύο γλώσσες και μάλιστα σύντομα.

- Δεδομένου ότι οι Κύπριοι τρώνε καλά, για ποιές συνταγές σας τηλεφωνούν για λεπτομέρειες.

- Μια φορά έκανα μία εκπομπή για αμερικάνικα cookies (μπισκότα) κι έσπασαν τα τηλέφωνα. Ξένες εξωτικές συνταγές έχουν κυρίως ζήτηση. Στο στούντιο φέρνουμε και "σεφ" αλλά και απλούς ανθρώπους που δεν είναι επαγγελματίες στο χώρο, αλλά έχουν μια ξεχωριστή συνταγή. Κάναμε εκπομπές για ιταλικό φαγητό, για μεξικάνικο, κινέζικο κ.ο.κ.

- Η εκπομπή λέγεται Food and wine, με κρασιά όμως ασχολείστε;

- Ναι φυσικά, κάναμε δύο μέχρι τώρα εκπομπές ειδικά για κρασιά. Πρέπει να ξέρεis όμως στην Κύπρο οι κλιματολογικές συνθήκες είναι δύσκολες. Χρειάζεται ειδικός υπόγειος χώρος, χωρίς πολύ υγρασία με σταθερή θερμοκρασία.

- Μεταδίδεται και στο δορυφορικό πρόγραμμα η εκπομπή;

- Ναι και υπάρχει μεγάλη ανταπόκριση. Πριν λίγες μέρες πήραμε μια επιστολή από το Ισραήλ από μία κοπέλα που το καλοκαίρι έπανε το σήμα του σταθμού στην χώρα της και έβλεπε την εκπομπή. Μας πληροφόρησε λοιπόν ότι τώρα που άλλαξαν οι καιρικές συνθήκες και δεν πιάνει το σήμα, αγόρασε δορυφορική για να βλέπει το Sigma International και το Food and wine.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Το τραγούδι που κλαίει

*Το τραγούδι που κλαίει
στη γωνιά εκεί του δρόμου
λες το θρύλο σου λέει,
λες και κλαίει τον καημό μου.*

*Είναι ο θρύλος παλιός
κι ήσουν, λέει, ένας κρίνος
και παλιός ο καημός:
ήμουν πάντα ένας θρήνος.*

*Και σε αγάπησα, λέει,
σαν αφρό, σαν αιθέρα,
σαν αγνό, σαν ανθό,
σαν πνοή στον αέρα.*

*Και σε αγάπησα, λέει, -
κι' όλο λέει τον καημό μου
το τραγούδι και κλαίει
στη γωνιά εκεί του δρόμου.*

Κ. Χατζόπουλος

“Food and Wine” στο Sigma International

Το πρώτο της πείραμα στην κουζίνα δεν θα ‘λεγε πως ήταν ιδιαίτερα επιτυχημένο μιας και το αποτέλεσμα ήταν ολίγον ...αλμυρό, αφού μπέρδευσε σε μια τούρτα τη ζάχαρη με το αλάτι! Αντιθέτως, η πρώτη της επαφή με την τηλεόραση άφησε άριστες εντυπώσεις μιας και με το ζεστό της χαμόγελο έχει κερδίσει τους πάντες. Κάθε Πέμπτη απόγευμα, μας προοκαλεί στην κουζίνα του Sigma International σερβίροντας FOOD AND WINE, όπως λέει και ο τίτλος της εκπομπής, δίνοντας απλές-συνταγές που θα ευκολύνουν ακόμη και την πιο αρχάρια μαγείρισσα!

Συνέντευξη στην ΑΝΤΡΗ ΤΣΑΒΕΛΛΑ

Κατερίνα, για πες μου, πώς μπήκε στη ζωή σου η τηλεόραση;

- Από μικρή αγαπούσα τη μαγειρική και μια ζωή θυμάμαι ασχολούμαι μ’ αυτή. Ετοι και στο πανεπιστήμιο εκτός από Αγγλική Φιλολογία σπούδασα και Διοίκηση Ξενοδοχείων, στο Σαν Φρανσίσκο. Οσον αφορά την εκπομπή, η Βίβιαν Λαδόμματος η οποία είχε την ιδέα για το Sigma International σκέφτηκε ότι θα ‘ταν ωραίο να υπάρχει μια εκπομπή που να ασχολείται με τη μαγειρική στην Κύπρο, όχι μόνο την κυπριακή κουζίνα, αλλά και ξένα φαγητά που μπορούν να γίνουν με υλικά που υπάρχουν στο νησί. Η Βίβιαν λοιπόν με προσέγγισε, με ρώτησε κατά πόσο θα μ’ ενδιέφερε κάτι τέτοιο και φυσικά ήταν κάτι που ποτέ δεν περίμενα να κάνω. Κάναμε δοκιμαστικό, είχε θετικά αποτελέσματα κι αρχίσαμε το πρόγραμμα.

Αντιμετώπιζες κάποιες δυσκολίες στο ξεκίνημα;

- Στην αρχή είχα τρακ και μιας και η φωνή μου είναι ήδη ψηλή, στην τηλεόραση έβγαινε ακόμη πιο ψηλή.

Πόσα χρόνια είσαι στην Κύπρο;

- Πάνω από δώδεκα χρόνια. Γεννήθηκα στην Ελλάδα, στον Πειραιά και αργότερα η οικογένειά μου μετανάστευσε στην Αμερική, όταν ήμουν εγώ σε ηλικία 7 χρονών. Από μικρή παρακολουθούσα προγράμματα μαγειρικής στην τηλεόραση και το ‘ξερα πως κάποτε θα ‘βρισκα τον τρόπο για να βάλω

τη μαγειρική και σε επαγγελματική βάση στη ζωή μου.

Δεν δυσκολεύεσαι με τα ελληνικά έπειτα από τόσα χρόνια που έζησες στο εξωτερικό;

- Όχι τόσο πολύ επειδή ήταν η πρώτη γλώσσα που μιλούσα στο σπίτι. Ασφαλώς έλεγα ορισμένα μαργαριτάρια, τα οποία δεν μπορούν να μπουν στην συνέντευξη, αλλά σιγά σιγά έμαθα. Ασε που ρίχνω και λίγα κυπριακά τελευταίως. Εζήσε στο Σαν Φρανσίσκο για αρκετά χρόνια, όπου δούλεψα αρχικά στην κουζίνα ενός πολυτελούς ξενοδοχείου και αργότερα ως Διευθύντρια εστιατορίων και Room Server.

Ερχόμενη στην Κύπρο με τι ασχολήθηκες;

- Εδώ και δέκα χρόνια εργάζομαι ως καθηγήτρια ξενοδοχειακών σπουδών σε ιδιωτικό κολέγιο στη Λεμεσό, ενώ είχα εργαστεί πιο παλιά και ως Διευθύντρια φαγητών και ποτών σε ξενοδοχείο επίσης στη Λεμεσό.

Ποια είναι η σχέση σου με τους μαθητές σου;

- Η σχέση μας είναι πάρα πολύ καλή, έχουμε καλή επικοινωνία, αλλά ταυτόχρονα γνωρίζουν ότι είμαι και απαιτητική. Τυχαίνει να διατηρώ καλές σχέσεις ακόμα και με μαθητές που δεν έχουν περάσει την τάξη κι εντούτοις, η σχέση μας δεν αλλάζει.

Πόσο συχνά έρχεσαι από τη Λεμεσό για τις ανάγκες της εκπομπής και πόση προετοιμασία χρειάζεται;

- Ερχομαι μία με δύο φορές και χρειάζεται αρκετή προετοιμασία, ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε εκπομπής. Πρέπει να σκεφτώ το θέμα του κάθε προγράμματος και ποιες συνταγές θα χρησιμοποιήσω. Χρειάζεται και αρκετή φαντασία γιατί πολλές φορές φτιάχνω συνταγές δικές μου, ειδικά για την εκπομπή. Δοκιμάζω να φτιάξω το γλυκό ή το φαγητό από το σπίτι κι ευτυχώς τις περισσότερες φορές πετυχαίνει. Είναι απαραίτητο άλλωστε να το παίρνω στο στούντιο σε διαφορετικά στάδια της διαδικασίας κι έτσι παίρνει αρκετό χρόνο. Το βέβαιο είναι πως μετά το γύρισμα τα παιδιά στο ΣΙΓΜΑ φροντίζουν να μη μένει τίποτα.

Πόσο απαραίτητη είναι πιστεύεις μια εκπομπή μαγειρικής;

- Από την ανταπόκριση που έχω από το κοινό πιστεύω ότι έχει ενδιαφέρον. Παίρνω επιστολές από παιδιά που σκέφτονται να ακολουθήσουν επαγγελματικά αυτό τον τομέα και μου ζητάνε συμβουλές. Στην εκπομπή δίνω απλοποιημένες συνταγές και επικοινωνούν μαζί μου αρκετά άτομα για να μου πουν πως αν και δεν ήξεραν να μαγειρεύουν, εντούτοις μπόρεσαν να φτιάξουν τα φαγητά που προτείνω και μάλιστα με επιτυχία.

Πώς αισθάνεσαι όταν σε αναγνωρίζουν στο δρόμο;

- Όσο περνάει ο καιρός, με αναγνωρίζει όλο και περισσότερος κόσμος κι αυτό είναι πολύ ευχάριστο γιατί πάει να πει ότι παρακολουθούν την εκπομπή. Τα σχόλια που δέχομαι είναι πολύ θετικά και ενθαρρυντικά και ελπίζω στο μέλλον να προσφέρουμε κι άλλες καινοτομίες στο πρόγραμμα, πάντοτε μέσα στο πλαίσιο της καλοφαγίας, αλλά πάντα δίνοντας έμφαση στην υγιεινή και σωστή διατροφή σε συνδυασμό με την καλή εμφάνιση και καλή γεύση του φαγητού. Παράλληλα, θέλουμε να προωθήσουμε τα παραδοσιακά κυπριακά υλικά και νέους τρόπους παρασκευής των φαγητών.

Η σπεσιαλιτέ σου ποια είναι;

- Θα 'λεγα, τα κέικ διαφόρων γεύσεων που μπορούν να συνοδεύσουν τον καφέ. Κέικ καρπού, μήλου, σοκολάτας, μπανάνας, όλα χωρίς κρέμα.

Ποιο ήταν το πρώτο σου πείραμα με την κουζίνα;

- Σε ηλικία 10 χρονών έφτιαξα την τούρτα

των γενεθλίων μου, σε σχήμα κάστρου, μόνο που καταλάθος έβαλα... αλάτι αντί ζάχαρη και μου βγήκε λίγο αλμυρό. Ήταν ωραίο στην εμφάνιση, αλλά όχι και στη γεύση!

Στο σπίτι τι σου λένε για το φαγητό σου;

- Όσο κι αν ακούγεται απίστευτο, δεν έχω χρόνο να μαγειρεύω για το σύζυγο και τα δυο παιδιά. Ετοιμάζω συνήθως φαγητά της στιγμής προσπαθώντας πάντα να δίνω υγιεινή διατροφή στην οικογένεια κι έτσι τρώμε συνήθως όσπρια και λαχανικά και λιγότερο φαγητά με λιπαρά.

Ποιον θα ήθελες να προσκαλέσεις σ' ένα πλούσιο γεύμα;

- Ορισμένους καθηγητές από το Λύκειο που με παρότρυναν να ακολουθήσω αυτό που πραγματικά αγαπούσα κι όχι κατ' ανάγκην μία από τις πιο παραδοσιακές σπουδές. Τους το χρωστάω άλλωστε, γιατί πάντα με συγχωρούσαν όταν έμπαينا αργοπορημένη στην τάξη μετά το μάθημα των Οικοκυρικών. Εφταίχνα τούρτες και πάντα έκλεβα χρόνο από το επόμενο μάθημα. Ασφαλώς, η τούρτα ήταν μεγάλη πρόκληση όταν την έπαιρνα στην τάξη και θυμάμαι, διακόπταμε το μάθημα για να τη φάμε όλοι μαζί!

Για πες μου ένα γνώρισμα του χαρακτήρα σου.

- Το γέλιο. Γελώ πολύ, ακόμα κι όταν είμαι λυπημένη. Προσπαθώ να βρω τη θετική όψη του προβλήματος ή τον καλύτερο τρόπο για να λυθεί γρήγορα.

Πρόσφατα κυκλοφόρησε βιβλίο μαγειρικής στα Αγγλικά και στα Ελληνικά.

Το τριαντάφυλλο

Τριαντάφυλλο κλειστό είδ'
ένα παιδάκι
ήταν τόσο γελαστό,
χαρωπό και μυριστό
το τριανταφυλλάκι!
νέο τριαντάφυλλο,
τριανταφυλλάκι!
Αχ λουλούδι
θα σε κόψω, δε βασιτώ!
- Αν με κόψεις, σου κεντώ

το μικρό χεράκι!
είπε το τριαντάφυλλο,
το τριανταφυλλάκι.
Ξεκαρδίζεται, γελά το τρελό παιδάκι,
το τραβά, το ξεκολλά...
Τι αγκάθια! Τι πολλά
στο μικρό χεράκι!
Αχ! κακό τριαντάφυλλο,
ας τριανταφυλλάκι!

Χάινε (μετάφρ. Αγγ. Βλάχου)

***** Τρύγος *****

Στον τρύγο Γιάννης και η Λούλα Λιάπη

Στον τρύγο και ο Ηλίας Σάρας

Αυτά που έζησα στα χρόνια της κατοχής

Αναμνήσεις απ' την Κατοχή και την Αντίσταση

Γράφει ο Παν. Κεράνης

Με τη μάχη του Μικρού Χωριού το Δεκέμβρη του 1942 ήταν για μένα η πρώτη μου επαφή με τις ένοπλες απελευθερωτικές δυνάμεις. Έχω γράφει παλαιότερα σχετικά στο περιοδικό.

Ήταν τόσο απρόοπτη η συνάντησή μου αυτή γιατί οι Ιταλοί μάθαινε ότι έρχονται, και το μόνο που ήταν να δώσουμε πληροφορίες από που έρχονται για να τοποθετήσει ο αρχηγός Άρης Βελουχιώτης τις δυνάμεις του.

Τις λίγες ημέρες μετά τη μάχη και τη παραμονή των Ιταλών στο χωριό και στην περιοχή αφού πήγαν μέχρι το Προυσό σέρνοντας μαζί τους και τους ομήρους που συνέλαβαν σαν ασπίδα, και επιστρέφοντας στο χωριό ολοκλήρωσαν την καταστροφή του και αφού έγινε εκτέλεση των ένδεκα και το κάψιμο ζωντανών τους συνάντησα στην περιοχή (Λάσπη) Άγιος Νικόλαος στις αγριοκαστανιές πάνω από το χωριό και σε κουβέντα για την ένταξή μου μου είπαν δεν υπάρχει λόγος να γίνει τώρα αμέσως, εμείς θα είμαστε τώρα το χειμώνα εδώ γύρω.

Στην επιστροφή για το χωριό μου νυκτώθηκα μεταξύ των χωριών Κλαψί και Μουζήλο έπρεπε να έχω κάποια δικαιολογία για την εκεί παρουσία μου και στο Μουζήλο είχα μια πρώτη εξαδέλφη της μάνας μου. Φτάνοντας στην πλατεία ήταν μια μικρή παρέα 3-4 άτομα μεταξύ των οποίων και ο δάσκαλος του χωριού ο αείμνηστος Ανδρέας Τσιαπέρας ο οποίος και με αναγνώρισε γιατί επισκέπτονταν συχνά το χωριό μας, μου είπε καλώς τον Πάνο πώς από εδώ; του απάντησα. Θα πάω εδώ στη θεία μου για λίγο καλαμπόκι αν έχει, μου είπε ότι έχει μεγάλη φτώχεια και θα μείνεις μαζί μου άποψε και το πρωί φεύγεις. Πράγματι το σπίτι του ήταν στη πλατεία και έμεινα εκεί. Κουβεντιάσαμε γενικά την κατάσταση, ο δάσκαλος κατάλαβε ότι είχα κάποια σχέση με την αντίσταση, το πρωί φεύγοντας αποχαιρετώντας τους μου ευχήθηκε καλή λευτεριά και προσέθεσε

Πάνο η λευτεριά ή ελευτεριά την πεις όπως επίσης Ελλάς ή Ελλάδα και ανορθόγραφα αν τα γράψεις ακουστικά έχουν την ίδια έννοια. Ασφαλώς εννοούσε το ελάς με ένα λάμδα.

Στο καλή λευτεριά που μου είπε του απάντησα και γρήγορα.

Στο τέλος του μήνα φορώντας την στρατιωτική στολή του αδελφού μου που φορούσε στον πόλεμο του 40, μαζί και με τον συγχωριανό μου Χρίστο Γιαννακόπουλο ξεκινήσαμε και σε δύο ημέρες φτάσαμε γύρω στις 9 το πρωί στο χωριό Αγία Τριάδα στη πλατεία συναντήσαμε σε μια άκρη μια παρέα από αντάρτες. Προχώρησα, τους καλημέρια και μου ευχήθηκαν το καλώς όρισα, γύρισα πίσω για να δω τον συγχωριανό μου δεν τον είδα αλλά δεν ανησύχησα, είδα όμως 3-4 αντάρτες μεταξύ των οποίων ήταν και ο αρχηγός σε πηγαδάκι πήγα και εγώ και αφού καλημέρια πήρα κι εγώ μέρος στην παρέα, εκεί λοιπόν μας είπε αυτό που γράφτηκε σε βιβλίο ότι τελειώνοντας ο πόλεμος αν γλιτώσουμε από τους Γερμανούς, που θα γλιτώσουμε, δεν θα γλιτώσουμε από τους δικούς μας και τους αποικιοκράτες. Δεν χρειάστηκε πολύς καιρός και έγιναν και τα δύο. Προσωπικά γι' αυτόν, για τους άλλους της παρέας δεν ξέρω τι απέγιναν μου ήταν άγνωστοι.

Πιο πίσω σε απόσταση δέκα περίπου μέτρα κουβεντιάζαν δυό σε προχωρημένη ηλικία. Ρώτησα και μου είπαν ότι ήταν ο στρατηγός Σαράφης και κάποιου που το όνομα δεν θυμάμαι. Με πλησίασε κάποιος και με ρώτησε εσύ που θα πας, του απάντησα είμαστε δυό. Μου είπε ότι ο άλλος θα πάει στη σχολή αξιωματικών. Θα πάω με τα παιδιά που είναι εδώ. Ήταν του αρχηγείου Δομοκού που ονομάστηκε πρώτο τάγμα, του 42 συντάγματος της δεκάτης τρίτης μεραρχίας.

Εντάχθηκα σε μια ομάδα μου έδωσαν ένα όπλο του πρώτου παγκοσμίου πολέμου ιταλικό που μαζί με την ξιφολόγη του ήταν δυό μέτρα. Κάποιος είπε στον αρχηγό ότι ήρ-

θαν δυό παιδιά από το Μικρό Χωριό αυτός με σταμπάρησε στο πηγαδάκι που μας κουβέντιαζε και τον ρώτησε ο ξανθός σε ποιό τμήμα πήγε και του είπαν στο τμήμα Δομοκού και έτσι από την ώρα που το έμαθα το χρησιμοποίησα για ψευδώνυμο Ξανθός λόγω του χρώματος των μαλλιών μου.

Η βασική εκπαίδευση από το λοχαγό μας κράτησε 2 μήνες περίπου, ήταν αξιωματικός του πολέμου της Αλβανίας με πείρα περισσότερο πρακτική.

Η εκπαίδευση αυτή ήταν ομαδική και γινόταν συστηματικά και επέλεγε τους υπαξιωματικούς και σε μια αναδιοργάνωση με τοποθέτησε ομαδάρχη σε μια ομάδα νέων που την ονόμασαν πρώτη υποδειγματική της ΕΠΟΝ. Σε λίγες μέρες ήρθε κάποιος ονόματι Γιαννακόπουλος από την Αθήνα το Κεντρικό Συμβούλιο της ΕΠΟΝ για να μπορέσει να οργανώσει την ομάδα για πολιτιστικές εκδηλώσεις, είδε όμως και αυτός ότι δεν ήταν εύκολο να παντρέψει τις δυό διαφορετικές δουλειές την πολεμική με την καλλιτεχνική κι έτσι παραμείναμε με την ιδιότητα την στρατιωτική. Την άνοιξη πραγματοποιήσαμε την ανατίναξη της γαλαρίας του Κουρνόβου με μια αρκετά ισχυρή δύναμη που κάλυπτε τις δυό πλευρές την είσοδο και την έξοδο της γαλαρίας. Την ανατίναξη την έκαναν 'Αγγλοι κομάντος που ήταν ειδικοί στα σαμποτάζ, ενεργούσαμε κατόπιν διαταγών του στρατηγείου της Μέσης Ανατολής με αρχηγό τον 'Αγγλο στρατηγό ονόματι Σμόμπι. Χρησιμοποιήθηκαν για την ανατίναξη φορτία πέντε μουλαριών που μας ακολουθούσαν στην πορεία μας για 5 έως 6 ημέρες ώπου να φτάσουμε στη γαλαρία. Κατά την τοποθέτηση των εκρηκτικών χρειάστηκε να παραμερίσουν οι σαμποτέρ για να μην γίνουν αντιληπτοί από διερχόμενη αμαξοστοιχία γιατί δεν είχαν ολοκληρώσει την τοποθέτηση των εκρηκτικών. Τους πήρε περίπου μία ώρα. Περιμέναμε την άφιξη αμαξοστοιχίας η οποία δεν άργησε γιατί τις μεταφορές τους με τα τρένα τις κάνανε τις νυκτερινές ώρες και ήταν συνεχόμενες προς την Αθήνα. Με την έκρηξη πρόφτασε και βγήκε στην έξοδο η πρώτη ατμομηχανή με ένα βαγόνι που το απότομο κράτημα από την ανατίναξη και το ωστικό κύμα της εκρήξεως την έσπρωξε με τέτοια δύναμη που πέρασε μπροστά μας με ιλιγγιώδη ταχύτητα.

Τα τρένα αυτά μετέφεραν συνήθως πολεμικό υλικό και βαγόνια βυτιοφόρα με καύσιμα.

Περίπου ένα έως ενάμιση μήνα πριν συνθηκολογήσουν οι Ιταλοί έστειλαν μια φάλαγγα από τη Λαμία που κάλυψε κατά μήκος την ευθεία του δρόμου από το χωριό Μάκρη μέχρι την είσοδο στη Μακρακώμη.

(Όπως μάθαμε αργότερα ήταν να παραλάβουν το σιτάρι της φορολογίας που επέβαλαν οι κατακτητές). Φτάνοντας η φάλαγγα στη στροφή της εισόδου της Μακρακώμης είμασταν μια διμοίρια που συμπεριλάμβανε και τη δική μου ομάδα δίπλα στο χώρο του νεκροταφείου. Με τον πρώτο πυροβολισμό από 30 όπλα έπεσε ο προπορευόμενος μοτοσυκλετιστής σταμάτησε η φάλαγγα κατέβηκαν από τα αυτοκίνητα και πήραν σκυφτά τη ρεματιά μέσα στον κάμπο που κατεβαίνουν τα νερά της βροχής από την περιοχή Πλατυστόμου.

Σ' αυτή τη ρεματιά πήραν θέση μάχης αλλά εν τω μεταξύ φάνηκε ένα αναγνωριστικό ολόλευκο μικρό αεροπλάνο Ιταλικό. Από σύμπτωση που εμείς γνωρίζαμε το υπόλοιπο τμήμα του τάγματος θα πήγαινε με κατεύθυνση προς Λαμία και δεν το ξέραμε μόνο τώρα το βλέπαμε απέναντί μας ψηλά στο βουνό να προχωρεί και να έχει προσπεράσει την ουρά της φάλαγγας.

Το αεροπλάνο ασφαλώς είδε τη φάλαγγα των ανταρτών να βαδίζουν ήταν αδύνατο να καλυφθούν και συνέχιζαν το δρόμο τους το θεώρησαν στρατηγήμα σχετικό με τη παρουσία τους γι' αυτό έφτασε η εμπροσθοφυλακή τους στην πλατεία παρέμειναν για λίγη ώρα και δεν έδωσαν καμιά εξήγηση για το σκοπό της επισκέψεώς των επέστρεψαν στη βάση τους. Εμείς μην μπορώντας να αντιπαραταχθούμε στη δύναμη πυρός που διαθέτουν αυτοί οπισθοχωρήσαμε στα πίσω από το χωριό υψώματα. Μεσολάβησε μικρό χρονικό διάστημα και αναγκάστηκαν οι Ιταλοί μετά την απόβαση των συμμαχικών στρατευμάτων στην Ιταλία και έτσι δεν επέστρεψαν ξανά ποτέ στη Μακρακώμη. Εμείς ακολουθήσαμε την πορεία του τάγματός μας όπως την περιγράψαμε. Συναντηθήκαμε στα υψώματα της αποξηραθείσας λίμνης της Ξυνιάδος. Το στρατηγείο της Μέσης Ανατολής μας ζητούσε τώρα τουλάχιστον για μια εβδομάδα να μην μπορέσει να περάσει αμα-

ξροτοιχία προς την Αθήνα. Ο σκοπός ήταν εμφανής να παραπλανηθούν οι Γερμανοιταλοί ως προς την απόβαση και έτσι να κρατούν και να ενισχύουν τις δυνάμεις τους στην Ελλάδα.

Για το σκοπό αυτό από την διοίκησίν μας λάβαμε εντολή να ανατινάξουμε τη σιδηροδρομική γέφυρα της Αβόριανης νομίζω μεταξύ του σταθμού της Καΐτσας και του επόμενου προς το Θεσσαλικό κάμπο σταθμού.

Η εντολή αυτή ανατέθηκε στο λόχο μας έπρεπε όπως μας εξήγησαν ότι θα πρέπει στον ανηφορικό δρόμο του τρένου να επιβιβαστούνε της αμαξοστοιχίας εν κινήσει να την καταλάβουμε και να υποχρεώσουμε τον οδηγό να σταματήσει πάνω στη γέφυρα η οποία φυλάσσονταν με οχυρά φυλάκια και από τις δύο πλευρές της γέφυρας. Για το σκοπό αυτό αφού κατεβήκαμε από το βουνό περάσαμε 50 σχεδόν μέτρα από το σιδηροδρομικό σταθμό της Καΐτσας. Στο σημείο αυτό έρχεται η σιδηροδρομική γραμμή υπερυψωμένη, περάσαμε κάτω από τη θολωτή πέτρινη γέφυρα και προχωρήσαμε προς την Εθνική οδό Λαμίας-Δομοκού.

Όλη αυτή η διαδρομή που περάσαμε έδειχνε ότι ήταν η λίμνη της Ξυνιάδος. Φθάνοντας στο δημόσιο δρόμο στρίψαμε αμέσως αριστερά μπήκαμε στις καλαμιές γιατί όλη αυτή η διαδρομή ήταν από σιτηρά, πλησιάζοντας την γέφυρα σταματήσαμε για να περιμένουμε να ενεργήσουμε την επόμενη νύχτα. Προσωπικά η επιχείριση αυτή ήταν πολύ δύσκολη και πιστεύω μάλλον παρακινδυνευμένη για το λόγο ότι ούτε στοιχειώδη εκπαίδευση είχαμε πολύ περισσότερο να ανεβούμε σε αμαξοστοιχία όσο σιγά κι αν ανέβαινε από το Θεσσαλικό κάμπο και οι περισσότεροι ούτε καν είχαν δει ποτέ τρένο. Η διαταγή όμως ήταν διαταγή και έπρεπε να εκτελεστεί. Μείναμε όλη την ημέρα μέσα στον ήλιο στις καλαμιές που είχαν διαχωριστική γραμμή από χαμηλή άγρια βλάστηση και μόνο το κεφάλι μας μπορούσαμε να προφυλάξουμε από τον δυνατό καλοκαιρινό ήλιο, δεν επιτρεπότανε η παραμικρή κίνηση, η ομιλία και το κάπνισμα για να μην γίνουμε αντιληπτοί.

Πριν βραδιάσει λάβαμε διαταγή να επιστρέψουμε στη βάση μας χωρίς να μας δοθεί καμιά εξήγηση. Ασφαλώς είδαν ότι δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί αυτή η επιχείριση.

Η συνέχεια αυτών των σαμποτάζ επί της σιδηροδρομικής γραμμής συνεχίστηκε κατόπιν νεότερας διαταγής του στρατηγείου Μέσης Ανατολής το οποίο ζητούσε να γίνονται με το σκοπό να παρεμποδίζουν τον ανεφοδιασμό σε όπλα, οβίδες μέχρι και βομβών αεροπλάνου. Επίσης καυσίμων όπως βενζίνης αεροπλάνων και πετρελαίου. Εγένετο και μεταφορά των ενισχύσεων αυτών μέσω Ελλάδος των Γερμανικών στρατευμάτων στη Βόρειο Αφρική.

Αυτά που γράφω ύστερα από 55 (πενήντα πέντε) ολόκληρα χρόνια αποτελούν γεγονότα που προσωπικά έζησα και περπάτησα στα μέρη που περιγράφω ως ομαδάρχης τελευταίος κρίκος και άλλες φορές ενταγμένος σε μεγαλύτερα σχήματα.

Στο ίδιο διάστημα εγένοντο επί της σιδηροδρομικής γραμμής και σε άλλα σημεία των οποίων δεν έχω στοιχεία γιατί δεν ασχολήθηκα ποτέ με την ευρύτερη ή την συνολική δράση της αντίστασης. Μάλιστα ούτε καν εδήλωσα αντιστασιακός σε καμιά από τις πολλές αντιστασιακές οργανώσεις που υπήρξαν και εξακολουθούν να υπάρχουν κι αυτό για το λόγο ότι, ότι έκανα το έκανα γιατί το ήθελα εγώ έτσι, με έμαθε στο σχολείο ο μεγάλος αείμνηστος δάσκαλός μου Γεώργιος Παπαδής και δεν επεδίωξα να τύχω καμιάς αναγνωρίσεως ούτε τη χρειάστηκα ούτε και τώρα τη χρειάζομαι. Το έκανα για την πατρίδα μου για την Ελλάδα ελεύθερη και ποτέ δεν με δίδαξε το πως θα είναι αυτή, μου αρκούσε να είναι ελεύθερη τ' άλλα έρχονται και παρέρχονται. Ο ίδιος πέραν της διδασκαλίας των υποχρεωτικών μαθημάτων που με πολύ παραστατικότητα μας έλεγε και τα έζησε ο ίδιος και που έζησε και πολέμησε στην εκστρατεία της Μικράς Ασίας από την οποία είχε και μια μικρή αναπηρία που δεν του επέτρεπε μόνο στη γυμναστική να μας δείξει πως γίνεται το βαθύ κάθισμα. Εκείνο που δεν μπόρεσα ποτέ να χωνέψω το πως στην αρχαιότητα ένας λαός ο ελληνικός με τέτοιο πολιτισμό επέτρεψε έναν εμφύλιο, τον πελοποννησιακό πόλεμο που δεν ήταν μόνο πελοποννησιακός έπαιρνε μέρος και η Αθήνα σε πρόσφατες ανασκαφές βρέθηκε τάφος ομαδικός εκείνης της εποχής. Μας εξήγησε την αντίδραση των γυναικών περί Λυσιστράτης, ψιλά γράμματα για την ηλικία μας, μου έμεινε για όλη μου τη ζωή ως μια

κρού και η κηδεία του στο Μεσολόγγι.

Στις 9 Αυγούστου 1823 ώρα 5-6 1/2 πρωινή από το Μικρό Χωριό ξεκίνησεν η συνοδεία με επί κεφαλής, τον προσφιλή εξάδελφο του Μάρκου, Θανάση Τούσα Μπότσαρη και 100 Σουλιώτες, με τον νεκρό δεμένο σε φορτηγό ημίονο, για το Μπρουσό, στο μοναστήρι του οποίου έφτασαν περί την 11 πρωινήν οπότε ο Καραϊσκάκης κατέβηκε από τον ξενώνα του και κλαίγοντας ασπαστηκε τη σωρό του Μάρκου και αποχαιρέτώντας τον είπε τα αληθινά προφητικά για τον εαυτό του λόγια: “Μακάρι αδελφέ Μάρκο από τέτοιο θάνατο να πάνα καιγώ”.

Στο μοναστήρι ξεκουράστηκε η συνοδεία περί τη μιάν ώρα οπότε και ξεκίνησαν, χωρίς άλλο, με το δυνατότερο γοργό βήμα, για το Αγγρίνιο όπου, περνώντας το ελατόφυτο Παναιτωλικό, έφτασαν στις 10-11 ώρα νυκτερινή της 9 Αυγούστου και εκεί θα πρέπει να ξεπόστασαν τουλάχιστον μιάν ώρα. Μπορεί και να παρέκαμψαν το Αγγρίνιο.

Τέλος στις 10 Αυγούστου 1823 ώρα 9-10 π.μ. (και όχι μετά 3ήμερον κατά τον ανωνυμογράφο της Ζακύνθου) έφτασαν στο Μεσολόγγι όπου καθώς περιγράφει ο αυτόπτης μάρτυς Κωνστ. Μεταξάς έτρεξε με το λαό του Μεσολογγίου να προϋπαντήσουν τον νεκρό του ηρωϊκού Σουλιώτη.

Του αληθινά επίπονου αυτού ταξιδιού των αξιοθαύμαστων για την αντοχή τους συναγωνιστών του Μάρκου από το Μικρό Χωριό ως το Μεσολόγγι θα ήθελα να δώσω αναλυτικότερα τη χρονολογική κατανομή. Ετσι έχοντας υπ’ όψη τα ηλεγμένα πια ιστορικά δεδομένα, ξέρουμε ότι το Μάρκο τον μετέφεραν νεκρό από το Κεφαλόβρυσο στο Μικρό Χωριό ανάμεσα στις 4 1/2 - 5 1/2 π.μ. της 9-8-1823. Βέβαια μιά και αποφασίστηκε να γίνει η κηδεία στο Μεσολόγγι δεν θα καθόντανε στο Μικρό χωριό, όπου υπήρχε και ο φόβος επιδρομής του Τσελαλεδίμπεη, αλλά αμέσως ξεκίνησαν για το Μεσολόγγι μέσω Μπρουσού. Οι αποστάσεις ανάμεσα Μικρού Χωριού -Μεσολογγίου είναι περίπου οι εξής:

Πορεία συνοδείας Μάρκου

Μικρό Χωριό - Μοναστήρι ώρες 5 =

Μοναστήρι Μπρουσού - Αγγρίνιο ώρες 11 =

Αγγρίνιο - Μεσολόγγι (38 χλμ.) ώρες 8 = 10-8-1823 ωρ.1 π.μ. (μεταμεσ.) - 10 π.μ. ώρες 10

Σύνολο πορείας ώρες 24

Ο πίνακας τούτος, καθώς βλέπουμε μας δίνει αρκετά και αναμφισβήτητα τα χρονικά όρια που επέτρεψαν μια όχι βέβαια άνετη πορεία της τιμητικής και κυρίως προστατευτικής συνοδείας του νεκρού του Μάρκου από το Μικρό Χωριό ως το Μεσολόγγι μέσα σ’ ένα 24ωρο, αλλά πορείας σχεδόν κανονικής και με μικρόχρονες ενδιάμεσες στάσεις. Χρειάστηκε λοιπόν ένα 24ωρο. Και τι 24ωρο! Γιομάτο από το άστραμμα της Δόξας στο Κεφαλόβρυσο και από τον ανείπωτο πόνο και το μεγάλο καύμο που βάραινε τις καρδιές των Ελλήνων με τον πρόωρο χαμό του αθάνατου αυτού “νέου Λεωνίδα” καθώς πετυχημένα ο “άνωνυμος” της Ζακύνθου χαρακτηρίζει το Μάρκο.

Αλλά κλείνοντας το σημείωμά μας τούτο, νομίζουμε ότι αξίζει να ξαναγυρίσουμε στην περιγραφή που κάνει της κηδείας του Μάρκου ο ίδιος ο Κ. Μεταξάς, κηδείας που έγινε με όλες τις τιμές σε ένα έντιμο και γενναίο παληκάρι καθώς ήταν ο περίφημος και περήφανος αητός του Σουλιού, ο Μάρκος Μπότσαρης. Γράφει λοιπόν ο Μεταξάς: “Τριάκοντα επτά βολαίς κανονίου, ανά παν τέταρτον της ώρας ανήγγειλαν την ηλικίαν του Μάρκου. Οι αρχιερείς και ο του Μεσολογγίου κλήρος, Αιτωλικού και περίξ, πάντες οι πολίται και στρατιώται πάσαι αι γυναίκες του Μεσολογγίου με την κόμην ερριμένην επί των ώμων συνώδευσαν τον νεκρόν εις την εκκλησίαν, περαιωθείσης δε της ακολουθίας, ετέθη εις τον Τάφον, και ο πρώτος μετά του Αρχιερέως έρριψα γην δια να θάψω τον γενναίον άνδρα και τας μεγάλας ελπίδας τας οποίας εν αυτώ έτρεφεν η πατρίς”.

Αυτή είναι η αλήθεια για τις δραματικές τόσο, όσο και ένδοξες ιστορικές αυτές σελίδες της Ευρυτανίας και γενικότερα του ιερού εκείνου αγώνα, που δεν μπορεί κανένα ανώνυμο γράμμα και καμιά, οποιασδήποτε μορφής και σκοπιμότητας, παραποίησης της, να ανατρέψει.

Χρονικά όρια αποστάσεων

9-8-1823 ωρ. 6 π.μ. - 12 μεσημ. ώρες 6

9-8-1823 ωρ. 12 π.μ. - 12 μ.μ. ώρες 12

10-8-1823 ωρ.1 π.μ. (μεταμεσ.) - 10 π.μ. ώρες 10

Σύνολο απόστασης ώρες 28

Νέα από το χωριό με λίγα λόγια

Ολοκληρώθηκε ο δρόμος που αρχίζει από τον Άγιο Γιάνη και ενώνεται με το δασικό δρόμο που ξεκινάει από το Μπαγασάκι, περνάει πάνω από τις Κορυσχάδες το μοναστήρι (ή μάλλον η εκκλησία που έμεινε) από αυτό, τα Κουμάσια, τα χωριά Βουτύρου και Νόστιμο και τελειώνει στον Παλιό Οικισμό. Στη μέση περίπου του δρόμου, στα Ψηλά Πλατάνια έγινε βρύση και ποσίστρα με κρυσταλλένιο νερό. Είναι ένας πολύ ωραίος περίπατος για τους πεζοπόρους.

*** Ο κ. Θανάσης Κουτσούκης, Πρόεδρος της Κοινότητας εδώρησε μια καινούργια μικροφωνική εγκατάσταση στον ιερό ναό της Αγίας Κυριακής.

*** Όπως μας πληροφορήσε ο ιερέας του χωριού μας αιδεσιμότατος κ. Νίκος Αζακάς η παλιά που υπήρχε στην Αγία Κυριακή θα μεταφερθεί στο ναό της Μεταμόρφωσης στον Παλιό Οικισμό.

*** Διαμορφώθηκε ο χώρος στη Νέα Κατανόβρυση (βρύση Πάνου Κεράνη) μια πολύ όμορφη μικρή πλατεία.

*** Το έργο του υδροηλεκτρικού σταθμού έχει τελειώσει περίπου εδώ και 5 (πέντε) χρόνια. Δυστυχώς ακόμη δεν λειτούργησε. Καθυστέρει να παραδώσει το έργο ο εργολάβος στη ΔΕΗ.

*** Εγιναν κιγκλιδώματα σε δρόμους του Νέου Οικισμού που ήταν απαραίτητα και μέχρι τώρα μάλιστα εξ αιτίας της έλλειψης των είχαν γίνει και ατυχήματα.

*** Με λύπη μας κάνουμε γνωστό ότι το καλοκαίρι που μας πέρασε παρουσιάστηκαν μερικά λυπηρά γεγονότα που μας βάζουν σε κακές σκέψεις.

Ποτέ δεν έχουν παρουσιαστεί στο χωριό μας τέτοια περιστατικά. Εγιναν ζημιές στην Παιδική Χαρά, σημαδεύτηκαν οι προτομές που είναι τοιμοθετημένες στον κήπο της Πνευματικής Γωνιάς και έσπασαν τα τζάμια της Εισόδου, μπουζούρωσαν με μαρκαδόρους τα στηθαία. Έσπασαν τους καθρέφτες κυκλοφορίας στη διασταύρωση Τσινιά - Μίχου - Κομπορόζου. Εμείς έχουμε ανάγκη από έργα και πράξεις που πά-

ντοτε κοσμούσαν και τιμούσαν το χωριό και την κοινωνία του και όχι τέτοια που μας βάζουν σε κακές σκέψεις. Να μη μεταφέρουμε την αναρχία της πόλης στη μικρή κοινωνία του χωριού μας.

Να αγρυπνούμε είναι χρέος μας.

Από τις δραστηριότητες της Αδελφότητας

1) Τέλειωσαν οι εργασίες στον κήπο της Πνευματικής Γωνιάς γύρω από την προτομή του αξέχαστου δασκαλού Γιώργου Παπαδή και της προτομής του ήρωα του 1821 Ζορμπαλόπουλου με την κατασκευή πλακοστρώτων διαδρόμων. Θα συνεχιστεί ο εξωραϊσμός του χώρου.

2) Κόπηκαν τα αγριόχορτα από τον κήπο της Πνευματικής Γωνιάς, από την παιδική χαρά και την είσοδο παλιού οικισμού. Επίσης καθαρίστηκε το μνημείο των εκτελεσθέντων στις Λόγγοβες, στο Γούμενο και στο περιβόλο του Αγίου Αθανασίου.

3) Η Κοινότητα έκανε τον καθαρισμό στα αυλάκια την άνοιξη πάνω από τον παλιό οικισμό και με έξοδα της Αδελφότητας το καλοκαίρι όταν τα αυλάκια ξαναέμισαν από μπάζα και χώματα μετά τις βροχές.

4) Ανοίχθηκε το μονοπάτι Άγιο Αθανάσιο - Νικολό από τα μπάζα που έπεσαν όταν το δασαρχείο έφτιαχνε δρόμο και υδραύλακα στην κορφή του χωριού.

5) Κατασκευάστηκε τσιμενταύλακας στο κάτω μέρος του παλαιού οικισμού (Στοιγάννη - Κατραμάδου) και έγινε καθαρισμός του υπόλοιπου αυλακίου μέχρι Βασίλη το ρέμα.

6) Ενισχύθηκε ο «Αθλητικός Ομίλος Μικρού Χωριού» με 100.000 και με άλλες εβδομήντα χιλ. από τον Μπουμπάρ (Χαρτόκουτο) από το γλέντι της 18/8/1998.

7) Πριμοδοτήθηκαν και φέτος τα θερινά δρομολόγια του λεωφορείου που έγιναν δύο φορές την εβδομάδα στο παλιό οικισμό.

8) Εμπλουτίστηκε και με άλλες παλιές φωτογραφίες και νέα εκθέματα η Πνευματική Γωνία.

Φέτος στις αρχές του νέου έτους πριν από τις γιορτές των Απόκριων η Αδελφότητα θα διοργανώσει χορό. Με ανακοίνωση θα σας κάνουμε γνωστό, για το χρόνο και το χώρο που θα γίνει.

Η Αδελφότητα κάνει γνωστό ότι το 1999 λήγει η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου της Αδελφότητας. Οι εκλογές για την ανάδειξη του νέου Συμβουλίου θα διεξαχθούν Μάρτιο ή Απρίλιο. Θα σας ενημερώσουμε τότε για το χρόνο και το χώρο της εκλογής.

Ο Εορτασμός της 28ης Οκτώβρη 1940

‘Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος γιορτάστηκε η 28η Οκτώβρη η ηρωϊκή αντίσταση στρατού και λαού μας κατά των Ιταλών επιδρομέων. Άρχισε με την καθιερωμένη δοξολογία στην εκκλησία της Αγίας Κυριακής.

Με κατάθεση στεφάνων και γιορτή στο σχολείο παρουσία των μαθητών και των χωριανών μας. Η γιορτή ξεκίνησε με απαγγελίες ποιημάτων και τραγούδια εκείνης της εποχής και έκλεισε με τον εορταστικό λόγο που εκφώνησε ο δάσκαλος του σχολείου. Που έχει ως εξής:

28η Οκτωβρίου 1940

Υπάρχουν στην αιώνια πορεία των λαών προς τα εμπρός, μεγάλες ημερομηνίες, που σημειώνουν το τέρμα παλαιότερων εποχών και που καθορίζουν την αρχή νέων περιόδων στη ζωή των εθνών και υπάρχουν επίσης ημερομηνίες σημαντικές που καθιερώνουν μόνιμες καταστάσεις και που αποτελούν περιλαμπρούς σταθμούς στην ιστορία της ανθρωπότητας.

Επιβάλλεται λοιπόν σήμερα ν’ ανατρέξουμε πίσω στο ένδοξο παρελθόν μας, να θυμηθούμε τους ηρωϊκούς αγώνες και θυσίες των γενναίων εκείνων ανδρών που με την πίστη τους στην ελευθερία, στη Δημοκρατία και στα μεγάλα ιδανικά, πρόσφεραν τη ζωή τους για την Ελλάδα, γράφοντας την ελληνική ιστορία που υψώνεται ορόσημο στην παγκόσμια κοινή γνώμη.

Μια τέτοια μεγάλη και λαμπρή ημερομηνία είναι η 28η Οκτωβρίου 1940. Ημέρα ξεχωριστή, ημέρα λαμπρή, αθάνατη, ημέρα του ιστορικού “ΟΧΙ”.

Το “ΟΧΙ” αυτό ήταν η απάντηση του Ελληνικού λαού, βροντοφωνάζοντάς το όλοι μ’ ένα στόμα στο δειλό κι άνανδρο εχθρό, που ζήτησε, χωρίς ντροπή, πόρτες ανοιχτές, για να περάσει νοικοκύρης στα σπίτια και προστάτης στον ελεύθερο λαό.

Ο στρατηγός της Ρώμης είχε την εντύπωση πως η κατάληψη της Ελλάδας ήταν υπόθεση περιπάτου των σιδερόφρακτων λεγεώνων του. Όμως γελάστηκε, γιατί δεν λογάρισε πως η κακοτράχαλη τούτη γωνιά της γης γεννάει παιδιά που θυσιάζονται ασταμάτητα από αιώνες

στο βωμό της ελευθερίας. Και το θαύμα έγινε’ η Πίνδος καίγεται, η λόγχη και το βόλι, το τσαρούχι, η πλάτη της γυναίκας της Πίνδου, το σάλπισμα με το στόμα “ΑΕΡΑ” κάνουν το θαύμα τους από την πρώτη κιόλας μέρα. Η Ελλάδα ξεπέρασε τον εαυτό της και όλη η ανθρωπότητα έμεινε κατάπληκτη.

Ο Ελληνικός ηρωϊκός Στρατός προχωράει ασταμάτητα σ’ όλο το μήκος του μετώπου και μπαίνει στη μαρτυρική Β. Ήπειρο. Η Κορυσά, η Χειμάρα, το Πόγραδετς, οι Άγιοι Σαράντα κι άλλες ελληνικές κομποπόλεις και χωριά, αναπνέουν πάλι τον αέρα της λευτεριάς και καμαρώνουν τη γαλανόλευκη που κυματίζει πάνω από τ’ άγια αυτά χώματα.

Μια χούφτα Έλληνες αντιμετώπισαν θαρραλέα την πλημμυρίδα του Ντούτσε κι από θαυμασμό οι ξένοι διαλαλούν στα πέρατα του κόσμου, πως “οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες”.

Μπροστά στις ολέθριες καταστροφές των ιταλικών στρατευμάτων ένας άλλος σύμμαχός τους επιτίθεται την Άνοιξη του ‘41, για να τους σώσει από το κουρέλιασμα και τη ντροπή. Οι σιδερόφρακτες χιτλερικές φασιστικές δυνάμεις κάνουν την εμφάνισή τους στα Μακεδονικά σύνορα. Ένα καινούργιο “ΟΧΙ” των οκτώ εκατομμυρίων Ελλήνων απαντά στα 120 εκατομμύρια των επιδρομέων.

Οι φαντάροι μέσα στα δοξασμένα οχυρά τους φωνάζουν “ΟΧΙ” στους Νάζιδες επιβουλευτές, “ΟΧΙ” στην υποταγή. Είναι η κοινή φωνή όλων των Ελλήνων να αντισταθούν μεγαλόπρεπα και να νικήσουν δείχνοντας έτσι πως όσο μικρή και φτωχή είναι η Ελλάδα, δεν επιτρέπει σε κανένα να επιβουλευτεί την ανεξαρτησία της και την ακεραιότητά της.

Μα ο αδυσώπητος νόμος της υπεροπλίας και της ασύγκριτης υλικής υπεροχής πρέπει να εφαρμοστεί. Τα νιάτα της Ελλάδας, πολεμώντας με την ξιφολόγη στα χέρια τους εναντίον ασύγκριτα μεγάλων δυνάμεων πέφτουν. Η Ελλάδα είχε πέσει και ο Γερμανός κατακτητής μήκε αφέντης στα ελληνικά χώματα. Μα οι

Έλληνες πιστοί στο μεγάλο ιδανικό της ελευθερίας, σύσσωμοι, χωρίς πλέον ιδεολογικά πιστεύω, ανασυντάσσουν τις Δημοκρατικές τους δυνάμεις και αντιπρόκεινται συνέχεια μέχρι την τελική τους νίκη και την εκδίωξη των ξένων από τα άγια και τιμημένα με αγώνες τούτα χώματα της Ελλάδας.

Η Ελλάδα θα επαναλαμβάνει το ολόλαμπρο "ΟΧΙ" όσες φορές επιχειρηθεί ξένη επιβουλή, γιατί είναι προορισμένη από το λαό της να ζήσει και θα ζήσει. Σήμερα δεν πανηγυρίζουμε την επέτειο της έκρηξης ενός πολέμου, αλλά την ανάμνηση μιας από τις πιο ένδοξες στιγμές του έθνους μας. Πανηγυρίζουμε ένα μεγάλο ορόσημο που θα διδάσκει τις μεταγενέστερες γενιές, πως πίσω από το αστάλι και τη φωτιά των μηχανημάτων υπάρχει η φιλοπατρία, το ψυχικό σθένος, όπως τα ενέπνευσε και τα δί-

δαξε η Ελλάδα των προγόνων μας.

Ας κλείσουμε μέσα στην ψυχή μας το ένδοξο παρελθόν κι ας βαδίσουμε σ' ευτυχέστερο μέλλον. Ας μη δειλιάσουμε ποτέ, αν ο δρόμος του καθήκοντος και της τιμής συμπίπτει με το δρόμο της ΘΥΣΙΑΣ. Κι ας αποτελέσει για μας τους νεότερους παράδειγμα προς μίμηση και να βάλουμε καλά στο μυαλό μας πως ποτέ δεν πρέπει να ανεχθούμε καμιά επιβουλή του τόπου μας απ' όπου κι αν προέρχεται.

Ας συμβάλλουμε όλοι αγωνιστικά, κλείνοντας μέσα μας το ένδοξο παρελθόν, για να κάνουμε μια Ελλάδα που να κατέχει πρωτεύοντα ρόλο στο πολυτιμότερο αγαθό που λέγεται "Ειρήνη".

ΖΗΤΩ Η 28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ

Γιώργος Γιαννέλης

Ο τρύγος

Όταν ανθίζ' η αγράμπελη, κι απλώνει τα κλαδιά της
στο σχοίνο, στο χαμόδεντρο, στου πεύκου τα κλωνάρια,
στα ρέματα του ποταμού, στον εγκρεμό του βράχου,
κι αγέρα, κάμπους και βουνά, την πλάση πέρα ως πέρα
γιομίζει από μοσχοβολία με τον ανασαμίο της,
πυκνό πυκνό κι ολόμαυρο μελισσολόδι πετιέται
μέσα από βράχους και κρινιά, μεσ' από ερμιές και κήπους,
και διαλαλάει, με βουητό τον αναγαλιασμό του,
έτσι οι κοπέλες του χωριού πετιούνται από τα σπία.
Σε κάμπους και βουνά σκορπούν, κι όπ' είναι αμπέλια τρέχουν,
με τα καλάθια τα πλεχτά και με τα βατοκόπια
και με τραγούδια, με χαρές, όταν αρχίζει ο τρύγος.
Πράσινη απλώνεται η φυτειά κι οι ράγες μεστωμένες,
μαύρες και κίτρινες, ξανθιές, μαυρολογούν, γυαλίζουν
στην πρώτη αχτίδα του ζεστού του ήλιου όπ' ανατέλλει,
σα μαύρα μάτια, σα χοντρά κλωνιά μαργαριτάρια.
Οι βέργιες οι καμαρωτές λαμποκοπούν κ' εκείνες.
Κι οι περγολιές ξαπλώνονται στα δίπλατα κρεβάτια
και στην πυκνή τους χλωρασιά και στο βαθύ τους ίσκιο
την ιδρωμένη αργατιά δροσιζουν, ανασαίνουν.
Την αργατιά που ολημερίς όλο τρυγάει κι απλώνει,
την αργατιά που λαχταρά πότε θα πέσει ο ήλιος,
πότε να ισκιώσουν τα ριζά να δροσερέψει ο κάμπος.
Νάτος ο ήλιος που έπεσε και πάει να βασιλέψει.
Νάτα που ισκιώσαν τα ριζά και δροσερεύει ο κάμπος.

Κώστας Κρυστάλλης

Κατά το διάστημα της λειτουργίας της «Πνευματικής Γωνιάς» 1997-1998, οι επισκέπτες της, επαίνεσαν την προσπάθεια της Αδελφότητας και της αφιέρωσαν αυτά τα καλά τους λόγια

Δεν υπάρχουν άσπρα 'ιά περιγράψει
 την ομορφιά της φύσης του χωριού του
 αλλά και τη σπουδαιότητα της λειτουργίας
 Μωβίτσα - Μπαρόβι Ιωάννης 11-8-98

Επιβουβήσαμε το μικρό χωριό
 το καλοκαίρι του 1998 @ οι
 εντυπώσεις μας ήταν απεριγράπτες
 Μπαράμφορ Στέφανος μέλος Δ.Σ.
 Επιμελητηρίου Πελοπόννησος

Μίμη κοινή αίτηση από την ηγεσία του
 Μικρού χωριού. Η ομορφιά της φύσης όμοια είναι
 εκείνη για το τίποτ'.

Καλοσύνη Τσαλαλάτα - Σταύρος Ποταμιώτης
 Δευτέρα 31 Αυγούστου 1998

Ενα από τα πιο όμορφα χωριά του κόσμου
 το έχω πάντα στη καρδιά μου 19/4/98

Νίνας & Άρμεν Βούρρα

Τυφίχαρι είδα το φως της ιστορίας. Μας
 ευχήθηκε τόσο πολύ αυτή η φιλοσοφία. Ευχά-
 ριστώμενη για τα όμορφα συναισθήματα που
 αφιέρωσαν την ψυχή μας!

27/7/98 Βασιλίκης
 Σπυριδίου
 Ουλίου

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

του † Στρατηγού Δημ. Α. Πολύζου

Μου αφήτησεν για την επιθετικότητα του εχθρού και ότι εις το πίσω αντρέιωμα έχει τάξει πολυβολαρχίας και δεν τον αφήνουν να προχωρήσει. Ως προς την γενικὴν κατάστασιν εσταμάτησεν η ἐπίθεσίς του διότι βάλλεται πλευρικῶς ἀπὸ τους υψηλοὺς βράχους του Καλέ Γκρότο. Διέθεσεν ἕνα των νεοαποσταλέντων ταγμάτων να εκδιώξῃ τους πλευροκοπούντας Τούρκους. Μόλις γίνῃ αὐτό θα κάμῃ γενικὴν ἐξόρησιν. Μου εφάνη πολὺ αισιόδοξον το σχέδιόν του διότι οἱ Τούρκοι εφαινόντο πολὺ ἰσχυροί. Κατά τας δύο ἡ ὥρα αι ἐπιθέσεις εις το Κέντρον ἐπληθύνθησαν σφοδραὶ ἐν ἀντιθέσει αι ἰδικαὶ μας ἦσαν ἀραχνουφαντοί. Αἰξωματικοὶ του Πεζικοῦ εἶχον ἐπιζήσῃ ἐλάχιστοι, ὡς ἐγίνετο συνήθως ὅταν αι μάχαι συνεχίζοντο. Οἱ Ἕλληνες αἰξωματικοὶ ἐνθεοὶ προσέφερον τὴν ζωὴν των εις τὴν Ελλάδα.

Τι να εἰπῆ κανεὶς διὰ τους στρατιώτας ὅσοι εὐορκοὶ ἔμενον στας θέσεις των. ζέστη ἀβάστακτη τὴν ἡμέραν κρύο τσουχτερό τὴν νύκτα, πείνα και δίψα. Το χρῶμα του προσώπου ἦτο ἀχρωμον μόνον στα μάτια εφαινέτο ἡ φλόγα τῆς ἀποφασισμένης διὰ τὴν υπέρτατην θυσίαν Ἑλληνικῆς ψυχῆς. ὀλίγος χρόνος διέρρηυεν και ἀρχισε γενικόν το σάλπισμα τῆς ἐφοδου.

Δεν πιστεύαμε τα μάτια μας. Ὅλος ἐκεῖνος ο κόσμος ἐρρίφθη πρὸς τα εμπρός. Οἱ Τούρκοι δεν τους βάσταξαν. Αἱ γραμμαῖαι των ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην ἐγείροντο και ἐτρέποντο εις φυγὴν. Τώρα εφάνησαν πόσον πολλοὶ ἦσαν, μυρμηκία.

Ἐφιππος ο Ζήρας τους παρέσυρεν εις τὴν ἐφοδον ὅσους ἐνόμιζεν ὅτι καθυστερούσαν. ἀπὸ μίαν κατακειμένην διμοιρίαν κανεὶς δεν συνημορφούντο, του ἐφώναξαν ὅτι ἦσαν νεκροὶ και ο Ζήρας εις τὴν ἐξάσπιν ἐκεῖνην εἶπε το περιφνημον: Και οἱ Νεκροὶ Ἐμπρός.

Εἰς το Ντουωμόν του Βερντέν οἱ Γάλλοι ἔκαμαν περιλάλητον παγκοσμίως το DEBOUS LES MORTS (σηκωθεῖτε οἱ νεκροί).

Ἡμεῖς ἀφήσαμεν και πέθανεν ἀγνωστος και πτωχός ο ἦρως εις μίαν πενιχράν κλίνην νοσοκομείου ο ηρωϊκώτερος Ἕλλην. Δόξας και τιμὰς ἐπεφυλλάξαμεν εις τον μάλλον ἐπαισχυ-

νον πολεμιστὴν.

Ἡ διμοιρία των νεκρῶν εἶχε κυριολεκτικῶς γαζωθῆ ἀπὸ τα τουρκικὰ πολυβόλα των βράχων.

Κατὰ των φευγόντων Τούρκων ἐβάλλεν ὅλον το Πυροβολικόν τῆς Μεραρχίας και ολόκληρον το πεδινόν Σύνταγμα πυροβολικοῦ.

Εἰς το ἀριστερόν ευρίσκετο ο Πλαστήρας με 2 ἢ 3 ἀνεπάφα τάγματα.

Προτείνω εις τον Μέραρχον να διατάξωμεν να ἐνεργήσῃ σύντονον καταδίωξιν. Πῆρα το σύμφωνον και ἔτρεξα εις το τηλέφωνον. Τας πολὺ ἐπειγουσας διαταγάς τας μετεδίδαμεν τηλεφωνικῶς και ὕστερα τας ἐγράψαμεν.

Πῆρα το τηλέφωνον και ἐφρόντιζα να μη ἀφήνῃ ἡ διαταγὴ διαφυγὰς τας οποίας ὀπωσδήποτε θα ἐξεμεταλλεύετο να μη ἐκτελέσῃ τίποτε. Του ἔδωκα ὥρα και ὕστερα ὅτι μετὰ ἕνα τέταρτον το πρώτον κλιμάκιον ἐπιθέσεως θα ἐχῆ ὑπερβῆ τὴ οφρὺν του τραπεζοειδούς κ.λπ. Ἐνὼ ὅμως ἐτελείωσε τὴν διαταγὴν ἐπλησίασεν ο Μέραρχος και μου ζήτησε το τηλέφωνον, δεν το ἔδωκα. ἤξευρα ὅτι θα ματαιώνε τὴν Διαταγὴν. Διεξήχθη σχετικὴ πάλη. Εἶμεθα εις το ὑπαιθρον. Ἐκτός του ἐπιτελείου τῆς 13ης Μεραρχίας ἦτο και τῆς 9ης Μεραρχίας. Με προσέβλεπον ἐχθρικῶς διότι πράγματι ἦτο ἀνήκουστον ἕνας λοχαγός να ἀντιμαχῆ χειροδικῶν με τον Μέραρχόν του. και ὅμως εἶχα δίκαιον. Διαμαρτυρόμενος ὅτι θα τα ματαιώσῃ ὅλα του παρεδωκα το τηλέφωνον. μετὰ τα πρώτα λόγια του εἶπε: ξεύρεις οὐ. Το ἀποτέλεσμα ἦτο το ἀναμενόμενον. Ουδέποτε ἐκινήθη ο Πλαστήρας.

Ὀλίγοι μποροῦν να ἐννοήσουν τὴν σημασίαν τούτου. Διὰ τὴν δεν κατεδίωξεν ο Ζήρας; ο Ζήρας δεν ἐχρειάζετο διαταγὴν. Εἰς τὴν μάχην τῆς 13ης κατεδίωξεν ἕως ὅτου συνελληρώθησαν περίπου 6 χλμ. βιαιού βηματισμοῦ. ο Ζήρας και ο Βελισαρίου ὅτι ο ἀσύληπτος ἐλιγμός τῆς καταδίωξεως εἶναι ἔργον των πολὺ τολμηρῶν. Ο Πλαστήρας ἦτο ἦρως των φυλλάδων.

Οἱ Τούρκοι ἀποσυρθέντες πέραν τῆς βολῆς των Ἑλληνικῶν ὀπλων ἀνασυνετάχθησαν ὑπὸ των Πράγματι ἀξίων Τούρκων αἰξωματικῶν

και νύκτωρ επανεφέρθη. Εγγύς και οχυρωθέντες ανέμενον τους Έλληνες. Αλλά νέας αιματοχυσίας χωρίς εκμετάλλευσιν δεν ήτο δυνατόν να έχομεν. Ήτο εκπληκτικόν πόσον οι πολεμισταί μας παρηκολούθουν και κατενόουν αυτά όλα.

Μετά τινος ημέρας μας ήλθεν εν Σμυρναϊκόν φύλλον, Κόσμος αν ενθυμούμαι καλά. Εις αυτό Έγραφεν ένας Ανθυπασπιστής της 1ης Μεραρχίας που εμάχετο εις το Αρντζ νταγ ήτοι εις απόστασιν 15 χλμ. περίπου και έλεγεν ότι: δεξιά μας φαίνεται το Καλέ Γκρότο ως Ηφαίστειον φλεγόμενον. εκεί γιγαντομαχεί ο Πλαστήρας.

16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1921

Η προσπάθεια της 15ης ήτο τόσο μεγάλη ώστε την επομένη καμμία σκέψις δεν μπορούσε να γίνη δι' επιχειρήσεις και δυστυχώς τούτο διήρκεσε πολύ. Το εντείνον την κατοπραγίαν αυτήν ήτο και η έλλειψις τροφίμων ως και πυρομαχικών, επίσης η έλλειψις ύδατος και πάσης ανέσεως.

Τα τμήματα των άλλων Μεραρχιών που μας εβοήθησαν κατά τας πραγματικώς σκληροτάτας μάχας.

Αι σχέσεις του Μεράρχου Διγενή και του Επιτελάρχου Καιαγκάκη Ολοέν επιδεινούμεναι κατέληξαν σχεδόν εις πλήρη διακοπήν επαφής. Περιήλθεν εις τον υποφαινόμενο όλον το βάρος της Επιτελικής εργασίας. Από καιρού μου έλεγε να μη του πηγαίνω τα σχέδια διαταγών προς έλεγχον και μονογράφησιν. Εγώ όμως έπρεπε να αγνώ τας έριδάς των.

Ο καλός εκείνος στρατιώτης ο οποίος ανεξαρτήτως της γιγνομένης υπό της Στρούγκας συστηματικής διαβρώσεως διετήρει ακμαίαν την Ελληνικότητά του και ενδιεφέρετο διά τον αγώνα υπέστη αρκετά την επίδρασιν της ηττοπαθείας. Μια μέρα τον είδα εις την Πυροβολαρχιακήν διόπτραν να παρακολουθή μερικάς εκρήξεις τουρκικών οβιδών που γίνοντο εις τον τομέα της 1ης Μεραρχίας. Τον επλησίασα, οπότε μου λέγει: Δεν βλέπεις που τους πήγαγε; Εννοών ότι υπεχώρησεν η 1η Μεραρχία έως την περιοχήν Ταμπούρογλου περίτου. Περίλυπος πράγματι διά το κατάντημα του λαμπρού στρατιώτου του απήνησα: Αυταί είναι βολαί κατά εφοδιοπομπών που επωφελούμενοι του μεγάλου βεληνεκούς του βάλλει το Τουρκικόν Πυροβολικόν. Η 1η Μεραρχία είναι εις το Αρ-

ντζ Νταγ πολύ μπροστά πιά πολύ από όλας τας Μεραρχίας.

Ανεκουφίσθη με αυτά που ήσαν τα πραγματικά. Αλλά έμεινα περιφροντισ από τα αποτελέσματα που είχαν η ηττοπαθής προπαγάνδα της Στρούγκας, ως αποκαλώ το στρατηγείον Πλαστήρα. Όσοι τον επεσκέπτοντο, και τον επεσκέπτοντο πολλοί εξήρχοντο κήρυκες της ηττοπαθείας. Διότι μόλις συνηνώμεθα επροδίδοντο. Μένω όμως με σταθεράν την εντύπωσιν ότι οι στρατιώται κατά μεγάλην πλειοψηφίαν ήσαν πολιτικώς αντίθετοι έως το τέλος της εκστρατείας.

Δεν είχαν εμπιστοσύνην που να εκδηλωθούν.

Με εθεώρουν δικόν τους και η εκτίμησίς των εφαινέτο εις την στάσιν των εις το φιλικόν βλέμμα των.

Εδώ αναφέρωμεν χαρακτηριστικόν επεισόδιον. Την εορτήν του Αγίου Νικολάου (6 Δεκεμβρίου 1921) ευρισκόμεθα εις την περιοχήν του Αφιόν-Καραχισάρ ο Διγενής μου προτείνει να πάμε να ευχηθώμεν τον Πλαστήρα εις την ονομαστικήν του εορτήν αν δεν έχω αντίρρησιν. του απήνησα καμμίαν. Πήγαμε. Δεν λέγω λεπτομερείας των αηδών κομματικών εκδηλώσεων που εγένοντο. Βγήκα έξω εις ένα χαμηλόν εξώστην και στο πλάϊ μου ευρέθησαν Αριστερά ο Πλαστήρας και δεξιά ο Διγενής. οπότε η Μουσική της Μεραρχίας που ήτο στην πλατεία μπροστά μας αρχίζει: Του Αητού ο γυιός, το θούριον του Κωνσταντίνου. Αυτό απετέλει προσβολήν κατά του Πλαστήρα. Θα το απέδιδον εις εμέ.

Εοσκέφθην να τους διακόσω αλλά θα ήτο χειρότερον. η δοκιμασία ήτο δεινή εφύγαμεν αμέσως. η εκδήλωσις αυτή ήτο αρκετά χαρακτηριστική. Τινές επίστευσαν ότι την προετοιμασα, ενώ αιφνιδιάσθην. Τότε ήμουν επιτελάρχης της Μεραρχίας.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΑΓΓΑΡΙΟΝ

Η μάχη διήρκεσεν μέχρι της 30ης Αυγούστου με παραλασσούσας μορφάς. Καθώς είμεθα άκρον δεξιόν οι δε Τούρκοι διέθετον πολύ ιππικόν τούτο μας περιέσφιγγε πανταχόθεν πλην μιας διόδου που επικοινωνούμεν με το αριστερά μας Α. Σώμα Στρατού και την Στρατιάν. Τας θέσεις που κατελαμβάναμεν κατά τας μάχας τας κατελάμβανε τώρα το Τουρκικόν ιππικόν. Αλλά αυτό δεν είχαν ιδιαίτεραν σημασίαν. Μι-

κροτήματα ιδικά μας τους επέβαλλον σεβασμόν ολίγον κατ' ολίγον όμως περιήλθον όλα εις την Μεραρχίαν μας όλα. Δηλαδή η μεν 9η Μεραρχία μετεφέρθη εις το αριστερόν της Ελληνικής παρατάξεως η δε 5η Μεραρχία πλην ενός Συν/τος έγινεν Εφεδρεία του Σώματος Στρατού ταχθείσα αριστερά και πίσω από την 13ην Μεραρχίαν. Η 13η, η ιδική μας, ενισχυμένη με εν Συν/μα της 5ης ανέλαβεν όλον τον τομέα εις κύκλον. Είχομεν κενά βεβαίως εις την κάλυψίν μας. Οι Τούρκοι φαρμίζοντες τας λεπτολογίας της Τακτικής που ηγνούν συνήθως οι ιδικοί μας ηνώχλουν την παράταξίν μας διά νυκτερινών συνηθέσεων επιθέσεων. Ως πιθανόν εκρίναμεν ότι καθοδηγούμενοι υπό Τούρκων χωρικών ηδύναντο να εισδύσουν διά των διακένων. Προειδέσθησαν τα τμήματα να μη ταραχθούν διότι υπάρχουν εφεδρικά τμήματα επί τούτου. Αγρυπνούσε όλην την νύκτα με το τηλέφωνον πλάι μου. εμακάριζα όσους εροχάλιζαν. Μίαν δυσφορίαν καρδιακήν που ησθάνομην την αντιμετώπιζα με σχετικήν ανακούφισιν πιέζοντας το τραπέζι εις το μέρος της καρδιάς. Την ημέραν όταν έβρισκα ευκαιρίαν τον έπαιρνα λίγο. Τον είχαμεν στην τσέπη τον ύπνο, μία κατάκτησις πολεμική και αυτή.

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ 16ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Με τας εγκληματικάς μου παραλείψεις της μη εκμεταλλεύσεως των επιτυχιών οι Τούρκοι παρέμειναν στο Καλέ Γκρότο και εχρειάσθησαν νέοι αγώνες.

Το Σώμα Στρατού διέταξε να διεξαγάγη τας επιθέσεις αυτάς. Η ενάτη Μεραρχία υποστηριζομένη από την 5ην και την 13ην Μεραρχίαν. εστάλην να συνδύασω τον αγώνα αυτόν. Εις τας πτωρείας του Καλέ Γκρότο συνήντησα τους Συνταγματάρχας Τσιρογιάννην Αλεξάνδρου και Εδιπίδην, αρχηγούς πεζικού της ενάτης και της πέμπτης Μεραρχίας και διοικητήν του 34ου Συντάγματος Ευζώνων (Εδιπίδην).

Συνεσκέπτοντο διά την διεξαγωγήν της μάχης. Μου ήσαν προσωπικώς γνωστοί. Με τον Εδιπίδην ως επιτελάρχην της Μεραρχίας Ξάνθης είχομεν προ έτους διένεξιν εις την Πάνορμον.

Ηρωτήθην να ειπώ την γνώμην μου διά την μάχην. Χάρτης δεν υπάρχει, το έδαφος δεν φαίνεται, ο τομεύς είναι πολύ μικρός πρέπει να πάμε επί τόπου να ιδούμε και να σχηματίσωμεν γνώμην. Ο Τσιρογιάννης ενέκρινεν αμέσως την

πρότασίν μου και ο Αλεξάνδρου ο Εδιπίδης ήθελε λεπτομερείας για να εκδώση διαταγήν. Παρενέβη ο Τσιρογιάννης. Προσέθεσα ότι εντολή του Σώματος Στρατού ήτο να διενεργηθή συντόμως η επιχειρήσις ούτως ώστε να υπάρξη διαθέσιμος χρόνος και διά τας συμπληρωματικά που θα χρειασθούν. Ετόνισα επίσης ότι κατά την προσπέλασιν να πηγαίνουν ριζό ριζό οι εύζωνοι διότι ο αυλών που θα περάσουν βάλλεται από τους Τούρκους. Επειδή συνέχιζεν ανούσιον συζήτησιν διά να επιταχύνω έφυγε δεικνύοντα τον λόφον που θα συνηγώμεθα και προσθέτων ότι κατά την εντολήν που έχω θα αναφέρω τακτικά εις το Σώμα Στρατού την εξέλιξιν της επιχειρήσεως.

Αυτός εβράδυνε να ξεκινήση και έδωκεν εις τους ευζώνους διάταξιν: Διμοιρία κατά τετράδας εις παράταξιν: τούτο είχαν ως αποτέλεσμα να έχουν απωλείας οι εύζωνοι και να διαλυθή ο σχηματισμός των.

Δεν συνεμορφώθη προς την σύστασίν μου. Η ψευδής μόρφωσις επειδή το είπα λοχαγός: Επιτελής Δε δεν είχε καμμίαν σημασίαν. Το μάθημα που έδωκεν ο Αλβενσλέμπεν διοικητής Σώματος Στρατού που παρεδέχθη την γνώμην του επιτελους ιλάρχου Μαντώφυελ, καθήν αντί να βαδίση κατά των Παρισίων, ως ήτο η διαταγή του έπρεπε να στραφή προς βορράν δεν είναι νοητόν από Έλληνας βαθμοφόρους.

Μετά αρκετήν ώραν ήλθεν ο επιτελής της Ενάτης Μεραρχίας λοχαγός Βάρας μεταδίδων εντολήν του Εδιπίδη να καταβώ κάτω να συνεννοηθώμεν. Του απήντησα συνεννόησις που μένει να γίνη είναι εδώ και όχι κάτω, τ' ανέφερα ήδη εις το Σώμα Στρατού την απελπιστικήν βραδύτητα που πήραν αι επιχειρήσεις.

Ύστερα από αρκετήν ώραν έφθασεν επάνω ο Εδιπίδης. Εκάλεσε τους παρόντας. Αβράμπον διοικητήν 3ου Σ/ματος, ταγματάρχας Βλάχον, Κρητικόν, Δημοουλίσαν, υπασπιστήν Λιόσπην, Ρήγγαν, επιτελή Βάραν, εμέ κ.ά.

Την γνώμην σας, κύριοι, είπεν απευθυνόμενος με την σειράν, εμένα με άφησε τελευταίον. Οι ερωτώμενοι συνήθως ητδρούν διότι ήσαν ξένοι ως ανήκοντες εις τον 3ον Σ/γμα και δεν εγνώριζον τι θα γίνη, απέβλεπαν προς εμέ, τι να απαντήσουν. όταν τελικώς απηυθύνθη και εις εμέ του είπα σας εζήγησα κ. Σ/τάρχα Χάρται δεν υπάρχουν ο τομεύς είναι πολύ μικρός πρέπει να αναβούμε εδώ στην κορυφή του υψώματος να ιδούμεν την τοποθεσίαν και να

σχηματίζωμεν γνώμην. Όταν εφθάσαμεν επάνω ο ταγματάρχης του και φίλος μου Δημολίτσας μου λέγει: τα κατάφερες και τον ανέβασες μπράβο.

Είχα όμως συγκεντρωμένη όλην την σκέψιν μου εις την υπόθεσιν.

Είδαμε περίπου την τοποθεσίαν μίαν στενήν ράχην που συνέδεε τα υψώματα και την κυριαρχούσαν υψηλήν οδοντωτήν κορυφήν. ημείς κατείχομεν τας προσβάσεις το μεγαλύτερον μέρος του ορεινού όγκου που εξετεινέτο όπισθεν της υψηλής κορυφής και δεν εφαινότο το κατείχον οι Τούρκοι.

Η γνώμη μου ήτο ότι την υψηλήν κορυφήν θα την πάρωμεν εύκολα το δράμα όμως θα είναι κατόπιν που το Τουρκικόν Πυροβολικόν θα βάλη κατά των ευζώνων. δι' αυτό πρέπει να αφήσουν ολίγους εκεί και οι άλλοι να προχωρήσουν αμέσως προς τα εμπρός. Επειδή δε το Μέτωπον είναι μικρόν το πολύ τάγμα να ταχθή εις την πρώτην γραμμήν το υπόλοιπον τάγμα ως δεύτερον κύμα να το υπερβή και να συνεχίση την επίθεσιν.

Εις μίαν στιγμήν εφάνη ότι οι Τούρκοι. Ετοιμαζαν επίθεσιν αντιληφθέντες συγκεντρώσιν βαθμοφόρων. Εις το πλάϊ μας ήσαν στρατιώται πτηνείς με το όπλον επάνω στις πέτρες. Οι Τούρκοι όμως ήσαν υψηλότερα και δεν τους εμπόδιζαν αι πέτρες. Οι στρατιώται θα ήσαν 15-20. 2-3 Μάνλιχερ, εδούλευσαν μόνον. 'Υστερα εσκέφθην θα ήσαν νεκροί. βιαστήκαμε να καταβούμε. αλλά ο Στάτχης ετοιμάζετο να εκδώση διαταγήν. 'Άλλη απώλεια χρόνου εις ματαιότητα και παιδαριωδίας εκάλεσε λοιπόν τον υπασπιστήν τον Ρήγαν πάνοπλον εις χαρτοφύλακας και σύνεργα. Γράψε αντικειμενικός σκοπός / και πώς λέγονται αι ονομασίαι των σημείων του άξονος μετακινήσεως του σταθμού διοικήσεως μου; ανόητοι ερωτήσεις με τας οποίας με εβομβάρδιζε. 'Αξων μετακινήσεως ενώ ήξευρε καλά ότι δεν επρόκειτο να μετακινηθή.

Αργότερα έμαθα ότι επεβράδυνε τας επιθέσεις με το πρόσχημα ότι την μελετώ. με τας μορφίας αυτάς περνούσαν ο πολύτιμος χρόνος.

Από το πρωί εφθάσαμεν εις τας 12. Πήρα το τηλέφωνον να αναφέρω εις το Σώμα Στρατού την κατάστασιν. Αυτό μόνον υπελόγιζεν.

Με ερωτά πάλιν: Πόσην ώραν θα διαρκέση η προπαρασκευή πυροβολικου;

Απάντησις καμμίαν, δεν έχομεν αφθονίαν

πυρομαχικών αντιθέτως μάλιστα. Κατά την επίθεσιν θα βάλλη το πυροβολικόν και αυτό αρκεί.

Κάποια ώρα γίνεται επί τέλους η εξόρμησις. Είχε τάξει εν τάγμα εμπρός. Εντελώς αντίθετα από ότι του είχα ειπή. Το αποτέλεσμα ήτο η συμπύκνωσις και αι φοβεραί απώλεια. Δεν ανέβηκεν εις καμμίαν θέσιν να βλέπη.

Εξ αντιδράσεως προς την κατάστασιν εντροπής που εδημιουργήθη ενώπιον αξιωματικών και ανδρών ανέβηκα εις ένα βράχον υψηλόν διά να βλέπω καλά και έχοντα κοντά το τηλέφωνον καθοδηγούσα το πυροβολικόν εις τα πύρα του. Παρακολουθούσα επίσης αρκετά καλά τα επιτιθέμενα τμήματα. Ο Αλεξάνδρου εις την κοιλάδα έβαλεν όλας τας σάλπιγγας να πιάζουν του Αητού γυιός: Οι Εύζωνοι με τις άσπρες κάλτσες ανέβαιναν τους βράχους. Το πυροβολικόν έβαλλε την κορυφήν ομοίως τα πολυβόλα εσφυροκόπουν τους βράχους, επροστατεύοντο αποτελεσματικά οι ευζώνοι. Τα τμήματα όμως που προσεπάθουν να επιτεθούν προς τα πλάγια της βραχώδους κορυφής εβάλλοντο από βραχώδεις πτυχώσεις που ήσαν χαμηλά και δεν εφαινότο από το Πυροβολικόν. Μόνον το π/βολικόν της 5ης έβλεπεν εκεί και έβαλλεν. Εκείνην την στιγμήν που θα απεδεικνύετο εάν θα επεδιώκετο η υπερκέραις της βραχώδους Κορυφής εξερχόγη πλάϊ μου και με εκάλυπεν με τον καπνόν και τα βρόχινα προιόντα της εκρήξεως. 'Ημουν μέσα στον κώνον εκρήξεως. Φαίνεται όμως το σώμα της οβίδος θα έπεσε μέσα σε κανένα μικρό ρήγμα των βράχων και συνεκρατήθησαν τα θραύσματά της. 'Άλλως δεν εξηγείται ότι σχεδόν δεν έπαθα τίποτε.

Με απεροφρήσεν η τραγικότης της δημιουργηθείσης καταστάσεως και δεν έδωκα μεγάλην προσοχήν εις την οβίδα.

Πράγματι καθώς προεβλέπετο το Τουρκικόν Π/βολικόν ήρχισε να βάλλη δραστικώς τους ανελθόντας εις την κορυφήν ευζώνους. Σοβαραί δυνάμεις Τουρκικού πεζικού ανεπτύσσοντο εκκατέρωθεν και της Βραχώδους κορυφής.

'Επρεπε να διατηρηθή η επιθετικότης των ευζώνων και να προωθηθούν πέραν της βραχώδους κορυφής.

'Εσπευσα προς τους ευζώνους. Είχα υπηρετήσει εις το Σ/ταγμα αυτό και εγνώριζα τους αξιωματικούς. (Συνεχίζεται)

Ομάδα παιδιών της TREKKING ΕΛΛΑΣ σε εκδρομή στο Μικρό Χωριό

Σπ. Χατζόπουλος: Διάνοιξη του δρόμου-αυλακιού για την τοποθέτηση σωλήνων ύδρευσης Κεφαλοβρύσου νέου οικισμού.

Οι δραστηριότητες του Αθλητικού Ομίλου του Μικρού Χωριού

Με τις καλύτερες προϋποθέσεις ξεκίνησε φέτος ο Αθλητικός Όμιλος Μικρού Χωριού. Στόχος είναι η κατάκτηση της πρώτης θέσης. Αν και πολύ δύσκολα, εμείς θα προσπαθήσουμε.

Α.Ο.Μ.Χ. - Α.Ε.Κ. 4-0

Με νίκη ξεκίνησε τις υποχρεώσεις του για την νέα αγωνιστική περίοδο ο Αθλητικός Όμιλος Μικρού Χωριού. Εύκολα νίκησε την ΑΕΚ με σκορ 4-0. Τα γκολ πέτυχαν: ΧΟΣΑΔΑΣ 2, ΝΑΚΑΣ 1, ΛΙΑΠΗΣ 1.

Α.Ο.Μ.Χ. - ΠΟΗ 8-2

Και στην επόμενη αγωνιστική ο ΑΟΜΧ κέρδισε εύκολα με το ευρύ σκορ 8-2 την Παπαδιά. Τα γκολ για το Μικρό Χωριό πέτυχαν ΧΟΣΑΔΑΣ 2, ΣΥΡΟΣ 2, ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ 1, ΑΖΑΚΑΣ 1, ΖΗΣΙΜΟΣ Σ. 1, ΖΗΣΙΜΟΣ Φ.1.

ΒΕΛΑΩΡΑ - ΑΟΜΧ 0-3

Αν και το παιχνίδι γινόταν στην μακρινή Γρανίτσα οι φίλαθλοι ακολούθησαν την αποστολή να βοηθήσουν τον ΑΟΜΧ να αποσπάσει ένα θετικό αποτέλεσμα. Σε ένα δύσκολο και σκληρό παιχνίδι ο αντίπαλος υπέκυψε μοιραία στην ανωτερότητα του ΑΟΜΧ με σκορ 3-0. Τα γκολ πέτυχαν πάλι οι ΧΟΣΑΔΑΣ 2 και ΣΥΡΟΣ 1.

ΑΟΜΧ - ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟ 4-0

Αν και με ελλείψεις ο ΑΟΜΧ πέρασε ένα εύκολο απόγευμα με την ΔΟΞΑ ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΥ. Αν και το σκορ δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα (χάθηκαν πολλές ευκαιρίες από το Μικρό Χωριό). Τα γκολ πέτυχαν ΠΛΑΚΑΣ - ΖΗΣΙΜΟΣ Β. - ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ - ΚΟΚΟΤΟΣ.

ΑΙΟΛΟΣ - ΑΟΜΧ 0-0

Στο ντέρμπι κορυφής ο ΑΟΜΧ κατάφερε να κερδίσει τις εντυπώσεις αλλά όχι και τον αγώνα. Πάντως πήρε τον πολύτιμο βαθμό της ισοπαλίας και αφήνοντας τον ΑΙΟΛΟ

στην δεύτερη θέση (λόγω διαφοράς τερμάτων) στην οποία ήταν. Ο ΑΟΜΧ δίκαια φωνάζει για την διαιτησία αφού ο διαιτητής δεν απέβαλε σε 2 περιπτώσεις παίκτη του ΑΙΟΛΟΥ και δίνοντας αδικαιολόγητα 10 κίτρινες κάρτες στους παίκτες της ομάδας μας.

Η φετινή σύνθεση της ομάδας είναι: ΜΑΝΑΛΗΣ Γ., ΛΙΑΠΗΣ Ν., ΠΛΑΚΑΣ Ν., ΚΟΥΔΑΣ Β., ΛΑΜΠΡΟΥ Π., ΖΗΣΙΜΟΣ Β., ΔΡΟΥΖΟΣ Δ. ΖΗΣΙΜΟΣ Σ., ΚΟΚΟΤΟΣ ΕΥΘ., ΣΙΑΦΑΚΑΣ Σ., ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Β., ΣΥΡΟΣ Γ., ΧΟΣΑΔΑΣ Β., ΜΑΛΑΤΟΣ ΓΡ., ΑΖΑΚΑΣ Θ. ΖΗΣΙΜΟΣ Φ., ΝΑΚΑΣ Γ., ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΣ Δ., ΛΑΜΠΡΟΥ Β., ΣΙΑΦΑΚΑΣ Γ., ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ, ΑΖΑΚΑΣ Κ., ΖΗΣΙΜΟΣ Τ., ΒΑΣΤΑΚΗΣ Ι.

Προπονητής: ΚΟΚΟΤΟΣ ΠΑΥΛΟΣ

(Γυμναστής ειδ. ποδοσφαίρου).

Το φετινό καλοκαίρι ο Α.Ο.Μ.Χ. διοργάνωσε αγώνα ποδοσφαίρου για τους μικρούς μας φίλους (κάτω των 14 ετών) μεταξύ των ομάδων ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ - ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ.

Ο αγώνας ξεκίνησε μέσα σε βροχή αλλά αυτό δεν εμπόδισε τους μικρούς μας παίκτες να επιβληθούν άνετα με το ευρύ σκορ 7-2. Τα γκολ πέτυχαν ΚΑΤΣΟΥΔΑΣ Π., ΦΛΕΓΓΑΣ ΑΝ., ΤΣΙΝΙΑΣ ΓΡ., ΑΖΑΚΑΣ Θ.

Η σύνθεση της ομάδας του ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ήταν:

ΤΣΙΝΙΑΣ ΠΑΝ., ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ι., ΑΖΑΚΑΣ Θ., ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΣ Δ., ΔΕΡΜΑΤΑΣ Δ., ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΣ Π., ΦΛΕΓΓΑΣ ΑΝ., ΤΣΙΝΙΑΣ ΓΡ., ΚΑΤΣΟΥΔΑΣ ΠΑΝ., ΜΠΟΥΡΑΣ Γ., ΦΛΕΓΓΑΣ ΣΠ., ΒΕΝΕΤΗΣ Π., ΜΠΟΥΡΑΣ Κ.

Ο Τρυποφράχτης

†Στέφανου Γρανίτσα

‘Έχει και έναν εκθρονισμένο Βασιλιά ο λόγος. Ονομάζεται Τρυποφράχτης. Το έχετε δει αυτό το φτερωτό ψίχουλο; Νομίζω όχι, γιατί προτιμάει να ακούγεται παρά να φαίνεται. Και ακούεται τότε μόνο όταν τα βάτα και η αγράμπελη σκεπάσουν πια το φράχτη, που μέσα στα βάθη του ζει, γεννάει τ’ αυγά του, τραγουδάει και χαλάει τον κόσμο από το θόρυβο. Αυτός λοιπόν ο μικρούλης, που είναι καταδικασμένος να ζει μέσα στο φράχτη έγινε κάποτε βασιλιάς των πουλιών. Και να πως:

‘Όταν τα πουλιά πρωτοαποφάσισαν να φτιάξουν το βασιλείο τους ο Τρυποφράχτης ζήτησε να γίνει αυτός βασιλιάς τους. Η αλήθεια είναι ότι είναι σπουδαίος ρήτορας. Μόνο τη νύχτα κλείνει το στόμα του. Η πρόταση, λοιπόν, του Τρυποφράχτη να γίνει βασιλιάς προκάλεσε πολύ θόρυβο γιατί ήταν πολύ μικρός στο σώμα του. Τόσο μικρός που σε κάμποσα μέρη τον λένε και Τρυποκάρυδο, γιατί μπορεί να τρυπώσει και μέσα σ’ ένα καρύδι. Τόσο μικρός είναι.

Ο Τρυποφράχτης λοιπόν ή το Τρυποκάρυδο επέμενε και τέλος κατάφερε τα άλλα πουλιά να τον αναγνωρίσουν σαν τον πιό γενναίο ανάμεσά τους. Τον έκαμαν Βασιλιά τους και τον έβαλαν στο θρόνο του. Πόσο καιρό έμεινε στο θρόνο σα βασιλιάς και αν κυβέρνησε καλά ή άσχημα δε ξέρουμε. Ξέρουμε όμως πως ο Τρυποφράχτης διώχτηκε από βασιλιάς. Να πώς έγινε αυτό:

Μια μέρα οι φύλακες ειδοποίησαν ότι στα σύνορα του βασιλείου παρουσιάστηκε ένα πελώριο πουλί. Ήταν ο Αετός. Οι υπήκοοι του Τρυποφράχτη, μικρόσωμοι κι αυτοί σαν κι αυτόν, δεν τον γνώριζαν τον Αετό. Γι’ αυτό και τους έφερε τέτοια τρομάρα που όλοι τους έτρεξαν στην Πρωτεύουσα και παρουσιάστηκαν στο βασιλιά τους, τον Τρυποφράχτη και του διηγήθηκαν πόσο μεγάλος ήταν ο εχθρός που παρουσιάστηκε. Ο Τρυποφράχτης θύμωσε πολύ, που φοβήθηκαν τόσο και τους μάλωσε που τρομοκρατήθηκαν. Παρουσιάστηκε στο λαό του για να τον καθησυχάσει και είπε τα παρακάτω:

- Μη φοβάστε! Εδώ είμαι εγώ’ κι όποιος είναι μεγαλύτερός μου ας κοπιάσει...

- Τι λες Βασιλιά! είπαν τα πουλιά που είδαν τον Αετό. Ξέρεις πόσο μεγάλος είναι;

Ο Τρυποφράχτης τέντωσε λίγο το δεξί του φτερό και ρώτησε:

- Είναι τόσοσ;...

- Τι λες Βασιλιά!... Είναι μεγάλος!!!... φώναξαν από κάτω τα πουλιά.

Ο Τρυποφράχτης τέντωσε περισσότερο το δεξί του φτερούγι και ρώτησε πάλι περιφρονητικά:

- Αμ’ είναι και τόσοσ;

- Είναι μεγάλος Βασιλιά! Είναι πολύ μεγάλος!!!

Ο Τρυποφράχτης αποφάσισε να ανοίξει όλη τη μιά φτερούγα του και να ξαναρωτήσει:

- ‘Έχει γούστο να μου πείτε ότι είναι και τόσοσ!!!

Αλλ’ έξαφνα κάποιος ίσκιος σα σύννεφο πέρασε μπροστά του.

- Νάτος Βασιλιά, αυτός είναι! φώναξαν τα πουλιά τρομαγμένα.

- Αυτός είναι; είπε ο Τρυποφράχτης κοιτάζοντας κάτω τον ίσκιο του Αετού.

- Τώρα θα πηδήσει πάνω του ο βασιλιάς μας! είπαν τα πουλιά, που ήξεραν ότι ο αρχηγός τους δεν δεχότανε κανέναν πιό γενναίο από τον εαυτό του.

Ο Τρυποφράχτης εξακολουθούσε να κοιτάζει αγριεμένος τον ίσκιο του Αετού.

- Ξέρετε βρε καλά, πως είναι αυτός;

- Αυτός, αυτός είναι Βασιλιά, ο ίδιος! απάντησαν τα πουλιά.

Ο Τρυποφράχτης όρμησε από το θρόνο του προς τα κάτω.

- Τι μεγάλο μακελειό έχει να γίνει σήμερα!!! είπαν τα πουλιά. Μερικά έτρεξαν να τον βοηθήσουν. Αλλά πάλι σκέφτηκαν μήπως ο Βασιλιάς τους πήρε τον ίσκιο για Αετό και φώναξαν.

- ‘Όχι κατ’ αυτού Βασιλιά... Αυτός είναι ο ίσκιος του... Ο Αετός είναι επάνω...

- Μη με κρατάτε, μωρέ!..., φώναξε ο Τρυποφράχτης.

Στο μεταξύ έφθασε κοντά στο φράχτη.

- Εδώ είναι ακόμα; ρώτησε.

- Εδώ, νάτος... στριφογυρίζει από πάνω μας!...

- Ε τότε φράχτη σας και φράχτη μου κι όποιος γλυτώσει!!! Χώθηκε βαθιά μέσα στο φράχτη και από τότε εκεί είναι το παλάτι του. Ανεβοκατεβαίνει μέσα στις αγράμπελες και τα βάτα και δε σταματά ούτε στιγμή το λάλημα. Και νομίζεις ότι βρίσκεται συνέχεια σε καυγά.

Μόλις όμως ανεβαίνει καμιά φορά στην κορφή του φράχτη δε βγάνει τσιμουδιά. Αρπάζει κανένα έντομο και ξαναχώνεται γρήγορα-γρήγορα στο φράχτη. Αρχίζει πάλι το καυγατζίδικο τραγούδι του, που είναι σα βροχή στον τσίγγο. Μοιάζει με κείνους τους ανθρώπους που όταν είναι έξω από το σπίτι τους είναι φοβητσιάρηδες και ταπεινοί δούλοι και μόλις πατήσουν την πόρτα του σπιτιού τους κάνουν το φοβερό παλικαρά. Παρουσιάζεται σαν τάχα να κυνηγήσει τον Αετό και κείνος τον ‘βαλε στα πόδια και του ξέφυγε. Τόσο κάνει τον ψευτοπαλικαρά.

Κατά τα άλλα ο καημένος ο Τρυποφράχτης είναι από τους πιό καλούς ευεργέτες των αγρωτών γιατί καταστρέφει τόσα βλαβερά έντομα.

Βιβλιοπαρουσιάσεις

Δημητρίου Σπ. Δερματά: Ιστορικές Μνήμες και Προσωπικές Αναμνήσεις. Θεσσαλονίκη, 1998, σελίδες 512.

Με τον παραπάνω τίτλο και πρόλογο του συγγραφέα τυπώθηκε σε βιβλίο και κυκλοφόρησε η αυτοβιογραφία του Δημ. Σ. Δερματά, η οποία εδώ και καιρό δίνεται σε συνέχειες στο περιοδικό “Μικροχωρίτικα Γράμματα”. Το πολυσέλιδο αυτό βιβλίο χωρίζεται σε τέσσερα μέρη: Το πρώτο μέρος ξεκινάει με τις αναμνήσεις του συγγραφέα από την παιδική του ζωή, με επίκεντρο την οικογενειακή ζωή και την τραυματική γι’ αυτόν εμπειρία του θανάτου της αγαπημένης του μητέρας. Αναφέρεται ωστόσο, με πολλές λεπτομέρειες στις συνθήκες της ζωής του χωριού, το πρώτο τέταρτο του αιώνα μας. Ακόμη δίνει με ιδιαίτερα γλαφυρό τρόπο περιγραφές για τις θρησκευτικές συνήθειες, ιδιαίτερα τις γιορτές και τα έθιμα του χωριού, όπως του γάμου, της βάφτισης, τα πανηγύρια αλλά και τις βιοποριστικές ασχολίες και συναλλαγές των κατοίκων του χωριού. Συνεχίζει με τις επαγγελματικές του αναζητήσεις και τις περιπέτειες της εσωτερικής μετανάστευσης. Τα υπόλοιπα μέρη του βιβλίου συνεχίζουν με αναφορές σε σημαντικά γεγονότα για την εποχή και την χώρα και την δική του εμπλοκή σ’ αυτά υπό την μια ή την άλλη ιδιότητα. Έτσι, στο δεύτερο μέρος καταγίνεται με την κήρυξη του Β’ Παγκόσμιου Πόλεμου, την επιστράτευσή του και συμμετοχή στις πολεμικές επιχειρήσεις του Αλβανικού μετώπου, την κατάρρευση και στη συνέχεια τη συμμετοχή του στην Εθνική Αντίσταση και την ένταξή του στο ΕΑΜ-ΕΛΑΣ και μετέπειτα του εμφυλίου πολέμου. Στο τρίτο μέρος περιγράφει με ιδιαίτερη ενάργεια την μετεμφυλιακή κατάσταση με τις διώξεις και τις εξορίες που μετέληθε το μετεμφυλιακό κράτος για να τιμωρήσει και να εξουδετερώσει κάθε απειλή από τους ηττημένους του εμφυλίου πολέμου. Το συμπληρώνει με τις δικές του πικρές εμπειρίες της εξορίας του στη Μακρόνησο και τις διώξεις, την επιστροφή και την προσαρμογή του στη ζωή του χωριού. Στο τέταρτο μέρος ασχολείται με την δραστηριοποίησή του στη ζωή του χωριού, τη συμμετοχή του στα κοινά, την αναδημιουργική προσπάθεια του

χωριού στη δεκαετία του ’50, την κατολίπωση του χωριού και τη νέα του πορεία. Στο τέταρτο κεφάλαιο κυριαρχεί ο πόνος του πατέρα που έχασε την κόρη του Ελένη από την επάρατη νόσο στο άνθος της ηλικίας της. Φιλοσοφεί πάνω σε καιρία γεγονότα που συγκλονίζουν τον πλανήτη, τις διαγραφόμενες εξελίξεις και την ικανοποίηση ότι προσπάθησε να συμβάλει για την επικράτηση μιας καλύτερης κοινωνίας μένοντας με την αίσθηση ότι κανένα δεν έβλαψε με την θέλησή του.

Αξίζει να σημειωθεί ότι την φροντίδα για την έκδοση του βιβλίου είχε η οικογένεια του αείμνηστου Γιάννη Δ. Δερματά, μια ευγενική και αξιέπαινη χειρονομία που τιμά κατά τον καλύτερο τρόπο τη μνήμη του Μικροχωρίτη γιατρού που έφυγε πρόωρα και ανεπάντευχα από κοντά μας. **Μ.Σ.Κ.**

Ιωάννης Γ. Ζούμπος, Το Μοναστήρι των Δομιανών Ευρυτανίας Σημαντικό Μνημείο της Ορθοδοξίας. 1998, σελ.170

Με πρόλογο του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου Καρπενησίου κ. Νικολάου, κυκλοφόρησε πρόσφατα η παραπάνω αξιόλογη έρευνα του κ. Ι. Ζούμπου, εκπαιδευτικού, νομικού, οικονομολόγου. Αν και ο τίτλος του βιβλίου αναφέρεται στο ιστορικό μοναστήρι της “Κοιμήσεως της Θεοτόκου” των Δομιανών, ο συγγραφέας επεκτείνει την επίμοχθη έρευνά του, ώστε να συμπεριλάβει α) συνοπτικά ενδιαφέροντα δημογραφικά, ιστορικά, αρχαιολογικά και λαογραφικά στοιχεία για την Κοινότητα Δομιανών, β) τα όσα αφορούν τις εκκλησίες και τα ξωκκλήσια του χωριού, καθώς και γ) τις μορφές των ιερατευσάντων εκεί μέχρι τις μέρες μας.

Στο μοναστηριακό συγκρότημα που είναι αφιερωμένο στη μνήμη της Κοιμήσεως της Θεοτόκου αφιερώνει το μεγαλύτερο μέρος της έρευνάς του, το οποίο εμπλουτίζεται με έγχρωμες φωτογραφίες ιστορικών εγγράφων, εικόνων, ιερών βιβλίων, κειμηλίων κ.ά. που μαρτυρούν την ιστορικότητα της Παναγίας της Δομιανίτισσας, που κατά την τοπική παράδοση χρονολογείται από τον 16ο αιώνα.

Με τα νέα στοιχεία που φέρνει στο φως της δημοσιότητας ο κ. Ι. Ζούμπος φανερώνει όχι μόνο την ιστορικότητα του ανακαινισμένου πλέον μοναστηριού αλλά συμπληρώνει κι ένα σημαντικό κομμάτι στο παζλ της

Ευρυτανικής ιστορίας, που συνεχώς συμπληρώνεται με σημαντικές έρευνες, όπως αυτή του κ. Ι. Ζούμπου.

Μ.Κ.

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΜΑΣ

Εκδοσις Ιεράς Μονής Παναγίας Τατάρνης Ευρυτανίας, χ.χ. σελ. 160.

Το ενδιαφέρον αυτό από πολλές απόψεις βιβλίο δεν φέρει βέβαια εξωτερικά το όνομα του συγγραφέα του αλλά είναι περιφανής η συγγραφική παρουσία και αισθητική επιμέλεια του πολυγραφότατου και δραστήριου ηγουμένου της Μονής Π. Δοσιθέου, ο οποίος τόσα αξιόλογα βιβλία μας έχει δώσει ως τώρα. Σε τούτο το βιβλίο που προλογίζει ο ίδιος μας δίνει με γλαφυρό αφηγηματικό ύφος την ζωή και το μαρτύριο των δώδεκα αγίων που τιμούνται και εορτάζονται κάθε χρόνο στην Ευρυτανία την τελευταία Κυριακή του Αυγούστου. Οι άγιες αυτές μορφές με τη σειρά που παρουσιάζονται στο βιβλίο είναι: Ο Άγιος Ανδρέας ο ερημίτης και θαυματουργός (13ος αιώνας), ο Άγιος Μιχαήλ ο εκ Γρανίτης (16ος αιώνας), ο Άγιος Δαμιανός ο εκ Μυριχόβου (16ος αιώνας), ο Άγιος Σεραφεΐμ επίσκοπος Φαναρίου και Νεοχωρίου (17ος αιώνας) που ήταν ο προστάτης άγιος των ξηνητεμένων Ευρυτάνων στην Κων/πολη, ο Άγιος Νικόλαος ο Παντοπόλης (17ος αιώνας), ο Άγιος Κυπριανός ο εκ Κλειτζού (17ος αιώνας), ο Άγιος Ευγένιος ο Αιτωλός (17ος αιώνας), ο Άγιος Ρωμανός ο εξ Αντρανόβης (17ος αιώνας), ο Άγιος Ακάκιος ο Καυσοκαλυβίτης (17ος και 18ος αιώνας), ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός (18ος αιώνας), ο Άγιος Γεράσιμος ο Τρανοχωρίτης (18ος και αρχές 19ου αιώνα). Ο Άγιος Ιωάννης ο εξ Αγαρηνών (18ος και αρχές 19ου αιώνα). Με το βιβλίο του αυτό ο π. Δοσιθέος προσθέτει στους ως τώρα δέκα γνωστούς άλλους δύο αγίους από το Ευρυτανικό Λειμωνάριον του π. Κων. Βαστάκη προ εικοσαετίας (τον Άγιο Ανδρέα τον Ερημίτη και τον Ευγένιο Αιτωλό) αναδεικνύοντας έτσι την Ευρυτανία σε μοναδική σε αριθμό αγίων περιοχή της χώρας μας.

Ο συγγραφέας μαζί με τα σημαντικά γεγονότα της ζωής και του μαρτυρίου των δώδεκα αγίων μας δίνει κατά τρόπο εύληπτο, πειστικό και πάμπολλες ιστορικές πληροφορίες για την εποχή και την κοινωνία και γενικότερα το ιστορικό πλαίσιο μέσα στο οποίο έζησαν οι μορφές αυτές και παρέδωσαν το πνεύμα.

Η αγιοτρόφος Ευρυτανία μπορεί να σημνύεται γιατί έχει το προνόμιο αυτό να κοσμεύεται από μια τέτοια πλειάδα αγίων μορφών τόσο σημαντικές για την πίστη και την πατρίδα μας.

Όπως τονίζει κλείνοντας τον πρόλογό του ο π. Δοσιθέος “αν δεν υπήρχαν αυτοί, εγώ τώρα θα σας έγραφα στα τούρκικα ερμηνείες του Κορανίου, γιατί θα ήμουν Χότζας και όχι ορθόδοξος κληρικός και σεις θα φορούσατε φέσι ή σαρίκι. Θα είχαμε ξεχάσει προ πολλού ότι είμαστε Ρωμιοί και Χριστιανοί Ορθόδοξοι”.

Ένα εύχρηστο, χρήσιμο και συναρπαστικό βιβλίο που αξίζει να αποκτήσει κάθε Ευρυτανικό σπίτι.

Μ.Κ.

“Ο Ταχυδρόμος της Ρούμελης”

Αρ. Φύλ. 156 Ιούνιος - Ιούλιος 98

ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

[Περιοδική έκδοση της Αδελφότητας

Μικροχωριτών “Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος”]

Λάβαμε το τελευταίο τεύχος του περιοδικού “ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ” που εκδίδει η Αδελφότητα Μικροχωριτών “Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος”. Τα “Μ.Γ.” είναι ένα περιοδικό που αναπτύσσει μια πολυμερή κοινωνική δράση και μέσα στους στοχους του παρουσιάζει τα προβλήματα του Μικρού Χωριού και της Ευρυτανίας γενικότερα. Καταπάνεται με πάρα πολλά ενδιαφέροντα θέματα, ενώ φιλοξενεί και εξαιρετες συνεργασίες σε κάθε του τεύχος. Διαβάζεται όχι απλώς άνετα, αλλά με μια πραγματική ευχαρίστηση. Είναι μέχρι και την τελευταία του σελίδα απολαυστικό. Συγχαρητήρια σε όλους όσους εργάζονται και το φροντίζουν. Αξίζει τον κόπο να πούμε πως με εισήγηση του Δ.Σ. στις 18/5/97 ανακήρυξε επίτιμο πρόεδρο της Αδελφότητας, τον καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου, Μικροχωρίτη κ. Κλεομένη Κουτσούκη, σε ένδειξη ευγνωμοσύνης για ό,τι συνεχώς προσφέρει σ’ αυτήν και το περιοδικό. Η τιμή αυτή, μας βρίσκει σύμφωνους, διότι ο κ. Κουτσούκης δεν είναι μόνο λάτρης του Μ. Χωριού. Ενδιαφέρεται για όλη την Ευρυτανία και με τα έργα του και τις πνευματικές του εργασίες προβάλλει αυτή σε όλα τα στρώματα και την αναβαθμίζει.

Μας δίνεται η ευκαιρία να τον συγχαρούμε και να του ευχηθούμε ο Θεός να του χαρίζει υγεία και χαρά.

Δ.Ν.Ζ.

Από το χώρο της Ευρυτανίας

Εκδήλωση της Πανευρυτανικής Ενωσης και του Συλλόγου Κορυσχαδιτών στις 13 Αυγούστου

Με πρόσκληση του Προέδρου της Πανευρυτανικής Ενωσης κ. Κωστοπαναγιώτη και του Προέδρου του Συλλόγου Κορυσχαδιτών κ. Κων/νου Σαρρή και στα πλαίσια των Πολιτιστικών εκδηλώσεων του Συλλόγου Κορυσχαδιτών πραγματοποιήθηκε στις 13 Αυγούστου στην αίθουσα συνελεύσεων του χωριού Κορυσχαδών ομιλία της Λυκειάρχου κ. Αφροδίτης Ιωακείμ Κωστοπαναγιώτη επίτιμου Λυκειάρχου με θέμα: "Πορεία του Δημοτικού τραγουδιού στη ζωή του λαού μας".

Ο Πρόεδρος της Πανευρυτανικής Ενωσης προφώνησε με τα παρακάτω λόγια:

Ως Πρόεδρος της ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ σας μεταφέρω θερμό και εγκάρδιο χαιρετισμό του Διοικητικού Συμβουλίου και όλων των μελών καθώς και των ΓΙΑΤΡΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ Αλληλεγγύης της Ένωσης, των Καλών Σαμαρειτών μας που είκοσι χρόνια τώρα πραγματοποιούν με δωρεάν εξετάσεις αντατώματα ανθρωπιάς έως και τα πιά μακρυνά χωριά και ζουν τον πόνο και τα προβλήματα του Νομού μας. Συχαίρω το Σύλλογο των απανταχού ΚΟΡΥΣΧΑΔΙΩΤΩΝ με τον δραστήριο και ακούραστο Πρόεδρο κ. Κ. ΣΑΡΡΗ, για τις πολιτιστικές εκδηλώσεις, που κάθε χρόνο οργανώνουν και φανερώνουν την πατριωτική ευαισθησία τους για το ιστορικό χωριό (ΚΟΡΥΣΧΑΔΕΣ).

Οι ΚΟΡΥΣΧΑΔΕΣ έχουν συνδεθεί με την ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ και θα μείνουν στη νεώτερη Ελληνική Ιστορία σαν φωτεινός ΦΑΡΟΣ, που έλαμψε στις δύσκολες μέρες της ξενικής Κατοχής.

Και είμαι βέβαιος ότι εκλεκτοί Ευρυτάνες Συγγραφείς θα γράψουν την ιστορία της Εθνικής Αντίστασης στην Ευρυτανία, όπως τη ζήσαμε και μεις.

Το θέμα της αποψινής ομιλίας είναι "η πορεία του Δημοτικού Τραγουδιού στη ζωή του λαού μας".

Το Δημοτικό μας τραγούδι έδινε και δίνει πάντα μια αισιοδοξία και πίστη για την ομορφιά της ψυχής του ανθρώπου αλλά και για την ομορφιά της φύσης, που μας περιβάλλει. Το δημοτικό μας τραγούδι είναι μια ακένωτη πηγή δημιουργίας του λαού μας, που μας συνδέει με το παρελθόν και συνεχίζει την παράδοση για την παράδοση, ότι το χθες είναι ο πρόλογος για το μέλλον και ότι ανεβαίνουμε στους ώμους των προγόνων μας για να δημιουργήσουμε τη ζωή των παιδιών μας.

Την ομιλία της κ. Αφροδίτης Ιωακείμ Κωστοπαναγιώτη επίτιμης με την παρουσία τους πολλά μέλη του Συλλόγου Κορυσχαδιτών της Πανευρυτανικής Ενωσης και φίλοι αυτών.

Επιστολές προς την Αδελφότητα

Ευχαριστήριο

Εκφράζω τις ευχαριστίες μου στην οικογένεια του αείμνηστου φίλου και συγγενή γιατρού Γιάννη Δ. Δερματά, στη σύζυγό του Αναστασία και στα παιδιά του Δημήτρη και Μαρίνας.

Για τη δαπάνη και τη φροντίδα να εκδόσουν τα Απομνημονεύματά μου, να τα κάνουν βιβλίο και στη συνέχεια να μου τα προσφέρουν να τα διαθέσω όπως εγώ θέλω.

Με τη σειρά μου παραχωρώ αυτά τα αντίτυπα στην Αδελφότητα Μικροχωριτών να διατεθούν και το ποσό που θα εισπραχθεί να δωθεί για κάποιο έργο που θα γίνει στο χωριό μας. Εις μνήμη της κόρης μου Ελένης Δ. Δερματά και του συγγενή και φίλου Γιάννη Δημ. Δερματά.

Δημ. Σ. Δερματάς

Ενα σχόλιο του Προέδρου της Αδελφότητας κ. Κεράνη

Όταν είναι κανείς στη διοίκηση κάποιου Συλλόγου, κάποιας Κοινότητας, στις γενικές συνελεύσεις που γίνονται είναι υποχρεωμένος να ακούει τις κριτικές των μελών και να απαντάει σ' αυτές απολογούμενος για τις πράξεις και τα έργα του.

Αυτές λέγονται με δύο λόγια δημοκρατικές και διαφανείς διαδικασίες.

Η κα Ανδριάνα Αγγελή κατέκρινε στη γενική άτυπη συνέλευση που είχαμε στις 18 Αυγούστου στο Μικρό Χωριό τον παρευρισκόμενο κ. Γ. Παπαθανασίου ο οποίος ούτε ήταν ούτε υπήρξε ποτέ στη διοίκηση της Αδελφότητας ή στο Κοινοτικό Συμβούλιο. Αυτό μας εξέπληξε όλους.

Ο κ. Γ. Παπαθανασίου έκανε έργα στο Μικρό Χωριό και δωρεές για έργα, και μεις οι Μικροχωριτές θεωρούμε υποχρέωσή μας να τον ευχαριστήσουμε όπως κάθε έναν που κάνει κοινωφελή έργα στο χωριό μας.

Αυτά τα διδαχτήκαμε στα σχολεία μας και στα σπίτια μας. Δεν φοιτήσαμε σε σχολεία της Ευρώπης, για να ξέρουμε ίσως αυτά που έμαθε η κυρία Ανδριάνα. Όμως φαίνεται οι δάσκαλοί μας ήταν καλοί γιατί μάθαμε καλά αυτά που μας δίδεζαν.

Ραντεβού ανθρωπιάς:
Θείο δώρο οι εξορμήσεις Γιατρών Αθήνηεγγύης 1998

Τα μακρυνά χωριά της λεβεντομάνας Ευρυτανίας επισκέφθηκαν οι άγγελοι αγάπης το 1998!

1) 10, 11, 12/4/1998 ΚΡΙΚΕΛΛΟ ΔΟΜΝΙΣΤΑ Συμμετοχή Πρόεδρος Ι. Μαυρομούτης

2) 29, 30, 31/5/1998 ΛΗΜΕΡΙ (ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ Π. ΧΡΥΣΙΚΟΥ με δεσπότη κ. Νικόλαο συμμετοχή Πρόεδρος Δ. Ζαγανιάρης, Κωνσταντίνος Φούκας, Ι. Μαυρομούτης, Αικατερίνη Παπακωνσταντίνου Βοτανολόγος.

3) 17/7/ - 19/7/1998 ΤΡΟΒΑΤΟ ΔΡΑΓΓΑΝΑ, ΤΡΙΔΕΝΔΡΟ, Συμμετοχή Πρόεδρος Ι. Μαυρομούτης.

4) ΚΟΡΥΣΧΑΔΕΣ Εκδήλωση με ομιλία κ. Α. Ιωακείμ Κωστοπαναγιώτου με θέμα "Η πορεία του δημοτικού τραγουδιού στη ζωή του λαού μας". Συμμετοχή Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος Ι. Μαυρομούτης, Γ. Αρμάγος, Κ. Παπαγεωργίου.

5) ΑΓΡΑΦΑ, ΒΑΡΒΑΡΙΑΔΑ, ΕΠΑΙΝΙΑΝΑ, ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ, ΜΑΡΑΘΟΣ. Συμμετοχή Πρόεδρος Ι. Μαυρομούτης.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Από Βοτανολόγο Αικατερίνη Παπακωνσταντίνου στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων Γηροκομείου Καρπενησίου για τα πολύτιμα βότανα της Ευρυτανίας 28/5/98 ώρα 7 μ.μ.

ΟΜΙΛΙΕΣ ΑΠΟ ΩΡΑ

Σε γονείς και μαθητές χωριών Ευρυτανίας για την υγιεινή στόματος και αυτιών. Διανομή σε μαθητές οδοντόβουρτσες, οδοντόπαστες και ανάλογες οδηγίες χρήσεως. Καρδιογραφήματα από καρδιολόγους.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΑΚΧΑΡΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ. Έλαβαν μέρος ο γιατρός:

1. Νικόλαος Πουρνάρας Παθολόγος Πνευμονολόγος, καθηγητής.
2. Δημήτριος Μαρίνος, Καρδιολόγος.
3. Ελευθέριος Τσιάμης, Καρδιολόγος.
4. Φωτεινή Κατσάρη, Καρδιολόγος.
5. Αικατερίνη Δανιήλ, ΩΡΛ του Ιατρικού Συλλόγου Ευρυτανίας.
6. Σάσα Θερίου-Καρποδίνη, Καρδιολόγος.
7. Βησσαρίων Ζαρκαδούλας, Ορθοπεδικός.
8. Μαριάννα Τσίρου, Οφθαλμίατρος.
9. Ευθύμιος Ντούσιος, Παθολόγος.

Ο γιατρός Οφθαλμίατρος κ. Βλαχογιάννης ματαίωσε την εξόρμησή του λόγω βλάβης αυτοκινήτου του. Υπεσχέθη σε πρώτη εξόρμηση να συμμετάσχει.

Οι γιατροί διαθέτουν δικά τους αυτοκίνητα για μετάβασή τους στο Καρπενήσι και επιστροφή, το δε δασαρχείο Καρπενησίου διαθέτει αυτοκίνητο-πούλμαν για τα χωριά Ευρυτανίας.

- Το κείμενο μετεδόθη από την εκπομπή του ANΤ1 "ΚΑΛΗΜΕΡΑ ΕΛΛΑΔΑ" 11/10/98.

Για το ΔΣ
Ο Πρόεδρος
Παναγιώτης Κωστοπαναγιώτης

κρού και η κηδεία του στο Μεσολόγγι.

Στις 9 Αυγούστου 1823 ώρα 5-6 1/2 πρωινή από το Μικρό Χωριό ξεκίνησαν η συνοδεία με επί κεφαλής, τον προσφιλή εξάδελφο του Μάρκου, Θανάση Τούσα Μπότσαρη και 100 Σουλιώτες, με τον νεκρό δεμένο σε φορτηγό ημίονο, για το Μπρουσό, στο μοναστήρι του οποίου έφτασαν περί την 11 πρωινήν οπότε ο Καραϊσκάκης κατέβηκε από τον ξενώνα του και κλαίγοντας ασπαστηκε τη σωρό του Μάρκου και αποχαιρετώντας τον είπε τα αληθινά προφητικά για τον εαυτό του λόγια: “Μακάρι αδελφέ Μάρκο από τέτοιο θάνατο να πάνα καιγώ”.

Στο μοναστήρι ξεκουράστηκε η συνοδεία περί τη μιάν ώρα οπότε και ξεκίνησαν, χωρίς άλλο, με το δυνατότερο γοργό βήμα, για το Αγρίνιο όπου, περνώντας το ελατόφυτο Παναϊτωλικό, έφτασαν στις 10-11 ώρα νυκτερινή της 9 Αυγούστου και εκεί θα πρέπει να ξεπότασαν τουλάχιστον μιάν ώρα. Μπορεί και να παρέκαμψαν το Αγρίνιο.

Τέλος στις 10 Αυγούστου 1823 ώρα 9-10 π.μ. (και όχι μετά 3ήμερον κατά τον ανωνυμογράφο της Ζακύνθου) έφτασαν στο Μεσολόγγι όπου καθώς περιγράφει ο αυτόπτης μάρτυς Κωνστ. Μεταξάς έτρεξε με το λαό του Μεσολογγίου να προϋπαντήσουν τον νεκρό του ηρωϊκού Σουλιώτη.

Του αληθινά επίπνου αυτού ταξιδιού των αξιοθαύμαστων για την αντοχή τους συναγωνιστών του Μάρκου από το Μικρό Χωριό ως το Μεσολόγγι θα ήθελα να δώσω αναλυτικώτερα τη χρονολογική κατανομή. Έτσι έχοντας υπ’ όψη τα ηλεγμένα πια ιστορικά δεδομένα, ξεύρουμε ότι το Μάρκο τον μετέφεραν νεκρό από το Κεφαλόβρυσο στο Μικρό Χωριό ανάμεσα στις 4 1/2 - 5 1/2 π.μ. της 9-8-1823. Βέβαια μιά και αποφασίστηκε να γίνει η κηδεία στο Μεσολόγγι δεν θα καθόντανε στο Μικρό χωριό, όπου υπήρχε και ο φόβος επιδρομής του Τσελαλεδίμπεη, αλλά αμέσως ξεκίνησαν για το Μεσολόγγι μέσω Μπρουσού. Οι αποστάσεις ανάμεσα Μικρού Χωριού -Μεσολογγιού είναι περίπου οι εξής:

Πορεία συνοδείας Μάρκου

Μικρό Χωριό - Μοναστήρι ώρες 5 =

Μοναστήρι Μπρουσού - Αγρίνιο ώρες 11 =

Αγρίνιο - Μεσολόγγι (38 χλμ.) ώρες 8 =

Σύνολο πορείας ώρες 24

Ο πίνακας τούτος, καθώς βλέπουμε μας δίνει αρκετά και αναμφισβήτητα τα χρονικά όρια που επέτρεψαν μια όχι βέβαια άνετη πορεία της τιμητικής και κυρίως προστατευτικής συνοδείας του νεκρού του Μάρκου από το Μικρό Χωριό ως το Μεσολόγγι μέσα σ’ ένα 24ωρο, αλλά πορείας σχεδόν κανονικής και με μικρόχρονες ενδιάμεσες στάσεις. Χρειάστηκε λοιπόν ένα 24ωρο. Και τι 24ωρο! Γιομάτο από το άστραμμα της Δόξας στο Κεφαλόβρυσο και από τον ανείπωτο πόνο και το μεγάλο καύμο που βάραινε τις καρδιές των Ελλήνων με τον πρόωρο χαμό του θάνατου αυτού “νέου Λεωνίδα” καθώς πετυχημένα ο “ανώνυμος” της Ζακύνθου χαρακτηρίζει το Μάρκο.

Αλλά κλείνοντας το σημειώμά μας τούτο, νομίζουμε ότι αξίζει να ξαναγυρίσουμε στην περιγραφή που κάνει της κηδείας του Μάρκου ο ίδιος ο Κ. Μεταξάς, κηδείας που έγινε με όλες τις τιμές σε ένα έντιμο και γενναίο παληκάρη καθώς ήταν ο περίφημος και περήφανος αητός του Σουλιού, ο Μάρκος Μπότσαρης. Γράφει λοιπόν ο Μεταξάς: “Τριάκοντα επτά βολαίς κανονίου, ανά παν τέταρτον της ώρας ανήγγειλαν την ηλικίαν του Μάρκου. Οι αρχιερείς και ο του Μεσολογγίου κλήρος, Αιτωλικού και πέριξ, πάντες οι πολίται και στρατιώται πάσαι αι γυναίκες του Μεσολογγίου με την κόμην ερριμένην επί των ώμων συνώδευσαν τον νεκρόν εις την εκκλησίαν, περαιωθείσης δε της ακολουθίας, ετέθη εις τον Τάφον, και ο πρώτος μετά του Αρχιερέως έρριψα γην δια να θάψω τον γενναίον άνδρα και τας μεγάλας ελπίδας τας οποίας εν αυτώ έτρεφεν η πατρίς”.

Αυτή είναι η αλήθεια για τις δραματικές τόσο, όσο και ένδοξες ιστορικές αυτές σελίδες της Ευρυτανίας και γενικώτερα του ιερού εκείνου αγώνα, που δεν μπορεί κανένα ανώνυμο γράμμα και καμμιά, οποιασδήποτε μορφής και σκοπιμότητας, παραποίησης της, να ανατρέψει.

Χρονικά όρια αποστάσεων

9-8-1823 ωρ. 6 π.μ. - 12 μεσημ. ώρες 6

9-8-1823 ωρ. 12 π.μ. - 12 μ.μ. ώρες 12

10-8-1823 ωρ. 1 π.μ. (μεταμεσ.) - 10 π.μ. ώρες 10

Σύνολο απόστασης ώρες 28

Νέα από το χωριό με λίγα λόγια

Ολοκληρώθηκε ο δρόμος που αρχίζει από τον Άγιο Γιάννη και ενώνεται με το δασικό δρόμο που ξεκινάει από το Μπαγασάκι, περνάει πάνω από τις Κορυσχάδες το μοναστήρι (ή μάλλον η εκκλησία που έμεινε) από αυτό, τα Κουμάσια, τα χωριά Βουτύρου και Νόστιμο και τελειώνει στον Παλιό Οικισμό. Στη μέση περίπου του δρόμου, στα Ψηλά Πηλατάνια έγινε βρύση και ποτίστηκε με κρυσταλλίνο νερό. Είναι ένας πολύ ωραίος περίπατος για τους πεζοπόρους.

*** Ο κ. Θανάσης Κουτσούκης, Πρόεδρος της Κοινότητας εδώρησε μια καινούργια μικροφωνική εγκατάσταση στον ιερό ναό της Αγίας Κυριακής.

*** Όπως μας πληροφορήσε ο ιερέας του χωριού μας αιδεσιμότητος κ. Νίκος Αζακάς η παλιά που υπήρχε στην Αγία Κυριακή θα μεταφερθεί στο ναό της Μεταμόρφωσης στον Παλιό Οικισμό.

*** Διαμορφώθηκε ο χώρος στη Νέα Καστανόβρυση (βρύση Πάνου Κεράνη) μια πολύ όμορφη μικρή πηλαία.

*** Το έργο του υδροηλεκτρικού σταθμού έχει τελειώσει περίπου εδώ και 5 (πέντε) χρόνια. Δυστυχώς ακόμη δεν λειτούργησε. Καθυστέρει να παραδώσει το έργο ο εργολάβος στη ΔΕΗ.

*** Εγιναν κιγκλιδώματα σε δρόμους του Νέου Οικισμού που ήταν απαραίτητα και μέχρι τώρα μάλιστα εξ αιτίας της έλλειψης των είχαν γίνει και ατυχήματα.

*** Με λύπη σας κάνουμε γνωστό ότι το καλοκαίρι που μας πέρασε παρουσιάστηκαν μερικά ληπτηρά γεγονότα που μας βάζουν σε κακές σκέψεις.

Ποτέ δεν έχουν παρουσιαστεί στο χωριό μας τέτοια περιστατικά. Εγιναν ζημιές στην Παιδική Χαρά, σηματοδεύτηκαν οι προτομές που είναι τομιοποιημένες στον κήπο της Πνευματικής Γωνιάς και έσπασαν τα τζάμια της Εισόδου, μπουζούρωσαν με μαρκαδόρους τα στηθαία. Έσπασαν τους καθρέφτες κυκλοφορίας στη διασταύρωση Τσινιά - Μίχου - Κομπορόζου. Εμείς έχουμε ανάγκη από έργα και πράξεις που πά-

ντοτε κοσμούσαν και τιμούσαν το χωριό και την κοινωνία του και όχι τέτοια που μας βάζουν σε κακές σκέψεις. Να μη μεταφέρουμε την αναρχία της πόλης στη μικρή κοινωνία του χωριού μας.

Να αγρυπνούμε είναι χρέος μας.

Από τις δραστηριότητες της

Αδελφότητας

1) Τέλειωσαν οι εργασίες στον κήπο της Πνευματικής Γωνιάς γύρω από την προτομή του αξέχαστου δασκάλου Γιώργου Παπαδή και της προτομής του ήρωα του 1821 Ζορμπαλόπουλου με την κατασκευή πλακοστρώτων διαδρόμων. Θα συνεχιστεί ο εξωραϊσμός του χώρου.

2) Κόπηκαν τα αγριόχορτα από τον κήπο της Πνευματικής Γωνιάς, από την παιδική χαρά και την είσοδο παλιού οικισμού. Επίσης καθαρίστηκε το μνημείο των εκτελεσθέντων στις Λόγγοβες, στο Γούμενο και στο περίβολο του Αγίου Αθανασίου.

3) Η Κοινότητα έκανε τον καθαρισμό στα αυλάκια την άνοιξη πάνω από τον παλιό οικισμό και με έξοδα της Αδελφότητας το καλοκαίρι όταν τα αυλάκια ξαναγέμισαν από μπάζα και χώματα μετά τις βροχές.

4) Ανοίχθηκε το μονοπάτι Άγιο Αθανάσιο - Νικολό από τα μπάζα που έπεσαν όταν το δασαρχείο έφτιαχνε δρόμο και υδραύληκα στην κορφή του χωριού.

5) Κατασκευάστηκε τσιμενταύλακας στο κάτω μέρος του παλαιού οικισμού (Στοιγιάννη - Κατραμάδου) και έγινε καθαρισμός του υπόλοιπου αυλακιού μέχρι Βασίλη το ρέμα.

6) Ενισχύθηκε ο «Αθλητικός Ομιλος Χωριού» με 100.000 και με άλλες εβδομήντα χιλ. από τον Μπουμπάρη (Χαρτόκουτο) από το γλέντι της 18/8/1998.

7) Πριμοδοτήθηκαν και φέτος τα θερινά δρομοπόδια του λεωφορείου που έγιναν δύο φορές την εβδομάδα στο παλιό οικισμό.

8) Εμπλουτίστηκε και με άλλες παιδιές φωτογραφίες και νέα εκθέματα η Πνευματική Γωνιά.

Φέτος στις αρχές του νέου έτους πριν από τις γιορτές των Απόκριω η Αδελφότητα θα διοργανώσει χορό. Με ανακοίνωση θα σας κάνουμε γνωστό, για το χρόνο και το χώρο που θα γίνει.

Η Αδελφότητα κάνει γνωστό ότι το 1999 λήγει η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου της Αδελφότητας. Οι εκλογές για την ανάδειξη του νέου Συμβουλίου θα διεξαχθούν Μάρτιο ή Απρίλιο. Θα σας ενημερώσουμε τότε για το χρόνο και το χώρο της εκλογής.

Ο Εορτασμός της 28ης Οκτώβρη 1940

‘Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος γιορτάστηκε η 28η Οκτώβρη η ηρωϊκή αντίσταση στρατού και λαού μας κατά των Ιταλών επιδρομέων. ‘Αρχισε με την καθιερωμένη δοξολογία στην εκκλησία της Αγίας Κυριακής.

Με κατάθεση στεφάνων και γιορτή στο σχολείο παρουσία των μαθητών και των χωριανών μας. Η γιορτή ξεκίνησε με απαγγελίες ποιημάτων και τραγούδια εκείνης της εποχής και έκλεισε με τον εορταστικό λόγο που εκφώνησε ο δάσκαλος του σχολείου. Που έχει ως εξής:

28η Οκτωβρίου 1940

Υπάρχουν στην αιώνια πορεία των λαών προς τα εμπρός, μεγάλες ημερομηνίες, που σημειώνουν το τέραμα παλαιότερων εποχών και που καθορίζουν την αρχή νέων περιόδων στη ζωή των εθνών και υπάρχουν επίσης ημερομηνίες σημαντικές που καθιερώνουν μόνιμες καταστάσεις και που αποτελούν περιλαμπρούς σταθμούς στην ιστορία της ανθρωπότητας.

Επιβάλλεται λοιπόν σήμερα ν’ ανατρεξούμε πίσω στο ένδοξο παρελθόν μας, να θυμηθούμε τους ηρωϊκούς αγώνες και θυσίες των γενναίων εκείνων ανδρών που με την πίστη τους στην ελευθερία, στη Δημοκρατία και στα μεγάλα ιδανικά, πρόσφεραν τη ζωή τους για την Ελλάδα, γράφοντας την ελληνική ιστορία που υψώνεται ορόσημο στην παγκόσμια κοινή γνώμη.

Μια τέτοια μεγάλη και λαμπρή ημερομηνία είναι η 28η Οκτωβρίου 1940. Ημέρα ξεχωριστή, ημέρα λαμπρή, αθάνατη, ημέρα του ιστορικού “ΟΧΙ”.

Το “ΟΧΙ” αυτό ήταν η απάντηση του Ελληνικού λαού, βροντοφωνάζοντάς το όλοι μ’ ένα στόμα στο δειλό κι άνανδρο εχθρό, που ζήτησε, χωρίς ντροπή, πόρτες ανοιχτές, για να περάσει νοικοκύρης στα σπίτια και προστάτης στον ελεύθερο λαό.

Ο στρατηγός της Ρώμης είχε την εντύπωση πως η κατάληψη της Ελλάδας ήταν υπόθεση περιπάτου των σιδερόφρακτων λεγεώνων του. ‘Όμως γελάστηκε, γιατί δεν λογάριασε πως η κατοκράχλη τούτη γωνιά της γης γεννάει παιδιά που θυσιάζονται ασταμάτητα από αιώνες

στο βωμό της ελευθερίας. Και το θαύμα έγινε’ η Πίνδος καίγεται, η λόγχη και το βόλι, το τσαρούχι, η πλάτη της γυναίκας της Πίνδου, το σάλπισμα με το στόμα “ΑΕΡΑ” κάνουν το θαύμα τους από την πρώτη κιόλας μέρα. Η Ελλάδα ξεπέρασε τον εαυτό της και όλη η ανθρωπότητα έμεινε κατάπληκτη.

Ο Ελληνικός ηρωϊκός Στρατός προχωράει ασταμάτητα σ’ όλο το μήκος του μετώπου και μπαίνει στη μαρτυρική Β. ‘Ηπειρο. Η Κορυτσά, η Χειμάρα, το Πόγραδες, οι ‘Άγιοι Σαράντα κι άλλες ελληνικές κομποπόλεις και χωριά, αναπνέουν πάλι τον αέρα της λευτεριάς και καμαρώνουν τη γαλανόλευκη που κυματίζει πάνω από τ’ άγια αυτά χώματα.

Μια χούφτα ‘Ελληνες αντιμετώπισαν θαυραλέα την πλημμυρίδα του Ντούτσε κι από θαυμασμό οι ξένοι διαλαλούν στα πέγρατα του κόσμου, πως “οι ήρωες πολεμούν σαν ‘Ελληνες”.

Μπροστά στις ολέθριες καταστροφές των ιταλικών στρατευμάτων ένας άλλος σύμμαχος τους επιτίθεται την ‘Ανοιξη του ‘41, για να τους σώσει από το κουρέλιασμα και τη ντροπή. Οι σιδερόφρακτες χιτλερικές φασιστικές δυνάμεις κάνουν την εμφάνισή τους στα Μακεδονικά σύνορα. ‘Ένα καινούργιο “ΟΧΙ” των οκτώ εκατομμυρίων Ελλήνων απαντά στα 120 εκατομμύρια των επιδρομέων.

Οι φαντάροι μέσα στα δοξασμένα οχυρά τους φωνάζουν “ΟΧΙ” στους Ναζήδες επιβουλευτές, “ΟΧΙ” στην υποταγή. Είναι η κοινή φωνή όλων των Ελλήνων νά αντισταθούν μεγαλόπρεπα και να νικήσουν δείχνοντας έτσι πως όσο μικρή και φτωχή είναι η Ελλάδα, δεν επιτρέπει σε κανένα να επιβουλευτεί την ανεξαρτησία της και την ακεραιότητά της.

Μα ο αδυσώπητος νόμος της υπεροπλίας και της ασύγκριτης υλικής υπεροχής πρέπει να εφαρμοστεί. Τα νιάτα της Ελλάδας, πολεμώντας με την ξιφολόγχη στα χέρια τους εναντίον ασύγκριτα μεγαλύτερων δυνάμεων πέφτουν. Η Ελλάδα είχε πείσει και ο Γερμανός κατακτητής μπήκε αφέντης στα ελληνικά χώματα. Μα οι

‘Έλληνες πιστοί στο μεγάλο ιδανικό της ελευθερίας, σύσσωμοι, χωρίς πλέον ιδεολογικά πιστεύω, ανασυντάσσουν τις Δημοκρατικές τους δυνάμεις και αντιστέκονται συνέχεια μέχρι την τελική τους νίκη και την εκδίωξη των ξένων από τα άγια και τιμημένα με αγώνες τούτα χώματα της Ελλάδας.

Η Ελλάδα θα επαναλαμβάνει το ολόλαμπρο “ΟΧΙ” όσες φορές επιχειρηθεί ξένη επιβουλή, γιατί είναι προορισμένη από το λαό της να ζήσει και θα ζήσει. Σήμερα δεν πανηγυρίζουμε την επέτειο της έκρηξης ενός πολέμου, αλλά την ανάμνηση μιας από τις πιο ένδοξες στιγμές του έθνους μας. Πανηγυρίζουμε ένα μεγάλο ορόσημο που θα διδάσκει τις μεταγενέστερες γενιές, πως πίσω από το ασάβι και τη φωτιά των μηχανημάτων υπάρχει η φιλοπατρία, το ψυχικό σθένος, όπως τα ενέπνευσε και τα δί-

δαξε η Ελλάδα των προγόνων μας.

Ας κλείσουμε μέσα στην ψυχή μας το ένδοξο παρελθόν κι ας βαδίσουμε σ’ ευτυχέστερο μέλλον. Ας μη δειλιάσουμε ποτέ, αν ο δρόμος του καθήκοντος και της τιμής συμπίπτει με το δρόμο της ΘΥΣΙΑΣ. Κι ας αποτελέσει για μας τους νεότερους παράδειγμα προς μίμηση και να βάλουμε καλά στο μυαλό μας πως ποτέ δεν πρέπει να ανεχθούμε καμιά επιβουλή του τόπου μας απ’ όπου κι αν προέρχεται.

Ας συμβάλλουμε όλοι αγωνιστικά, κλείνοντας μέσα μας το ένδοξο παρελθόν, για να κάνουμε μια Ελλάδα που να κατέχει πρωτεύοντα ρόλο στο πολυτιμότερο αγαθό που λέγεται “Ειρήνη”.

ΖΗΤΩ Η 28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ
Γιώργος Γιανέλης

Ο τρύγος

*Όταν ανθίζ’ η αγράμπηλη, κι απλώνει τα κλαδιά της
στο σχοίνο, στο χαμόδεντρο, στου πεύκου τα κλωνάρια,
στα ρέματα του ποταμού, στον εγκρεμό του βράχου,
κι αγέρα, κάμπους και βουνά, την πλάση πέρα ως πέρα
γιομίζει από μωσχοβολιά με τον ανασαμό της,
πυκνό πυκνό κι ολόμαυρο μελισσολόι πετιέται
μέσα από βράχους και κρινιά, μεσ’ από ερμιές και κήπους,
και διαλαλάει, με βουητό τον αναγαλιασμό του,
έτσι οι κοπέλες του χωριού πετιούνται από τα σπύτια.
Σε κάμπους και βουνά σκορπούν, κι όπ’ είναι αμπέλια τρέχουν,
με τα καλάθια τα πλεχτά και με τα βατοκόπια
και με τραγούδια, με χαρές, όταν αρχίζει ο τρύγος.
Πράσινη απλώνεται η φυτειά κι οι ράγες μεσωμένες,
μαύρες και κίτρινες, ξανθιές, μαυρολογούν, γυαλίζουν
στην πρώτη αχτίδα του ζεστού του ήλιου όπ’ ανατέλλει,
σα μαύρα μάτια, σα χοντρά κλωνιά μαργαριτάρια.
Οι βέργες οι καμαρωτές λαμποκοπούν κ’ εκείνες.
Κι οι περγολιές ξαπλώνονται στα δίπλατα κρεβάτια
και στην πυκνή τους χλωρασιά και στο βαθύ τους ίσκιο
την ιδρωμένη αργατιά δροσίζουν, ανασαίνουν.
Την αργατιά που ολημερίς όλο τρυγάει κι απλώνει,
την αργατιά που λαχταρά πότε θα πέσει ο ήλιος,
πότε να ισκιώσουν τα ριζά να δροσερέψει ο κάμπος.
Νάτος ο ήλιος που έπεσε και πάει να βασιλέψει.
Νάτα που ισκιώσαν τα ριζά και δροσερεύει ο κάμπος.*

Κώστας Κρυστάλλης

Κατά το διάστημα της λειτουργίας της «Πνευματικής Γωνιάς» 1997-1998, οι επισκέπτες της, επαίνεσαν την προσπάθεια της Αδελφότητας και της αφιέρωσαν αυτά τα καλά τους λόγια

Δεν υπάρχουν άσπρα ' να περιγράψω
 πν ομορφω τη φύσης σε χερσίον σε
 φάλα και τη σιωπή της σε λασογραμμο
 Μωβόουβελ - Μπαρόφω Ιωάννη 11-8-98

Επιβουβήμαρε το Μικρό χωριό
 το καλοκαίρι του 1998 @ οι
 εντυπώσε μεν ήταν άπεριγραψες
 Μπαίραμοφου Στέφανος Μέλος Δ.Σ
 'Επιμενητήριου Πελοπιά

[Signature]

Μίση κοινή άφωτα από τη ηρεπύτητα το
 Μικρό χωριό. Η ομορφιά της φύση όμω δίνω
 χατίε για το τίπον.

Καλοτοίρα Τσαλαλάτα - Σταύρος Παναγιώτου
 Δευτέρα 31 Αυγούστου 1998 - *[Signature]*

Ενα από τα πιο όμορφα χέρια' του κόσμου
 το έχω με παύα στη καρδιά' μου 19/4/98

Νίση & Αρμεν Βουβρα

Γερίεφω τίθε το φάλα της Ιεραρχίας. Μες
 συστηνίθε τόβο παύα μετή η φησσοφία. Ευχα-
 ριστοίμε για τα όμορφα συναισθήματα που
 αφηκίρισε την ψυχή με!

27/7/98 Βαρίση
 Σπηλιόπου
 Θεσσαλονίκη

Μου αφήτησεν για την επιθετικότητα του εχθρού και ότι εις το πίσω αντέρεισμα έχει τάξει πολυβολαρχίας και δεν τον αφήνουν να προχωρήσει. Ως προς την γενικήν κατάστασιν εσταμάτησεν η επίθεσις του διότι βάλλεται πλευρικός από τους υψηλούς βράχους του Καλέ Γκρότο. Διέθεσεν ένα των νεοαποσταλέτων ταγμάτων να εκδιώξη τους πλευροκοπούοντας Τούρκους. Μόλις γίνη αυτό θα κάμη γενικήν εξόρμησιν. Μου εφάνη πολύ αισιόδοξον το σχέδιόν του διότι οι Τούρκοι εφείνοντο πολύ ισχυροί. Κατά τας δύο η ώρα αι επιθέσεις εις το Κέντρον επανήρχισαν σφοδραί εν αντιθέσει αι ιδικάί μας ήσαν αραχνούφαντοι. Αξιωματικοί του Πεζικού είχαν επιζήση ελάχιστοι, ως εγίνετο συνήθως όταν αι μάχαι συνεχίζοντο. Οι Έλληνες αξιωματικοί ένθεοι προσέφερον την ζωήν των εις την Ελλάδα.

Τι να ειπή κανείς διά τους στρατιώτας όσοι εύορκοι έμενον στις θέσεις των. ζέστη αβάστακτη την ημέραν κρύο τσουχτερό την νύκτα, πείνα και δίψα. Το χρώμα του προσώπου ήτο άχρωμον μόνον στα μάτια εφείνετο η φλόγα της αποφασισμένης διά την υπέρτατην θυσίαν Ελληνικής ψυχής. ολίγος χρόνος διέρρηυεν και άρχισε γενικόν το σάλπισμα της εφόδου.

Δεν πιστεύαμε τα μάτια μας. Όλος εκείνος ο κόσμος ερρίφθη προς τα εμπρός. Οι Τούρκοι δεν τους βάσταξαν. Αι γραμμαί των η μία μετά την άλλην εγειρόντο και ετρέποντο εις φυγήν. Τώρα εφάνησαν πόσον πολλοί ήσαν, μυρμηκία.

Έφιππος ο Ζήρας τους παρέσυρεν εις την έφοδον όσους ενόμιζεν ότι καθυστερούσαν. από μίαν κατακειμένην διμοιριαν κανείς δεν συνημορφούντο, του εφώναξαν ότι ήσαν νεκροί και ο Ζήρας εις την έξαψιν εκείνην είτε το περιφρημον: Και οι Νεκροί Εμπρός.

Εις το Ντουωμόν του Βερντέν οι Γάλλοι έκαμαν περιλάλητον παγκοσμίως το DEBOUS LES MORTS (σηκωθείτε οι νεκροί).

Ημείς αφήσαμεν και πέθανεν άγνωστος και παωχός ο ήρωας εις μιαν πενιχράν κλίνην νοσοκομείου ο ηρωϊκώτερος Έλλην. Δόξας και τιμάς επεφυλλάξαμεν εις τον μάλλον επαισχυ-

ντον πολεμιστήν.

Η διμοιρία των νεκρών είχε κυριολεκτικώς γαζωθή από τα τουρκικά πολυβόλα των βράχων.

Κατά των φευγόντων Τούρκων έβαλλεν όλον το Πυροβολικόν της Μεραρχίας και ολόκληρον το πεδινόν Σύνταγμα πυροβολικού.

Εις το αριστερόν ευρίσκετο ο Πλαστήρας με 2 ή 3 ανέπαφα τάγματα.

Προτείνω εις τον Μέραρχον να διατάξωμεν να ενεργήση σύντονον καταδιώξιν. Πήρα το σύμφωνον και έτρεξα εις το τηλέφωνον. Τας πολύ επειγούσας διαταγάς τας μετεδίδαμεν τηλεφωνικώς και ύστερα τας εγράφαμεν.

Πήρα το τηλέφωνον και εφροντίξα να μη αφήνη η διαταγή διαφυγάς τας οποίας οπωσδήποτε θα εξεμεταλλεύετο να μη εκτελέση τίποτε. Του έδωκα ώρα και ύστερα ότι μετά ένα τέταρτον το πρώτον κλιμάκιον επιθέσεως θα έχη υπερβή τη οφρύν του τραπεζοειδούς κ.λπ. Ενώ όμως ετελείωσε την διαταγήν επλησίασεν ο Μέραρχος και μου ζήτησε το τηλέφωνον, δεν το έδωκα. Ηξευρα ότι θα ματαιώνε την Διαταγήν. Διεξήχθη σχετική πάλη. Είμεθα εις το υπαιθρον. Εκτός του επιτελείου της 13ης Μεραρχίας ήτο και της 9ης Μεραρχίας. Με προσέβλεπον εχθρικός διότι πράγματι ήτο ανήκουστον ένας λοχαγός να αντιμαχί χειροδικών με τον Μέραρχόν του.και όμως είχα δίκαιον. Διαμαρτυρούμενος ότι θα τα ματαιώση όλα του παρεδωκα το τηλέφωνον. μετά τα πρώτα λόγια του είπε: ξεύρεις ού. Το αποτέλεσμα ήτο το αναμενόμενον. Ουδέποτε εκινήθη ο Πλαστήρας.

Ολίγοι μπορούν να εννοήσουν την σημασίαν τούτου. Διατί δεν κατεδιώξεν ο Ζήρας; ο Ζήρας δεν εχρειάζετο διαταγήν. Εις την μάχην της 13ης κατεδιώξεν έως ότου συνεπληρωθήσαν περίπου 6 χλμ. βιαίου βηματισμού. ο Ζήρας και ο Βελισαρίου ότι ο ασύληπτος ελιγμός της καταδιώξεως είναι έργον των πολύ τολμηρών. Ο Πλαστήρας ήτο ήρωας των φυλλάδων.

Οι Τούρκοι αποσυρθέντες πέραν της βολής των Ελληνικών όπλων ανασυνετάχθησαν υπό των Πράγματι αξίων Τούρκων αξιωματικών

και νύκτωρ επανεφέρθη. Εγγύς και οχυρωθέντες ανέμενον τους Έλληνες. Αλλά νέες αιματοχυσίες χωρίς εκμετάλλευσιν δεν ήτο δυνατόν να έχωμεν. Ήτο εκπληκτικόν πόσον οι πολεμισταί μας παρηκολούθουν και κατενόουν αυτά όλα.

Μετά τινος ημέρας μας ήλθεν εν Σμυρναϊκόν φύλλον, Κόσμος αν ενθυμούμαι καλά. Εις αυτό Έγραφεν ένας Ανθυπασπιστής της 1ης Μεραρχίας που εμάχετο εις το Αρντίτζ νταγ ήτοι εις απόστασιν 15 χλμ. περίπου και έλεγεν ότι: δεξιά μας φαίνεται το Καλέ Γκρότο ως Ηφαίστειον φλεγόμενον. εκεί γιγαντομαχεί ο Πλαστήρας.

16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1921

Η προσπάθεια της 15ης ήτο τόσο μεγάλη ώστε την επομένην καμμία σκέψις δεν μπορούσε να γίνη δι' επιχειρήσεις και δυστυχώς τούτο διήρκεσε πολύ. Το εντείνον την κακοπραγίαν αυτήν ήτο και η έλλειψις τροφίμων ως και πυρομαχικών, επίσης η έλλειψις ύδατος και πάσης ανέσεως.

Τα τμήματα των άλλων Μεραρχιών που μας βοήθησαν κατά τας πραγματικώς σκληροτάτας μάχας.

Αι σχέσεις του Μεράρχου Διγενή και του Επιτελάρχου Καιαγκάκη Ολοέν επιδεινούμενα κατέληξαν σχεδόν εις πλήρη διακοπήν επαφής. Περιήλθεν εις τον υποφαινόμενον όλον το βάρος της Επιτελικής εργασίας. Από καιρού μου έλεγε να μη του πηγαίνω τα σχέδια διαπαγών προς έλεγχον και μονογράφησιν. Εγώ όμως έπρεπε να αγνωώ τας έριδάς των.

Ο καλός εκείνος στρατιώτης ο οποίος ανεξαρτήτως της γιγνομένης υπό της Στρούγκας συστηματικής διαβρώσεως διετήρει ακμαίαν την Ελληνικότητά του και ενδιεφέρετο διά τον αγώνα υπέστη αρκετά την επίδρασιν της ηττοπαθείας. Μια μέρα τον είδα εις την Πυροβολαρχιακήν διόπτραν να παρακολουθή μερικάς εκρήξεις τουρκικών οβίδων που εγίνοντο εις τον τομέα της 1ης Μεραρχίας. Τον επλησίασα, οπότε μου λέγει: Δεν βλέπεις που τους πήγανε; Εννοών ότι υπεχώρησεν η 1η Μεραρχία έως την περιοχήν Ταμπούρογλου περίπου. Περίλυπος πράγματι διά το κατάντημα του λαμπρού στρατιώτου του απήντησα: Αυταί είναι βολαί κατά εφοδιοπομπών που επωφελούμενοι του μεγάλου βεληνεκούς του βάλλει το Τουρκικόν Πυροβολικόν. Η 1η Μεραρχία είναι εις το Αρ-

ντίτζ Νταγ πολύ μπροστά πιδ πολύ από όλας τας Μεραρχίας.

Ανεκουφίσθη με αυτά που ήσαν τα πραγματικά. Αλλά έμεινα περίφροντις από τα αποτελέσματα που είχε η ηττοπαθής προπαγάνδα της Στρούγκας, ως αποκαλώ το στρατηγείον Πλαστήρα. Έσοι τον επεσκέπτοντο, και τον επεσκέπτοντο πολλοί εξήρχοντο κήρυκες της ηττοπαθείας. Διότι μόλις συνηνητώμεθα επροδίδοντο. Μένω όμως με σταθεράν την εντύπωσιν ότι οι στρατιώται κατά μεγάλην πλειοψηφίαν ήσαν πολιτικώς αντίθετοι έως το τέλος της εκστρατείας.

Δεν είχαν εμπιστοσύνην που να εκδηλωθούν.

Με εθεώρουν δικόν τους και η εκτίμησις των εφαινετο εις την στάσιν των εις το φιλικόν βλέμμα των.

Εδώ αναφέρωμεν χαρακτηριστικόν επεισόδιον. Την εορτήν του Αγίου Νικολάου (6 Δεκεμβρίου 1921) ευρισκόμεθα εις την περιοχήν του Αφιόν-Καραχισάρ ο Διγενής μου προτείνει να πάμε να ευχηθώμεν τον Πλαστήρα εις την ονομαστικήν του εορτήν αν δεν έχω αντίρρησιν. του απήντησα καμμίαν. Πήγαμε. Δεν λέγω λεπτομερείας των αηδών κομματικών εκδηλώσεων που εγένοντο. Βγίκα έξω εις ένα χαμηλόν εξώστην και στο πλάϊ μου ευρέθησαν Αριστερά ο Πλαστήρας και δεξιά ο Διγενής. οπότε η Μουσική της Μεραρχίας που ήτο στην πλατεία μπροστά μας αρχίζει: Του Αητού ο γυός, το θούριον του Κωνσταντίνου. Αυτό απετέλει προσβολήν κατά του Πλαστήρα. Θα το απέδιδον εις εμέ.

Εσκέφθην να τους διακόψω αλλά θα ήτο χειρότερον. η δοκιμασία ήτο δεινή εφύγαμεν άμέσως. η εκδήλωσις αυτή ήτο αρκετά χαρακτηριστική. Τινές επίστευσαν ότι την προετοιμασα, ενώ αφηνιδιάσθην. Τότε ήμουν επιτελάρχης της Μεραρχίας.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΑΓΓΑΡΙΟΝ

Η μάχη διήρκεσεν μέχρι της 30ης Αυγούστου με παραλλασσούσας μορφάς. Καθώς είμεθα άκρον δεξιόν οι δε Τούρκοι διέθετον πολύ ιππικόν τούτο μας περιέσφιγγε πανταχόθεν πλην μιας διόδου που επικοινωνούμεν με το αριστερά μας Α. Σώμα Στρατού και την Στρατιάν. Τας θέσεις που κατελαμβάναμεν κατά τας μάχας τας κατελάμβανε τώρα το Τουρκικόν ιππικόν. Αλλά αυτό δεν είχαν ιδιαιτέραν σημασίαν. Μι-

κροτμήματα ιδικά μας τους επέβαλλον σεβασμόν ολίγον κατ' ολίγον όμως περιήλθον όλα εις την Μεραρχίαν μας όλα. Δηλαδή η μεν 9η Μεραρχία μετεφέρθη εις το αριστερόν της Ελληνικής παρατάξεως η δε 5η Μεραρχία πλην ενός Συν/τος έγινεν Εφεδρεία του Σώματος Στρατού ταχθείσα αριστερά και πίσω από την 13ην Μεραρχίαν. Η 13η, η ιδική μας, ενισχυμένη με εν Συν/μα της 5ης ανέλαβεν όλον τον τομέα εις κύκλον. Είχομεν κενά βεβαίως εις την κάλυψίν μας. Οι Τούρκοι φαρμίζοντες τας λεπτολογίας της Τακτικής που ηγνούν συνήθως οι ιδικοί μας ηνώχλουν την παρατάξιν μας διά νυκτερινών συνηθέστερον επιθέσεων. Ως πιθανόν εκρίναμεν ότι καθοδηγούμενοι υπό Τούρκων χωρικών ηδύνατο να εισδύσουν διά των διακένων. Προειδεάσθη σαν τα τμήματα να μη ταραχθούν διότι υπάρχουν εφεδρικά τμήματα επί τούτου. Αγραυλούσε όλην την νύκτα με το τηλέφωνον πλάι μου. εμακάριζα όσους εροχάλιζαν. Μίαν δυσφορίαν καρδιακήν που ησθανόμην την αντιμετώπιζα με σχετικήν ανακούφισιν πιέζοντας το τραπέζι εις το μέρος της καρδιάς. Την ημέραν όταν έβρισκα ευκαιρίαν τον έπαιρνα λίγο. Τον είχαμεν στην τσέπη τον ύπνο, μία κατάρκτησις πολεμική και αυτή.

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ 16ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Με τας εγγληματικάς μου παραλείψεις της μη εκμεταλλεύσεως των επιτυχιών οι Τούρκοι παρέμειναν στο Καλέ Γκρότο και εχρειάσθησαν νέοι αγώνες.

Το Σώμα Στρατού διέταξε να διεξαγάγη τας επιθέσεις αυτές. Η ενάτη Μεραρχία υποστηριζομένη από την 5ην και την 13ην Μεραρχίαν. εστάλην να συνδυάσω τον αγώνα αυτόν. Εις τας υπορείας του Καλέ Γκρότο συνήτησα τους Συνταγματάρχας Τσιρογιάννην Αλεξάνδρου και Εδιπίδην, αρχηγούς πεζικού της ενάτης και της πέμπτης Μεραρχίας και διοικητήν του 34ου Συντάγματος Ευζώνων (Εδιπίδην).

Συνεσκέπτοντο διά την διεξαγωγήν της μάχης. Μου ήσαν προσωπικώς γνωστοί. Με τον Εδιπίδην ως επιτελάρχην της Μεραρχίας Ξάνθης είχομεν προ έτους διένεξιν εις την Πάνορμον.

Ηρωτήθην να ειπώ την γνώμην μου διά την μάχην. Χάρτης δεν υπάρχει, το έδαφος δεν φαίνεται, ο τομεύς είναι πολύ μικρός πρέπει να πάμε επί τόπου να ιδούμε και να σχηματίσωμεν γνώμην. Ο Τσιρογιάννης ενέκρινεν αμέσως την

πρότασίν μου και ο Αλεξάνδρου ο Εδιπίδης ήθελε λεπτομερείας για να εκδώση διαταγήν. Παρενέβη ο Τσιρογιάννης. Προσέθεσα ότι εντολή του Σώματος Στρατού ήτο να διενεργηθή συντόμως η επιχείρησις ούτως ώστε να υπάρξη διαθέσιμος χρόνος και διά τας συμπληρωματικά που θα χρειασθούν. Ετόνισα επίσης ότι κατά την προσπέλασιν να πηγαίνουν ριζό ριζό οι ευζωνοί διότι ο αυλών που θα περάσουν βάλλεται από τους Τούρκους. Επειδή συνέχιζεν ανούσιον συζήτησιν διά να επιταχύνω έφυγε δεικνύοντα τον λόφον που θα συνηντώμεθα και προσθέτων ότι κατά την εντολήν που έχω θα αναφέρω τακτικά εις το Σώμα Στρατού την εξέλιξιν της επιχειρήσεως.

Αυτός εβράδυνε να ξεκινήση και έδωκεν εις τους ευζώνους διάταξιν: Διμοιρία κατά τετράδας εις παρατάξιν: τούτο είχεν ως αποτέλεσμα να έχουν απωλείας οι ευζωνοί και να διαλυθή ο σχηματισμός των.

Δεν συνεμορφώθη προς την σύστασίν μου. Η ψευδής μόρφωσις επειδή το είπε λοχαγός: Επιτελής Δε δεν είχε καμμίαν σημασίαν. Το μάθημα που έδωκεν ο Αλβενσλέμπεν διοικητής Σώματος Στρατού που παρεδέχθη την γνώμην του επιτελούς ιλάρχου Μαντώυφελ, καθήν αντί να βαδίση κατά των Παρισίων, ως ήτο η διαταγή του έπρεπε να στραφή προς βορράν δεν είναι νοητόν από Έλληνας βαθμοφόρους.

Μετά αρκετήν ώραν ήλθεν ο επιτελής της Ενάτης Μεραρχίας λοχαγός Βάρας μεταδίδων εντολήν του Εδιπίδη να καταβώ κάτω να συνεννοηθώμεν. Του απήνητσα συνεννόησις που μένει να γίνη είναι εδώ και όχι κάτω, τ' ανέφερα ήδη εις το Σώμα Στρατού την απελπιστικήν βραδύτητα που πήραν αι επιχειρήσεις.

Ύστερα από αρκετήν ώραν έφθασεν επάνω ο Εδιπίδης. Εκάλεσε τους παρόντας. Αβράμπον διοικητήν 3ου Σ/ματος, ταγματάρχας Βλάχον, Κρητικόν, Δημουλίτσαν, υπασπιστήν Λιόσσην, Ρήγγαν, επιτελή Βάραν, εμέ κ.ά.

Την γνώμην σας, κύριοι, είπεν απευθυνόμενος με την σειράν, εμένα με άφησε τελευταίον. Οι ερωτώμενοι συνήθως ηπόρουν διότι ήσαν ξένοι ως ανήκοντες εις τον 3ον Σ/γμα και δεν εγνώριζον τι θα γίνη, απέβλεπαν προς εμέ, τι να απαντήσουν. όταν τελικώς απηυθύνθη και εις εμέ του είπα σας εξήγησα κ. Σ/τάρχα Χάρται δεν υπάρχουν ο τομεύς είναι πολύ μικρός πρέπει να αναβούμε εδώ στην κορυφή του υψώματος να ιδούμεν την τοποθεσίαν και να

σχηματίζωμεν γνώμην. Όταν εφθάσαμεν επάνω ο ταγματάρχης του και φίλος μου Δημολίτσας μου λέγει: τα κατάφερες και τον ανέβασες μπράβο.

Είχα όμως συγκεντρωμένη όλην την σκέψιν μου εις την υπόθεσιν.

Είδαμε περίπου την τοποθεσίαν μίαν στενήν ράχην που συνέδεε τα υψώματα και την κυριαρχούσαν υψηλήν οδοντωτήν κορυφήν. ημείς κατείχομεν τας προσβάσεις το μεγαλύτερον μέρος του ορεινού όγκου που εξετεινέτο όπισθεν της υψηλής κορυφής και δεν εφαινότο το κατείχον οι Τούρκοι.

Η γνώμη μου ήτο ότι την υψηλήν κορυφήν θα την πάρωμεν εύκολα το δράμα όμως θα είναι κατόπιν που το Τουρκικόν Πυροβολικόν θα βάλη κατά των ευζώνων. δι' αυτό πρέπει να αφήσουν ολίγους εκεί και οι άλλοι να προχωρήσουν αμέσως προς τα εμπρός. Επειδή δε το Μέτωπον είναι μικρόν το πολύ τάγμα να ταχθή εις την πρώτην γραμμήν το υπόλοιπον τάγμα ως δεύτερον κύμα να το υπερβή και να συνεχίση την επίθεσιν.

Εις μίαν στιγμην εφάνη ότι οι Τούρκοι. Ετοιμαζαν επίθεσιν αντιληφθέντες συγκεντρώσιν βαθμοφόρων. Εις το πλάϊ μας ήσαν στρατιώται πηγνείς με το όπλον επάνω στις πέτρες. Οι Τούρκοι όμως ήσαν υψηλότερα και δεν τους εμπόδιζαν αι πέτρες. Οι στρατιώται θα ήσαν 15-20. 2-3 Μάνλιχερ, εδούλευσαν μόνον. 'Υστερα εσκέφθην θα ήσαν νεκροί. βιαστήκαμε να καταβούμε. αλλά ο Στάτσης ετοιμάζετο να εκδώση διαταγήν. 'Αλλη απώλεια χρόνου εις ματαιότητας και παιδαριωδίας εκάλεσε λοιπόν τον υπασπιστήν τον Ρήγαν πάνοπλον εις χαρτοφύλακας και σύνεργα. Γράψε αντικειμενικός σκοπός / και πώς λέγονται αι ονομασίαι των σημείων του άξονος μετακινήσεως του σταθμού διοικήσεως μου; ανόητοι ερωτήσεις με τας οποίας με εβομβάρδιζε. 'Αξων μετακινήσεως ενώ ήξευρε καλά ότι δεν επρόκειτο να μετακινηθή.

Αργότερα έμαθα ότι επεβράδυνε τας επιθέσεις με το πρόσχημα ότι την μελετώ. με τας μορφίας αυτάς περνούσαν ο πολύτιμος χρόνος.

Από το πρωί εφθάσαμεν εις τας 12. Πήρα το τηλεφώνον να αναφέρω εις το Σώμα Στρατού την κατάστασιν. Αυτό μόνον υπελόγιζεν.

Με ερωτά πάλιν: Πόσην ώραν θα διαρκέση η προπαρασκευη πυροβολικου;

Απάντησις καμμίαν, δεν έχομεν αφθονίαν

πυρομαχικών αντιθέτως μάλιστα. Κατά την επίθεσιν θα βάλλη το πυροβολικόν και αυτό αρκεί.

Κάποια ώρα γίνεται επί τέλους η εξόρμησις. Είχε τάξει εν τάγμα εμπρός. Εντελώς αντίθετα από ότι του είχα ειπή. Το αποτέλεσμα ήτο η συμπύκνωσις και αι φοβεραί απώλειαι. Δεν ανέβηκεν εις καμμίαν θέσιν να βλέπη.

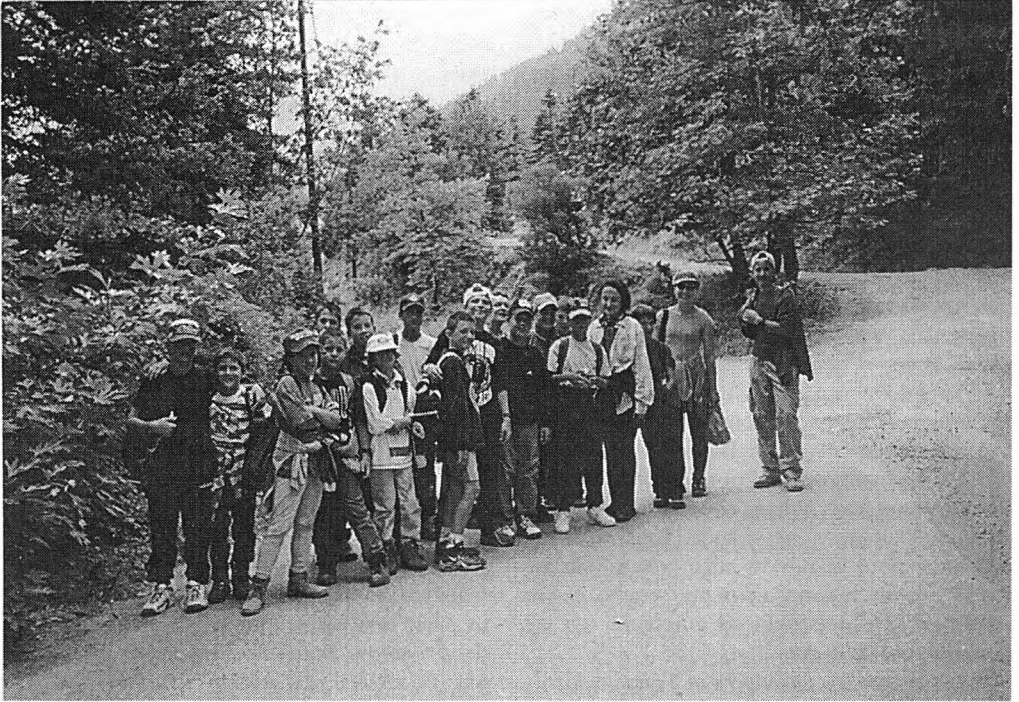
Εξ αντιδράσεως προς την κατάστασιν εντροπής που εδημιουργήθη ενώπιον αξιωματικών και ανδρών ανέβηκα εις ένα βράχον υψηλόν διά να βλέπω καλά και έχοντα κοντά το τηλέφωνον καθοδηγούσα το πυροβολικόν εις τα πυρά του. Παρακολουθούσα επίσης αρκετά καλά τα επιτιθέμενα τμήματα. Ο Αλεξάνδρου εις την κοιλάδα έβαλεν όλας τας σάλπιγγας να παίζον του Αητού γυιός: Οι Ευζωνοι με τις άσπρες κάλτσες ανέβαιναν τους βράχους. Το πυροβολικόν έβαλλε την κορυφήν ομοίως τα πολυβόλα εσφυροκόπουν τους βράχους, επροστατεύοντο αποτελεσματικά οι ευζωνοι. Τα τμήματα όμως που προσελάθουν να επιτεθούν προς τα πλάγια της βραχώδους κορυφής εβάλλοντο από βραχώδεις πτυχώσεις που ήσαν χαμηλά και δεν εφαινότο από το Πυροβολικόν. Μόνον το π/βολικόν της 5ης έβλεπεν εκεί και έβαλλεν. Εκείνην την στιγμην που θα απεδεικνύετο εάν θα επεδιώκετο η υπερκέραισις της βραχώδους Κορυφής εξερράγη πλάϊ μου και με εκάλυψεν με τον καπνόν και τα βρόχινα προϊόντα της εκρήξεως. 'Ημουν μέσα στον κώνον εκρήξεως. Φαίνεται όμως το σώμα της οβίδος θα έπεσε μέσα σε κανένα μικρό ρήγμα των βράχων και συνεκρατήθησαν τα θραύσματά της. 'Άλλως δεν εξηγείται ότι σχεδόν δεν έπαθα τίποτε.

Με απερρόφησεν η τραγικότης της δημιουργηθείσης καταστάσεως και δεν έδωκα μεγάλην προσοχήν εις την οβίδα.

Πράγματι καθώς προεβλέπετο το Τουρκικόν Π/βολικόν ήρχισε να βάλλη δραστικώς τους ανελθόντας εις την κορυφήν ευζώνους. Σοβαράι δυνάμεις Τουρκικου πεζικου ανεπτύσσοντο εκκατέρωθεν και της Βραχώδους κορυφής.

'Επρεπε να διατηρηθή η επιθετικότης των ευζώνων και να προωθηθούν πέραν της βραχώδους κορυφής.

'Εσπευσα προς τους ευζώνους. Είχα υπηρετήσει εις το Σ/ταγμα αυτό και εγνωρίζα τους αξιωματικούς. (Συνεχίζεται)

Ομάδα παιδιών της TREKKING ΕΛΛΑΣ σε εκδρομή στο Μικρό Χωριό

Σπ. Χατζόπουλος: Διάνοιξη του δρόμου-αυλακιού για την τοποθέτηση σωλήνων ύδρευσης Κεφαλοβρύσου νέου οικισμού.

Οι δραστηριότητες του Αθλητικού Ομίλου του Μικρού Χωριού

Με τις καλύτερες προϋποθέσεις ξεκίνησε φέτος ο Αθλητικός Όμιλος Μικρού Χωριού. Στόχος είναι η κατάκτηση της πρώτης θέσης. Αν και πολύ δύσκολα, εμείς θα προσπαθήσουμε.

Α.Ο.Μ.Χ. - Α.Ε.Κ. 4-0

Με νίκη ξεκίνησε τις υποχρεώσεις του για την νέα αγωνιστική περίοδο ο Αθλητικός Όμιλος Μικρού Χωριού. Εύκολα νίκησε την ΑΕΚ με σκορ 4-0. Τα γκολ πέτυχαν: ΧΟΣΑΔΑΣ 2, ΝΑΚΑΣ 1, ΛΙΑΠΗΣ 1.

Α.Ο.Μ.Χ. - ΠΟΠ 8-2

Και στην επόμενη αγωνιστική ο ΑΟΜΧ κέρδισε εύκολα με το ευρύ σκορ 8-2 την Παπαδιά. Τα γκολ για το Μικρό Χωριό πέτυχαν ΧΟΣΑΔΑΣ 2, ΣΥΡΟΣ 2, ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ 1, ΑΖΑΚΑΣ 1, ΖΗΣΙΜΟΣ Σ. 1, ΖΗΣΙΜΟΣ Φ. 1.

ΒΕΛΑΩΡΑ - ΑΟΜΧ 0-3

Αν και το παιχνίδι γινόταν στην μακρινή Γρανίτσα οι φίλαθλοι ακολούθησαν την αποστολή να βοηθήσουν τον ΑΟΜΧ να αποσπάσει ένα θετικό αποτέλεσμα. Σε ένα δύσκολο και σκληρό παιχνίδι ο αντίπαλος υπέκυψε μοιραία στην ανωτερότητα του ΑΟΜΧ με σκορ 3-0. Τα γκολ πέτυχαν πάλι οι ΧΟΣΑΔΑΣ 2 και ΣΥΡΟΣ 1.

ΑΟΜΧ - ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟ 4-0

Αν και με ελλείψεις ο ΑΟΜΧ πέρασε ένα εύκολο απόγευμα με την ΔΟΞΑ ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΥ. Αν και το σκορ δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα (χάθηκαν πολλές ευκαιρίες από το Μικρό Χωριό). Τα γκολ πέτυχαν ΠΛΑΚΑΣ - ΖΗΣΙΜΟΣ Β. - ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ - ΚΟΚΟΤΟΣ.

ΑΙΟΛΟΣ - ΑΟΜΧ 0-0

Στο ντέρμπι κορυφής ο ΑΟΜΧ κατάφερε να κερδίσει τις εντυπώσεις αλλά όχι και τον αγώνα. Πάντως πήρε τον πολύτιμο βαθμό της ισοπαλίας και αφήνοντας τον ΑΙΟΛΟ

στην δεύτερη θέση (λόγω διαφοράς τερμάτων) στην οποία ήταν. Ο ΑΟΜΧ δίκαια φωνάζει για την διαιτησία αφού ο διαιτητής δεν απέβαλε σε 2 περιπτώσεις παίκτη του ΑΙΟΛΟΥ και δίνοντας αδικαιολόγητα 10 κίτρινες κάρτες στους παίκτες της ομάδας μας.

Η φετινή σύνθεση της ομάδας είναι: ΜΑΝΑΛΗΣ Γ., ΛΙΑΠΗΣ Ν., ΠΛΑΚΑΣ Ν., ΚΟΥΔΑΣ Β., ΛΑΜΠΡΟΥ Π., ΖΗΣΙΜΟΣ Β., ΔΡΟΥΖΟΣ Δ. ΖΗΣΙΜΟΣ Σ., ΚΟΚΟΤΟΣ ΕΥΘ., ΣΙΑΦΑΚΑΣ Σ., ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Β., ΣΥΡΟΣ Γ., ΧΟΣΑΔΑΣ Β., ΜΑΛΑΤΟΣ ΓΡ., ΑΖΑΚΑΣ Θ. ΖΗΣΙΜΟΣ Φ., ΝΑΚΑΣ Γ., ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΣ Δ., ΛΑΜΠΡΟΥ Β., ΣΙΑΦΑΚΑΣ Γ., ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ, ΑΖΑΚΑΣ Κ., ΖΗΣΙΜΟΣ Τ., ΒΑΣΤΑΚΗΣ Ι.

Προπονητής: ΚΟΚΟΤΟΣ ΠΑΥΛΟΣ

(Γυμναστής ειδ. ποδοσφαίρου).

Το φετινό καλοκαίρι ο Α.Ο.Μ.Χ. διοργάνωσε αγώνα ποδοσφαίρου για τους μικρούς μας φίλους (κάτω των 14 ετών) μεταξύ των ομάδων ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ - ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ.

Ο αγώνας ξεκίνησε μέσα σε βροχή αλλά αυτό δεν εμπόδισε τους μικρούς μας παίκτες να επιβληθούν άνετα με το ευρύ σκορ 7-2. Τα γκολ πέτυχαν ΚΑΤΣΟΥΔΑΣ Π., ΦΛΕΓΓΑΣ ΑΝ., ΤΣΙΝΙΑΣ ΓΡ., ΑΖΑΚΑΣ Θ.

Η σύνθεση της ομάδας του ΜΙΚΡΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ήταν:

ΤΣΙΝΙΑΣ ΠΑΝ., ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ι., ΑΖΑΚΑΣ Θ., ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΣ Δ., ΔΕΡΜΑΤΑΣ Δ., ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΣ Π., ΦΛΕΓΓΑΣ ΑΝ., ΤΣΙΝΙΑΣ ΓΡ., ΚΑΤΣΟΥΔΑΣ ΠΑΝ., ΜΠΟΥΡΑΣ Γ., ΦΛΕΓΓΑΣ ΣΠ., ΒΕΝΕΤΗΣ Π., ΜΠΟΥΡΑΣ Κ.

Ο Τρυποφράχτης

†Στέφανου Γρανίτσα

Έχει και έναν εκθρονισμένο Βασιλιά ο λόγος. Ονομάζεται Τρυποφράχτης. Το έχετε δει αυτό το φτερωτό ψίχουλο; Νομίζω όχι, γιατί προτιμάει να ακούγεται παρά να φαίνεται. Και ακούεται τότε μόνο όταν τα βάτα και η αγράμπελη σκεπάζουν πια το φράχτη, που μέσα στα βάθη του ζει, γεννάει τ' αυγά του, τραγουδάει και χαλαεί τον κόσμο από το θόρυβο. Αυτός λοιπόν ο μικρούλης, που είναι καταδικασμένος να ζει μέσα στο φράχτη έγινε κάποτε βασιλιάς των πουλιών. Και να πως:

Όταν τα πουλιά πρωταποφάσισαν να φτιάξουν το βασιλείο τους ο Τρυποφράχτης ζήτησε να γίνει αυτός βασιλιάς τους. Η αλήθεια είναι ότι είναι σπουδαίος ρήτορας. Μόνο τη νύχτα κλείνει το στόμα του. Η πρόταση, λοιπόν, του Τρυποφράχτη να γίνει βασιλιάς προκάλεσε πολύ θόρυβο γιατί ήταν πολύ μικρός στο σώμα του. Τόσο μικρός που σε κάμποσα μέρη τον λένε και Τρυποκάρυδο, γιατί μπορεί να τρυπώσει και μέσα σ' ένα καρύδι. Τόσο μικρός είναι.

Ο Τρυποφράχτης λοιπόν ή το Τρυποκάρυδο επέμενε και τέλος κατάφερε τα άλλα πουλιά να τον αναγνωρίσουν σαν τον πιό γενναίο ανάμεσά τους. Τον έκαμαν Βασιλιά τους και τον έβαλαν στο θρόνο του. Πόσο καιρό έμεινε στο θρόνο σα βασιλιάς και αν κυβέρνησε καλά ή άσχημα δε ξέρουμε. Ξέρουμε όμως πως ο Τρυποφράχτης διώχτηκε από βασιλιάς. Να πως έγινε αυτό:

Μια μέρα οι φύλακες ειδοποίησαν ότι στα σύνορα του βασιλείου παρουσιάστηκε ένα πελώριο πουλί. Ήταν ο Αετός. Οι υπήκοοι του Τρυποφράχτη, μικρόσωμοι κι αυτοί σαν κι αυτόν, δεν τον γνώριζαν τον Αετό. Γι' αυτό και τους έφερε τέτοια τρομάρα που όλοι τους έτρεξαν στην Πρωτεύουσα και παρουσιάστηκαν στο βασιλιά τους, τον Τρυποφράχτη και του διηγήθηκαν πόσο μεγάλος ήταν ο εχθρός που παρουσιάστηκε. Ο Τρυποφράχτης θύμωσε πολύ, που φοβήθηκαν τόσο και τους μάλωσε που τρομοκρατήθηκαν. Παρουσιάστηκε στο λαό του για να τον καθησυχάσει και είπε τα παρακάτω:

- Μη φοβάστε! Εδώ είμαι εγώ' κι όποιος είναι μεγαλύτερός μου ας κοπιάσει...

- Τι λες Βασιλιά! είπαν τα πουλιά που είδαν τον Αετό. Ξέρεις πόσο μεγάλος είναι;

Ο Τρυποφράχτης τέντωσε λίγο το δεξί του φτερό και ρώτησε:

- Είναι τόσοσ;...

- Τι λες Βασιλιά!... Είναι μεγάλος!!... φώναξαν από κάτω τα πουλιά.

Ο Τρυποφράχτης τέντωσε περισσότερο το δεξί του φτερούγι και ρώτησε πάλι περιφρονητικά:

- Αμ' είναι και τόσοσ;

- Είναι μεγάλος Βασιλιά! Είναι πολύ μεγάλος!!!

Ο Τρυποφράχτης αποφάσισε να ανοίξει όλη τη μιά φτερούγα του και να ξαναρωτήσει:

- Έχει γούστο να μου πείτε ότι είναι και τόσοσ!!!

Αλλ' έξαφνα κάποιος ίσκιος σα σύννεφο πέρασε μπροστά του.

- Νάτος Βασιλιά, αυτός είναι! φώναξαν τα πουλιά τρομαγμένα.

- Αυτός είναι; είπε ο Τρυποφράχτης κοιτάζοντας κάτω τον ίσκιο του Αετού.

- Τώρα θα πηδήσει πάνω του ο βασιλιάς μας! είναι τα πουλιά, που ήξεραν ότι ο αρχηγός τους δεν δεχότανε κανέναν πιό γενναίο από τον εαυτό του.

Ο Τρυποφράχτης εξακολουθούσε να κοιτάζει αγριεμένος τον ίσκιο του Αετού.

- Ξέρετε βρε καλά, πως είναι αυτός;

- Αυτός, αυτός είναι Βασιλιά, ο ίδιος! απάντησαν τα πουλιά.

Ο Τρυποφράχτης όρμησε από το θρόνο του προς τα κάτω.

- Τι μεγάλο μακελειό έχει να γίνει σήμερα!!! είπαν τα πουλιά. Μερικά έτρεξαν να τον βοηθήσουν. Αλλά πάλι σκέφτηκαν μήπως ο Βασιλιάς τους πήρε τον ίσκιο για Αετό και φώναξαν.

- Όχι κατ' αυτού Βασιλιά... Αυτός είναι ο ίσκιος του... Ο Αετός είναι επάνω...

- Μη με κρατάτε, μωρέ!..., φώναξε ο Τρυποφράχτης.

Στο μεταξύ έφθασε κοντά στο φράχτη.

- Εδώ είναι ακόμα; ρώτησε.

- Εδώ, νάτος... στριφογυρίζει από πάνω μας!...

- Ε τότε φράχτη σας και φράχτη μου κι όποιος γλυτώσει!!! Χώθηκε βαθιά μέσα στο φράχτη και από τότε εκεί είναι το παλάτι του. Ανεβοκατεβαίνει μέσα στις αγράμπελες και τα βάτα και δε σταματά ούτε στιγμή το λάλημα. Και νομίζεις ότι βρίσκεται συνέχεια σε καυγά.

Μόλις όμως ανεβαίνει καμιά φορά στην κορφή του φράχτη δε βγάνει τιμουδιά. Αρπάζει κανένα έντομο και ξαναχώνεται γρήγορα-γρήγορα στο φράχτη. Αρχίζει πάλι το καυγατζίδικο τραγούδι του, που είναι σα βροχή στον τσίγγο. Μοιάζει με κείνους τους ανθρώπους που όταν είναι έξω από το σπίτι τους είναι φοβητσιάρηδες και ταπεινοί δούλοι και μόλις πατήσουν την πόρτα του σπιτιού τους κάνουν το φοβερό παλικαρά. Παρουσιάζεται σαν τάχα να κυνηγήσει τον Αετό και κείνος το 'βαλε στα πόδια και του ξέφυγε. Τόσο κάνει τον ψευτοπαλικαρά.

Κατά τα άλλα ο καημένος ο Τρυποφράχτης είναι από τους πιό καλούς ευεργέτες των αγρωτών γιατί καταστρέφει τόσα βλαβερά έντομα.

Βιβλιοπαρουσιάσεις

Δημητρίου Σπ. Δερματά: Ιστορικές Μνήμες και Προσωπικές Αναμνήσεις. Θεσσαλονίκη, 1998, σελίδες 512.

Με τον παραπάνω τίτλο και πρόλογο του συγγραφέα τυπώθηκε σε βιβλίο και κυκλοφόρησε η αυτοβιογραφία του Δημ. Σ. Δερματά, η οποία εδώ και καιρό δίνεται σε συνέχειες στο περιοδικό “Μικροχωρίτικα Γράμματα”. Το πολυσέλιδο αυτό βιβλίο χωρίζεται σε τέσσερα μέρη: Το πρώτο μέρος ξεκινάει με τις αναμνήσεις του συγγραφέα από την παιδική του ζωή, με επίκεντρο την οικογενειακή ζωή και την τραυματική γι’ αυτόν εμπειρία του θανάτου της αγαπημένης του μητέρας. Αναφέρεται ωστόσο, με πολλές λεπτομέρειες στις συνθήκες της ζωής του χωριού, το πρώτο τέταρτο του αιώνα μας. Ακόμη δίνει με ιδιαίτερα γλαφυρό τρόπο περιγραφές για τις θρησκευτικές συνήθειες, ιδιαίτερα τις γιορτές και τα έθιμα του χωριού, όπως του γάμου, της βάφτισης, τα πανηγύρια αλλά και τις βιοποριστικές ασχολίες και συναλλαγές των κατοίκων του χωριού. Συνεχίζει με τις επαγγελματικές του αναζητήσεις και τις περιπέτειες της εσωτερικής μετανάστευσης. Τα υπόλοιπα μέρη του βιβλίου συνεχίζουν με αναφορές σε σημαντικά γεγονότα για την εποχή και την χώρα και την δική του εμπλοκή σ’ αυτά υπό την μια ή την άλλη ιδιότητα. Έτσι, στο δεύτερο μέρος καταγίνεται με την κήρυξη του Β’ Παγκόσμιου Πόλεμου, την επιστράτευσή του και συμμετοχή στις πολεμικές επιχειρήσεις του Αλβανικού μετώπου, την κατάρρευση και στη συνέχεια τη συμμετοχή του στην Εθνική Αντίσταση και την ένταξή του στο ΕΑΜ-ΕΛΑΣ και μετέπειτα του εμφυλίου πολέμου. Στο τρίτο μέρος περιγράφει με ιδιαίτερη ενάργεια την μετεμφυλιακή κατάσταση με τις διώξεις και τις εξορίες που μετήλθε το μετεμφυλιακό κράτος για να τιμωρήσει και να εξουδετερώσει κάθε απειλή από τους ηττημένους του εμφυλίου πολέμου. Το συμπληρώνει με τις δικές του πικρές εμπειρίες της εξορίας του στη Μακρόνησο και τις διώξεις, την επιστροφή και την προσαρμογή του στη ζωή του χωριού. Στο τέταρτο μέρος ασχολείται με την δραστηριοποίησή του στη ζωή του χωριού, τη συμμετοχή του στα κοινά, την αναδημιουργική προσπάθεια του

χωριού στη δεκαετία του ’50, την κατολίσθηση του χωριού και τη νέα του πορεία. Στο τέταρτο κεφάλαιο κυριαρχεί ο πόνος του πατέρα που έχασε την κόρη του Ελένη από την επάρατη νόσο στο άνθος της ηλικίας της. Φιλοσοφεί πάνω σε καίρια γεγονότα που συγκλονίζουν τον πλανήτη, τις διαγραφόμενες εξελίξεις και την ικανοποίηση ότι προσπάθησε να συμβάλει για την επικράτηση μιας καλύτερης κοινωνίας μένοντας με την αίσθηση ότι κανένα δεν έβλαψε με την θέλησή του.

Αξίζει να σημειωθεί ότι την φροντίδα για την έκδοση του βιβλίου είχε η οικογένεια του αείμνηστου Γιάννη Δ. Δερματά, μια ευγενική και αξιέπαινη χειρονομία που τιμά κατά τον καλύτερο τρόπο τη μνήμη του Μικροχωρίτη γιατρού που έφυγε πρόωρα και ανεπάντιστα από κοντά μας. **Μ.Σ.Κ.**

Ιωάννης Γ. Ζούμπος, Το Μοναστήρι των Δομιανών Ευρυτανίας Σημαντικό Μνημείο της Ορθοδοξίας. 1998, σελ.170

Με πρόλογο του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καρπενησίου κ. Νικολάου, κυκλοφόρησε πρόσφατα η παραπάνω αξιολογη έρευνα του κ. Ι. Ζούμπου, εκπαιδευτικού, νομικού, οικονομολόγου. Αν και ο τίτλος του βιβλίου αναφέρεται στο ιστορικό μοναστήρι της “Κοιμήσεως της Θεοτόκου” των Δομιανών, ο συγγραφέας επεκτείνει την επίμοχθη έρευνά του, ώστε να συμπεριλάβει α) συνοπτικά ενδιαφέροντα δημογραφικά, ιστορικά, αρχαιολογικά και λαογραφικά στοιχεία για την Κοινότητα Δομιανών, β) τα όσα αφορούν τις εκκλησίες και τα ξωκκλήσια του χωριού, καθώς και γ) τις μορφές των ιερατευσάντων εκεί μέχρι τις μέρες μας.

Στο μοναστηριακό συγκρότημα που είναι αφιερωμένο στη μνήμη της Κοιμήσεως της Θεοτόκου αφιερώνει το μεγαλύτερο μέρος της έρευνάς του, το οποίο εμπλουτίζεται με έγχρωμες φωτογραφίες ιστορικών εγγράφων, εικόνων, ιερών βιβλίων, κειμηλίων κ.ά. που μαρτυρούν την ιστορικότητα της Παναγίας της Δομιανίτισσας, που κατά την τοπική παράδοση χρονολογείται από τον 16ο αιώνα.

Με τα νέα στοιχεία που φέρνει στο φως της δημοσιότητας ο κ. Ι. Ζούμπος φανερώνει όχι μόνο την ιστορικότητα του ανακαινισμένου πλέον μοναστηριού αλλά συμπληρώνει κι ένα σημαντικό κομμάτι στο παζλ της

Ευρυτανικής ιστορίας, που συνεχώς συμπληρώνεται με σημαντικές έρευνες, όπως αυτή του κ. Ι. Ζούμπου. **Μ.Κ.**

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΜΑΣ

Εκδόσεις Ιερής Μονής Παναγίας Τατάρνης Ευρυτανίας, χ.χ. σελ. 160.

Το ενδιαφέρον αυτό από πολλές απόψεις βιβλίο δεν φέρει βέβαια εξωτερικά το όνομα του συγγραφέα του αλλά είναι περιφανής η συγγραφική παρουσία και αισθητική επιμέλεια του πολυγραφότατου και δραστήριου ηγουμένου της Μονής Π. Δοσιθέου, ο οποίος τόσα αξιόλογα βιβλία μας έχει δώσει ως τώρα. Σε τούτο το βιβλίο που προλογίζει ο ίδιος μας δίνει με γλαφυρό αφηγηματικό ύφος την ζωή και το μαρτύριο των δώδεκα αγίων που τιμούνται και εορτάζονται κάθε χρόνο στην Ευρυτανία την τελευταία Κυριακή του Αυγούστου. Οι άγιες αυτές μορφές με τη σειρά που παρουσιάζονται στο βιβλίο είναι: Ο Άγιος Ανδρέας ο ερημίτης και θαυματουργός (13ος αιώνας), ο Άγιος Μιχαήλ ο εκ Γρανίτης (16ος αιώνας), ο Άγιος Δαμιανός ο εκ Μυριχόβου (16ος αιώνας), ο Άγιος Σεραφεΐμ επίσκοπος Φαναρίου και Νεοχωρίου (17ος αιώνας) που ήταν ο προστάτης άγιος των ξενιτεμένων Ευρυτάνων στην Κων/πολη, ο Άγιος Νικόλαος ο Παντοπώλης (17ος αιώνας), ο Άγιος Κυπριανός ο εκ Κλειτζού (17ος αιώνας), ο Άγιος Ευγένιος ο Αιτωλός (17ος αιώνας), ο Άγιος Ρωμανός ο εξ Αντρανόβης (17ος αιώνας), ο Άγιος Ακάκιος ο Καυσοκαλυβίτης (17ος και 18ος αιώνας), ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός (18ος αιώνας), ο Άγιος Γεράσιμος ο Τρανοχωρίτης (18ος και αρχές 19ου αιώνα). Ο Άγιος Ιωάννης ο εξ Αγαρηνών (18ος και αρχές 19ου αιώνα). Με το βιβλίο του αυτό ο π. Δοσιθέος προσθέτει στους ως τώρα δέκα γνωστούς άλλους δύο αγίους από το Ευρυτανικό Λειμωνάριον του π. Κων. Βαστάκη προ εικοσαετίας (τον Άγιο Ανδρέα τον Ερημίτη και τον Ευγένιο Αιτωλό) αναδεικνύοντας έτσι την Ευρυτανία ως μοναδική σε αριθμό αγίων περιοχή της χώρας μας.

Ο συγγραφέας μαζί με τα σημαντικά γεγονότα της ζωής και του μαρτυρίου των δώδεκα αγίων μας δίνει κατά τρόπο εύληπτο, πειστικό και πάμπολλες ιστορικές πληροφορίες για την εποχή και την κοινωνία και γενικότερα το ιστορικό πλαίσιο μέσα στο οποίο έζησαν οι μορφές αυτές και παρέδωσαν το πνεύμα.

Η αγιοτρόφος Ευρυτανία μπορεί να σεμνύνεται γιατί έχει το προνόμιο αυτό να κοσμείται από μια τέτοια πλειάδα αγίων μορφών τόσο σημαντικές για την πίστη και την πατρίδα μας.

Όπως τονίζει κλείνοντας τον πρόλογό του ο π. Δοσιθέος “αν δεν υπήρχαν αυτοί, εγώ τώρα θα σας έγραφα στα τούρκικα ερμηνείες του Κορανίου, γιατί θα ήμουν Χότζας και όχι ορθόδοξος κληρικός και σεις θα φορούσατε φέσι ή σαρκι. Θα είχαμε ξεχάσει προ πολλού ότι είμαστε Ρωμιοί και Χριστιανοί Ορθόδοξοι”.

Ένα εύχρηστο, χρήσιμο και συναρπαστικό βιβλίο που αξίζει να αποκτήσει κάθε Ευρυτανικό σπίτι. **Μ.Κ.**

“Ο Ταχυδρόμος της Ρούμελης” Αρ. Φύλ. 156 Ιούνιος - Ιούλιος 98 ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ [Περιοδική έκδοση της Αδελφότητας Μικροχωριτών “Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος”]

Λάβαμε το τελευταίο τεύχος του περιοδικού “ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ” που εκδίδει η Αδελφότητα Μικροχωριτών “Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος”. Τα “Μ.Γ.” είναι ένα περιοδικό που αναπτύσσει μια πολυμερή κοινωνική δράση και μέσα στους στοχους του παρουσιάζει τα προβλήματα του Μικρού Χωριού και της Ευρυτανίας γενικότερα. Καταπάνεται με πάρα πολλά ενδιαφέροντα θέματα, ενώ φιλοξενεί και εξαιρετες συνεργασίες σε κάθε του τεύχος. Διαβάζεται όχι απλώς άνετα, αλλά με μια πραγματική ευχαρίστηση. Είναι μέχρι και την τελευταία του σελίδα απολαυστικό. Συγχαρητήρια σε όλους όσους εργάζονται και το φροντίζουν. Αξίζει τον κόπο να πούμε πως με εισήγηση του Δ.Σ. στις 18/5/97 ανακήρυξε επίτιμο πρόεδρο της Αδελφότητας, τον καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου, Μικροχωρίτη κ. Κλεομένη Κουτσούκη, σε ένδειξη ευγνωμοσύνης για ό,τι συνεχώς προσφέρει σ’ αυτήν και το περιοδικό. Η τιμή αυτή, μας βρίσκει σύμφωνους, διότι ο κ. Κουτσούκης δεν είναι μόνο λάτρης του Μ. Χωριού. Ενδιαφέρεται για όλη την Ευρυτανία και με τα έργα του και τις πνευματικές του εργασίες προβάλλει αυτή σε όλα τα στρώματα και την αναβαθμίζει.

Μας δίνεται η ευκαιρία να τον συγχαρούμε και να του ευχηθούμε ο Θεός να του χαρίζει υγεία και χαρά. **Δ.Ν.Ζ.**

Από το χώρο της Ευρυτανίας

Εκδήλωση της Πανευρυτανικής Ενώσης και του Συλλόγου Κορυσχαδιτών στις 13 Αυγούστου

Με πρόσκληση του Προέδρου της Πανευρυτανικής Ενώσης κ. Κωστοπαναγιώτη και του Προέδρου του Συλλόγου Κορυσχαδιτών κ. Κων/νου Σαρρή και στα πλαίσια των Πολιτιστικών εκδηλώσεων του Συλλόγου Κορυσχαδιτών πραγματοποιήθηκε στις 13 Αυγούστου στην αίθουσα συνελεύσεων του χωριού Κορυσκάδων ομιλία της Λυκειάρχου κ. Αφροδίτης Ιωακείμ Κωστοπαναγιώτη επίτιμου Λυκειάρχου με θέμα: "Πορεία του Δημοτικού τραγουδιού στη ζωή του λαού μας".

Ο Πρόεδρος της Πανευρυτανικής Ενώσης προσφώνησε με τα παρακάτω λόγια:

Ως Πρόεδρος της ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ σας μεταφέρω θερμό και εγκάρδιο χαιρετισμό του Διοικητικού Συμβουλίου και όλων των μελών καθώς και των ΠΑΤΡΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ Αλληλεγγύης της Ένωσης, των Καλών Σαμαρειτών μας που είκοσι χρόνια τώρα πραγματοποιούν με δωρεάν εξετάσεις ανταμώματα ανθρωπιάς έως και τα πιά μακρυνά χωριά και ζουν τον πόνο και τα προβλήματα του Νομού μας. Συγχαίρω το Σύλλογο των απανταχού ΚΟΡΥΣΧΑΔΙΩΤΩΝ με τον δραστήριο και ακούραστο Πρόεδρο κ. Κ. ΣΑΡΡΗ, για τις πολιτιστικές εκδηλώσεις, που κάθε χρόνο οργανώνουν και φανερώνουν την πατριωτική ευαισθησία τους για το ιστορικό χωριό (ΚΟΡΥΣΧΑΔΕΣ).

Οι ΚΟΡΥΣΧΑΔΕΣ έχουν συνδεθεί με την ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ και θα μείνουν στη νεότερη Ελληνική Ιστορία σαν φωτεινός ΦΑΡΟΣ, που έλαμψε στις δύσκολες μέρες της ξενικής Κατοχής.

Και είμαι βέβαιος ότι εκλεκτοί Ευρυτάνες Συγγραφείς θα γράψουν την ιστορία της Εθνικής Αντίστασης στην Ευρυτανία, όπως τη ζήσαμε και μεις.

Το θέμα της αποψινής ομιλίας είναι "η πορεία του Δημοτικού Τραγουδιού στη ζωή του λαού μας".

Το Δημοτικό μας τραγούδι έδινε και δίνει πάντα μια αισιοδοξία και πίστη για την ομορφιά της ψυχής του ανθρώπου αλλά και για την ομορφιά της φύσης, που μας περιβάλλει. Το δημοτικό μας τραγούδι είναι μια ακένωτη πηγή δημιουργίας του λαού μας, που μας συνδέει με το παρελθόν και συνεχίζει την παράδοση για την παράδοση, ότι το χτες είναι ο πρόλογος για το μέλλον και ότι ανεβαίνουμε στους ώμους των προγόνων μας για να δημιουργήσουμε τη ζωή των παιδιών μας.

Την ομιλία της κ. Αφροδίτης Ιωακείμ Κωστοπαναγιώτη επίμησαν με την παρουσία τους πολλά μέλη του Συλλόγου Κορυσχαδιτών της Πανευρυτανικής Ενώσης και φίλοι αυτών.

Επιστολές προς την Αδελφότητα

Ευχαριστήριο

Εκφράζω τις ευχαριστίες μου στην οικογένεια του αείμνηστου φίλου και συγγενή γιατρού Γιάννη Δ. Δερματά, στη σύζυγό του Αναστασία και στα παιδιά του Δημήτρη και Μαρίνας.

Για τη δαπάνη και τη φροντίδα να εκδосουν τα Απομνημονεύματά μου, να τα κάλουν βιβλίο και στη συνέχεια να μου τα προσφέρουν να τα διαθέσω όπως εγώ θέλω.

Με τη σειρά μου παραχωρώ αυτά τα αντίτυπα στην Αδελφότητα Μικροχωριτών να διατεθούν και το ποσό που θα εισπραχθεί να δωθεί για κάποιο έργο που θα γίνει στο χωριό μας. Εις μνήμη της κόρης μου Ελένης Δ. Δερματά και του συγγενή και φίλου Γιάννη Δημ. Δερματά.

Δημ. Σ. Δερματάς

Ενα σχόλιο του Προέδρου της Αδελφότητας κ. Κεράνη

Όταν είναι κανείς στη διοίκηση κάποιου Συλλόγου, κάποιας Κοινότητας, στις γενικές συνελεύσεις που γίνονται είναι υποχρεωμένος να ακούει τις κριτικές των μελών και να απαντάει σ' αυτές απολογούμενος για τις πράξεις και τα έργα του.

Αυτές λέγονται με δύο λόγια δημοκρατικές και διαφανείς διαδικασίες.

Η κα Ανδριάνα Αγγελή κατέκρινε στη γενική άτυπη συνέλευση που είχαμε στις 18 Αυγούστου στο Μικρό Χωριό τον παρευρισκόμο κ. Γ. Παπαθανασίου ο οποίος ούτε ήταν ούτε υπήρξε ποτέ στη διοίκηση της Αδελφότητας ή στο Κοινοτικό Συμβούλιο. Αυτό μας εξέπληξε όλους.

Ο κ. Γ. Παπαθανασίου έκανε έργα στο Μικρό Χωριό και δωρεές για έργα, και μεις οι Μικροχωριτές θεωρούμε υποχρέωσή μας να τον ευχαριστήσουμε όπως κάθε έναν που κάνει κοινωφελή έργα στο χωριό μας.

Αυτά τα διδαχθήκαμε στα σχολεία μας και στα σπίτια μας. Δεν φοιτήσαμε σε σχολεία της Ευρώπης, για να ξέρουμε ίσως αυτά που έμαθε η κυρία Ανδριάνα. Ομως φαίνεται οι δάσκαλοί μας ήταν καλοί γιατί μάθαμε καλά αυτά που μας διδασαν.

Ραντεβού ανθρωπιάς:
Θείο δώρο οι εξορμήσεις Γιατρών Αθηληγεγύης 1998

Τα μακρυνά χωριά της λεβεντομάνας Ευρυτανίας επισκέφθηκαν οι άγγελοι αγάπης το 1998!

1) 10, 11, 12/4/1998 ΚΡΙΚΕΛΛΟ ΔΟΜΝΙΣΤΑ Συμμετοχή Πρόεδρος Ι. Μαυρομούτης

2) 29, 30, 31/5/1998 ΛΗΜΕΡΙ (ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ Π. ΧΡΥΣΙΚΟΥ με δεσπότη κ. Νικόλαο συμμετοχή Πρόεδρος Δ. Ζαγανιάρης, Κωνσταντίνος Φούκας, Ι. Μαυρομούτης, Αικατερίνη Παπακωνσταντίνου Βοτανολόγος.

3) 17/7/ - 19/7/1998 ΤΡΟΒΑΤΟ ΔΡΑΓΓΑΝΑ, ΤΡΙΔΕΝΔΡΟ, Συμμετοχή Πρόεδρος Ι. Μαυρομούτης.

4) ΚΟΡΥΣΧΑΔΕΣ Εκδήλωση με ομιλία κ. Α. Ιωακείμ Κωστοπαναγιώτου με θέμα "Η πορεία του δημοτικού τραγουδιού στη ζωή του λαού μας". Συμμετοχή Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος Ι. Μαυρομούτης, Γ. Αρμάγος, Κ. Παπαγεωργίου.

5) ΑΓΡΑΦΑ, ΒΑΡΒΑΡΙΑΔΑ, ΕΠΑΙΝΙΑΝΑ, ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ, ΜΑΡΑΘΟΣ. Συμμετοχή Πρόεδρος Ι. Μαυρομούτης.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Από Βοτανολόγο Αικατερίνη Παπακωνσταντίνου στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων Γηροκομείου Καρπενησίου για τα πολύτιμα βότανα της Ευρυτανίας 28/5/98 ώρα 7 μ.μ.

ΟΜΙΛΙΕΣ ΑΠΟ ΩΡΛ

Σε γονείς και μαθητές χωριών Ευρυτανίας για την υγιεινή στόματος και αυτιών. Διανομή σε μαθητές οδοντόβουρτσες, οδοντόπαστες και ανάλογες οδηγίες χρήσεως. Καρδιογραφήματα από καρδιολόγους.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΑΚΧΑΡΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ. Έλαβαν μέρος ο γιατροί:

1. Νικόλαος Πουρνάρας Παθολόγος Πνευμονολόγος, καθηγητής.

2. Δημήτριος Μαρίνος, Καρδιολόγος.

3. Ελευθέριος Τσιάμης, Καρδιολόγος.

4. Φωτεινή Κατσάρη, Καρδιολόγος.

5. Αικατερίνη Δανιήλ, ΩΡΛ του Ιατρικού Συλλόγου Ευρυτανίας.

6. Σάσα Θερίου-Καρποδίνη, Καρδιολόγος.

7. Βησσαρίων Ζαρκαδούλας, Ορθοπεδικός.

8. Μαριάννα Τσίρου, Οφθαλμίατρος.

9. Ευθύμιος Ντούσικος, Παθολόγος.

Ο γιατρός Οφθαλμίατρος κ. Βλαχογιάννης ματαίωσε την εξόρμησή του λόγω βλάβης αυτοκινήτου του. Υπεσχέθη σε πρώτη εξόρμηση να συμμετάσχει.

Οι γιατροί διαθέτουν δικά τους αυτοκίνητα για μετάβασή τους στο Καρπενήσι και επιστροφή, το δε δασαρχείο Καρπενησίου διαθέτει αυτοκίνητο-πούλμαν για τα χωριά Ευρυτανίας.

- Το κείμενο μετεδόθη από την εκπομπή του ANT1 "ΚΑΛΗΜΕΡΑ ΕΛΛΑΔΑ" 11/10/98.

Για το ΔΣ

Ο Πρόεδρος

Παναγιώτης Κωστοπαναγιώτης

Συνδρομές που έχουν εισπραχθεί από 1/6/98-31/12/98

A/A Ονοματεπώνυμο	Ποσό	Συνδρομή Αδελφότητας	Συνδρομή Περιοδικού	Εγγραφές
1. Δημ. Δερματάς	3.000	1998	1998	
2. Πόπη Πολύζου-Προβελεγγίου	3.000	1998	1998	500
3. Ιφιγένεια Μπουλουμπαση-Φλέγγα \$100	29.500	1998	1997	1998 1997
4. Ιωάν. Κοντός	3.000	1998	1998	
5. Δημ. Νταφύλλης 100 δολ. Αυστραλίας	16.959			
6. Ζαχαρόπουλος Γιώργος	3.000	1998	1998	
7. Πριοβόλου Μαριάνθη \$50	14.350	1998	1998	
8. Αργυρόπουλος Γιώργος	3.000	1998	1998	
9. Αϊβαλιώτη Ελισάβετ	5.000	1998	1998	
10. Τάσιος Σπύρος	2.000		1998	
11. Πανάρας Νίκος	5.000	1998	1998	
12. Λουκάς Μίχος	1.500		1998	
13. Παναγιώτου Αριστοτέλης	3.000	1998	1998	
14. Κατσιγιάννης Χρήστος	1.000		1998	
15. Φουσέκης Δημ.	1.000		1998	
16. Κατραμάδος Γιάννης	3.000	1998	1998	
17. Κυρίτση Χαρίκλεια	3.000	1998	1998	
18. Παπαδημητρίου Όλγα	3.000	1998	1998	
19. Παπαδημητρίου Νίκος	3.000	1998	1998	
20. Ανδρεοπούλου Ευαγγελία	3.000	1998	1998	
21. Λιαροκάπη Ελένη	3.000	1998	1998	
22. Μπούρας Βασίλης	3.000	1998	1998	
23. Μπούρας Δημήτρης	3.000	1998	1998	
24. Καραγκούννης Γιάννης	2.000		1998	
25. Τσιονιάς Χάρης	6.000	1998	1997	1998 1997
26. Ζαχαρόπουλος Παναγ.	3.000	1998	1998	
27. Γεωργακόπουλος Φώτης	3.000	1998	1998	
28. Σάρας Ηλίας	3.000	1998	1998	
29. Μπάκης Δημήτρης	3.000	1998	1998	
30. Γιαννόπουλος Σπύρος	3.000	1998	1998	
31. Παπαδόπουλος Γιάννης	3.000	1998	1998	
32. Φλέγγας Τάσος	3.000	1998	1998	
33. Παπαδόπουλος Άλκης	5.000	1998	1998	
34. Στογιάννη Αγάπη	5.000	1998	1998	
35. Δημητρακοπούλου Σωτηρία	5.000	1998	1998	
36. Φωτίου Δημήτρης	5.000	1998	1998	
37. Γεωργούλης Σταύρος	5.000	1998	1998	
38. Μιχ. Μουχρίτσας	2.000		1998	
39. Φλέγγας Αλέκος	3.000	1998	1998	
40. Κατσούδας Δημ.	3.000	1998	1998	
41. Τσαμουράς Νίκος	2.000		1998	
42. Νασιόπουλος Νίκος	2.000		1998	
43. Γιουρνάς Δημήτρης	5.000	1998	1998	
44. Ντελή Βασιλική	5.000	1998	1998	
45. Τσάνα Γεωργία	5.000	1998	1998	
46. Φλώρος Γιάννης (Μεσολόγγι)	5.000	1998	1998	
47. Γκιώνης Γιάννης	5.000	1998	1998	
48. Φλέγγας Δημ.	3.000	1998	1998	
49. Σακαλής Κυριάκος και Νατάσα	3.000	1998	1998	500

50. Σιδέρη Μαρία \$100	28.266	1998	1999	1998	1999
51. Τσουκανά Παρασκευή	1.000			1998	
52. Σιδέρη Βαγγελιώ	1.000			1998	
53. Μπάκης Σταύρος	3.000	1998		1998	
54. Κομπορόζος Τρύφωνας	3.000	1998		1998	
55. Κομπορόζος Νάσος	3.000	1998		1998	
56. Γιουρνά Μαρία	3.000	1998		1998	
57. Θάνου Νίκη	3.000	1998		1998	
58. Μίχος Γιάννης του Ν.	3.000	1998		1998	
59. Γιαννόπουλος Σπύρος	5.000	1998		1998	
60. Ουτουντζή Ελευθερία	5.000	1998		1998	
61. Κριεζιά Μίνα	5.000	1998		1998	
62. Μούτσελου Παναγ.	5.000	1998		1998	
63. Κομπορόζου Ευαγ.	5.000	1998		1998	
64. Ζαχαρόπουλος Σεραφείμ	15.000	1998	1996.1997	1998	1996, 1997
65. Κοντογιώργος Θανάσης (Αθήνα)	3.000	1998		1998	
66. Ζαχαρόπουλος Γιώργος \$50	14.134	1998		1998	
67. Κατραμάδος Γιάννης	3.000	1998		1998	
68. Τζαβέλης Παναγιώτης	2.000			1998	
69. Δερματά Αναστασία	10.000	1998		1998	
70. Γαβρίλης Δημ.	5.000	1998		1998	
71. Θάνος Τέλης	5.000	1998		1998	
72. Θάνος Κώστας του Τέλη	5.000	1998		1998	
73. Τσινιάς Κώστας	5.000	1998		1998	
74. Παπαπαναγιώτου Αγγελής	3.000	1998		1998	
75. Σκορδάς Δημ.	3.000	1998		1998	
76. Πετρόπουλος Πέτρος και Λίτσα	5.000	1998		1998	
77. Καρά Δέσποινα	15.000	1998		1998	
78. Μώρης Γιώργος και Μαρία	5.000	1998		1998	
79. Παπαδοπούλου Φωτεινή	14.000	1998		1998	
80. Ρένα και Σπύρος Παπαθανασιάδης	10.000	1998		1998	
81. Φώλος Παναγιώτης	3.000	1998		1998	
82. Φλώρος Νίκος	3.000	1998		1998	
83. Σιδέρη Βαγγελιώ	2.000			1999	
84. Κυρίτση Ροδάνθη \$50	15.000			1998	
85. Ζυγιάρη Φρόσω \$50	15.000			1998	
86. Σταύρος Δερματάς \$100	28.000	1998	1997	1998	1997
87. Γρούμπας Γ.	1.500			1998	
88. Βενέτης Π.	5.000	1998		1998	
89. Πανευρυτανική Ένωση	5.000	1998		1998	
90. Πιστιόλης Γεώργιος	2.000			1998	
91. Παν. Μαστρογεωργόπουλος \$100 δρχ.	29.960	1998	1997		
92. Νίκος Μαραγκούσης (Nick Malos)	20.000	1998	1997		
93. Παναγ. Ζωγράφος \$50	13.304	1998			
94. Αδελφές Ζησίμου (Λαμία)	3.000	1998		1998	
95. Μαριάνθη Μακρή	3.000	1998		1998	
96. Άννα Ανδρ. Παναγιωτοπούλου	3.000	1998		1998	
97. Κώστας Παναγιωτόπουλος	3.000	1998		1998	
98. Πέτρος και Ελένη Τραχανά	3.000	1998		1998	
99. Γιώργος Ζήσης	3.000	1998		1998	
100. Βασίλης Αρμακάς	3.000	1998		1998	
101. Αναστασία Τσαρού	3.000	1998		1998	
102. Τηλέμαχος Δερματάς	3.000	1998		1998	
103. Αρμάνδος Κομπορόζος	3.000	1998		1998	
104. Παντελής Λιάπης	3.000	1998		1998	
105. Ροδάνθη Κατσούλη	3.000			1999	

Δωρεές εις μνήμη που έχουν εισπραχθεί από 1/6/98-31/12/98

1. Παναγιώτης Ζωγράφος εις μνήμη συζύγου του Ασπασίας \$150	43.752
2. Κατίνα Αντωνίου εις μνήμη Ασπασίας Ζωγράφου \$ 30	8.714
3. Βιργινία Δημοπούλου εις μνήμη Ασπασίας Ζωγράφου \$30	8.714
4. Μαριάνθη Τσιροπούλου εις μνήμη Ασπασίας Ζωγράφου \$30	8.714
5. Βιργινία Δημοπούλου εις μνήμη Αθαν. Καρδαρά \$15	4.359
6. Παπαδημητρίου Ολγα εις μνήμη Νικήτα Κουτσούκη	10.000
7. Παπαδημητρίου Νίκος εις μνήμη Νικήτα Κουτσούκη	10.000
8. Καρανίκα Ευαγγελία εις μνήμη Βασιλικής Τσιονιά και Κώστα Κατσάνου για τον Ιερό Ναό της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος	10.000
9. Η γυναίκα του και τα παιδιά του εις μνήμη Χρήστου Θάνου	30.000
10. Μαρία Σιδέρη - Κακούρα εις μνήμη γονέων της Νικολάου και Βασιλικής	10.000
11. Μαρία Σιδέρη - Κακούρα εις μνήμη Βασ. Μίχου και Αριστείδη Γιουρνά	5.000
12. Θάνου Νίκη εις μνήμη συζύγου της Δημητρίου για το ΙΝΜΣ	20.000
13. Θάνος Κώστας εις μνήμη του πατέρα του Δημητρίου	30.000
14. Πέτρος Μπάρλας εις μνήμη Φρόσως Μπάρλα, Παναγιωτοπούλου Παν. του Κομματά Ιωαν. του Γ., Δερματά Γιάννη του Δημ., Μίχου Βασ. και Παρασκευής Πετρούδη, Αικατερ. Παπαδή, κ. Γιουρνά Αριστείδη	40.000
15. Αναστασία Ι. Δερματά εις μνήμη Νικήτα Κουτσούκη	20.000
16. Αναστασία Ι. Δερματά εις μνήμη Αθανασίου Καρδαρά	10.000
17. Αναστασία, Δημήτρης και Μαρίνα Δερματά εις μνήμη του συζύγου και πατέρα τους, Ιωάννου Δερματά	200.000
18. Νίκος και Μάρω Καστροπούλου εις μνήμη μητέρας και γιαγιάς Ευγενίας Μαστρογεωργοπούλου	20.000
19. Πέτρος και Λίτσα Πετροπούλου εις μνήμη Ευγενίας Μαστρογεωργοπούλου	10.000
20. Πέτρος και Λίτσα Πετροπούλου εις μνήμη Μαρούλας Κωστοπούλου	10.000
21. Μιχάλης και Ελένη Κωστοπούλου εις μνήμη αδελφών Μαρούλας και Ευγενίας	20.000
22. Παναγιώτα Μούτσελου εις μνήμη Ευγενίας Μαστρογεωργοπούλου	15.000
23. Ευαγγελία Κομπορόζου εις μνήμη αδελφής Ευγεν. Μαστρογεωργοπούλου	15.000
24. Ευάγγελος Μούτσελος εις μνήμη θείας Ευγεν. Μαστρογεωργοπούλου	15.000
25. Ευάγγελος Μούτσελος εις μνήμη θείας Μαρούλας Κωστοπούλου	15.000
26. Δέσποινα Κάρας εις μνήμη Ευγενίας Μαστρογεωργοπούλου	10.000
27. Δέσποινα Κάρας εις μνήμη Νικήτα Κουτσούκη	10.000
28. Παύλος και Πωλίνα Πετροπούλου εις μνήμη γιαγιάς του Ευγενίας Μαστρογεωργοπούλου	10.000
29. Βασίλης και Καίτη Γάσπαρη εις μνήμη Ευγενίας Μαστρογεωργοπούλου και Νικήτα Κουτσούκη	10.000
30. Γιώργος και Μαρία Μώρη εις μνήμη Νικήτα Κουτσούκη και Ευγενίας Μαστρογεωργοπούλου	20.000
31. Σπύρος Κυρίτσης εις μνήμη Νικήτα Κουτσούκη για τα αυλάκια του χωριού (παλιό)	40.000
32. Φωτεινή Παπαδοπούλου εις μνήμη Νικήτα Κουτσούκη	10.000
33. Φωτεινή Παπαδοπούλου εις μνήμη Δέσποινας Λιάπη	10.000
34. Γιώργος και Ιωάννα Μπαμπουνικολού εις μνήμη Γιάννη Κατσούλη για τον Ιερό Ναό Αγ. Κυριακής	10.000
35. Ρένα και Σπύρος Παπαθανασιάδης εις μνήμη Γιάννη Κατσούλη για τον Ι.Ν. Αγ. Κυριακής	10.000
36. Κεράνης Θανάσης εις μνήμη Στέλλας Γ. Παπαδή	10.000
37. Δερματάς Σταύρος εις μνήμη γονέων του Γιάννη και Ασπασίας \$100	28.000
38. Ελένη Παπαδή - Μπόζνου εις μνήμη Στέλλας Γ. Παπαδή για διαμόρφωση χώρου στον αδριάντα του Γ. Παπαδή	20.000

39. Ελένη Παπαδή - Μπόζνου εις μνήμη Παναγιώτη, Ευφημίας Παπαδή για διαμόρφωση χώρου ανδριάντος Γ. Παπαδή	20.000
40. Ελένη Παπαδή - Μπόζνου εις μνήμη Νικήτα Κουτσούκη για διαμόρφωση χώρου ανδριάντος Γ. Παπαδή στο περίβολο της Πνευματικής Γωνιάς	10.000
41. Ελευθερία Παπαδή - Σωτηράκου εις μνήμη Στέλλας Παπαδή για διαμόρφωση χώρου ανδριάντος Γ. Παπαδή στο περίβολο Πνευματικής Γωνιάς	20.000
42. Ελευθερία Παπαδή - Σωτηράκου εις μνήμη Νικήτα Κουτσούκη για έργα διαμόρφωσης του χώρου ανδριάντα Γ. Παπαδή στο περίβολο της Πνευματικής Γωνιάς	10.000
43. Ροδάνθη Κυρίτση (ΗΠΑ) εις μνήμη Νικήτα Κουτσούκη, Αναστασίας Κυρίτση Γιάννη Χαμπέρη και Δεσπούλας Λιάπη \$150	45.000
44. Σπύρος και Μαρία Κυρίτση εις μνήμη του πατέρα τους Βαγγέλη Κατσιγιάννη για τα αυλάκια του παλιού οικισμού	50.000
45. Σπύρος και Μαρία Κυρίτση εις μνήμη του πατέρα τους Βαγγέλη Κατσιγιάννη για τον Αθλητικό Όμιλο Μικρού Χωριού	50.000
46. Ροδάνθη Φλέγγα - Κατσούλη εις μνήμη του συζύγου της Γιάννη Κατσούλη	50.000
47. Γιώργος Κατσούλης εις μνήμη του πατέρα του Γιάννη	25.000
48. Σπύρος Κατσούλης εις μνήμη του πατέρα του Γιάννη	25.000
49. Τα αδελφια Κλεομένης και Αμαλία, Αλέκος και Νίκη, Γιάννης και Βασιλική εις μνήμην του αδελφού τους Νικήτα Κουτσούκη	100.000
50. Αγγελική και Διονύση Φλώρου για την εκκλησία της Μεταμόρφωσης εις μνήμην Νικήτα Κουτσούκη και γονέων τους	30.000
51. Οικογένεια Ευγενείας Μαστρογεωργοπούλου εις μνήμην Νικήτα Κουτσούκη	20.000
52. Ναυσικάς και Βαγγέλη Παπαδάκη εις μνήμην Γιάννη Κατσούλη για τα αυλάκια παλαιού οικισμού	40.000

Διάφορες δωρεές προς την Αδελφότητα

1) Πόπη Προβελεγγίου - Πολύζου για σκοπούς της Αδελφότητας	16.500
2) Αϊβαλιώτου Ελισσάβητ για σκοπούς της Αδελφότητας	15.000
3) Αγάπη Στογιάννη για αυλάκια στο Παλιό Οικισμό	20.000
4) Γιάννης Κουτραμάδος για αυλάκια στο Παλιό Οικισμό	20.000
6) Κλεομένης Κουτσούκης (αγορά βιβλίου) Δ. Δερματά	5.000
7) Θανάσης Κεράνης αγορά 2 βιβλίων Δ. Δερματά	10.000
8) Χριστόφορος Αντωνόπουλος (αγορά βιβλίου Δ. Δερματά)	5.000

Το χωριό

*Εκεί στα πλάγια του βουνού, στα δροσερά χορτάρια,
που μουρμουρίζουν τα νερά και χύνονται καθάρια,
εκεί στα πλάγια του βουνού, όπου φυσά τ' αγέρι
και χαιρετά τα λούλουδια και παίζει με τη φτέρη
και τα πουλάκια κελαηδούν στα δέντρα ταίρι-ταίρι,
απλώνεται, μικρό χωριό, με πεύκα στολισμένο
και μεσ' στον ήλιο λούζεται λευκό και ευτυχιμένο.
Τα κάτασπρα σπιτάκια του, μικρά και μετρημένα, καθώς
φωλιές μικρών πουλιών, στα δέντρα είναι κρυμμένα.*

Ιώαννη Πολέμη

Λίγα λόγια γι' αυτούς που έφυγαν

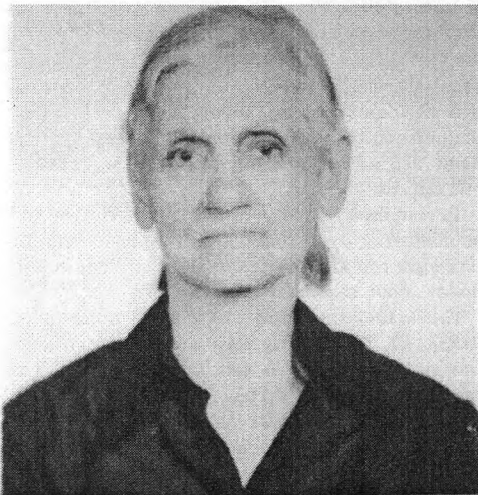
ΜΑΡΙΑ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ - ΜΠΑΚΑΕ

Τη χρονιά που πέρασε έφυγε από τη ζωή μία ακόμη Μικροχωρίτισσα της παλιάς γενιάς, η Μαρία Σταθοπούλου που γεννήθηκε στο Μικρό Χωριό το 1919. Γονείς της ήταν ο Βασίλης και Κωνσταντίνος. Παντρεύτηκε τον Κώστα Μπακαέ και έκτοτε κατοικούσε στην Αθήνα όπου δημιούργησε μια ευτυχημένη οικογένεια. Ήταν εφοδιασμένη με πολλές αρετές και αγάπη στους συνανθρώπους της.

Στην τελευταία της κατοικία την συνόδευαν τα παιδιά της, οι συγγενείς και οι χωριανοί της.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της γης που την σκεπάζει και νάναι αιωνία η μνήμη της.

ΣΤΕΛΛΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΔΗ

Απεβίωσε στις 23 Αυγούστου 1998 και κηδεύτηκε στη γενέτειρά της τη Θήβα η 88χρονη Στέλλα, χήρα Γεωργίου Παπαδή. Ήταν η Θηβαία κόρη που διάλεξε για σύντροφο της ζωής του ο αείμνηστος δάσκαλος Γεώργιος Ελ. Παπαδής μετά το θάνατο της πρώτης του γυναίκας (1942). Ο γάμος τους έγινε στις 7 Σεπτεμβρίου 1947.

Ζούσαν έκτοτε αρμονικά στην Αθήνα, όπου είχε διοριστεί ο δάσκαλος, ενώ παράλληλα δραστηριοποιήθηκε μαζί με άλλους Μικροχωρίτες για την ίδρυση του "Σωματείου των εν Αθήναις και Πειραιεί Μικροχωριτών". Από το 1986 που πέθανε ο δάσκαλος, η χήρα του ζούσε μόνη της με την αγάπη και τις περιποιήσεις των ανεπιών τους και άλλων συγγενών. Πληροφορούμαστε ότι μεταξύ των ρυθμίσεων της διαθήκης της είναι και η δωρεά ιδιόκτητου καταστήματος στην εκκλησία του Αγ. Μάρκου (Πατήσια). Κάτι ανάλογο είχε κάνει και ο δάσκαλος με τη δική του διαθήκη. Δώ-

ρισε ένα αγροτεμάχιο στην Αγ. Κυριακή του Μικρού Χωριού.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ Σ. ΛΙΑΠΗ

Πέθανε προ μηνών στην Αμερική (Ν.Υόρκη), όπου ζούσε η Δεσπούλα, χήρα Σεραφείμ Λιάπη, το γένος Διονυσίου Πριοβόλου.

Στην Αμερική είχαν μεταναστεύσει κατά τη δεκαετία του '50 μαζί με τον σύζυγό της Λιάπη. Εκεί απέκτησαν δύο παιδιά. Κοντά τους ζούσε η Δεσπούλα μετά τον τραγικό θάνατο του άντρα της. Ενδιαφερόταν πάντοτε αυτή και ο σύζυγός της για το Χωριό και ήταν τακτικοί συνδρομητές στην Αδελφότητα και το περιοδικό της. Προ ετών δώρισε στην Αδελφότητα για λογαριασμό της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος το προϊόν πωλήσεως αγροτικού κληρονομικού μεριδίου της στις Γκρεμνίτσες.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Αμερικανικής γης που σκεπάζει αυτή και το σύζυγό της.

ΑΣΠΑΣΙΑ ΠΑΝ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ 1926-1998

Προς την Αδελφότητα Μικροχωριτών

Πρώτα στέλνω τα θερμά μου συλλυπητήρια δια μέσω της Αδελφότητας στην οικογένεια Νικήτα Κουτσούκη και προς τα αδελφία του, για το θάνατο του αγαπητού σε όλους μας Νικήτα και ευχόμεθα να είναι αιωνία η μνήμη του.

Και εμείς όλη η οικογένεια είμαστε πολύ πικραμένοι, για το θάνατο της νύφης Ασπασίας γυναίκα του αδελφού μας Παναγιώτη Ζωγράφου που παντρεύτηκαν το 1957 και απέκτησαν δύο παιδιά το Χρήστο και τη Φρόσω, έζησαν στη Θεο-

σαλονίκη και το 1970 έφυγαν για την Αμερική στο NORFOLK της VIRGINIA.

Εκεί εργάστηκαν και ήταν μία καλή και επιτυχημένη οικογένεια. Ομως το σχέδιο του Θεού ήταν η γυναίκα του Παναγιώτη Ασπασία στις 18 Ιανουαρίου 1998 να φύγει για την Αιωνιότητα.

Ήταν πιστή σωστή σύζυγος, Μητέρα και νοικοκυρά. Εκεί σπούδασαν τα παιδιά τους.

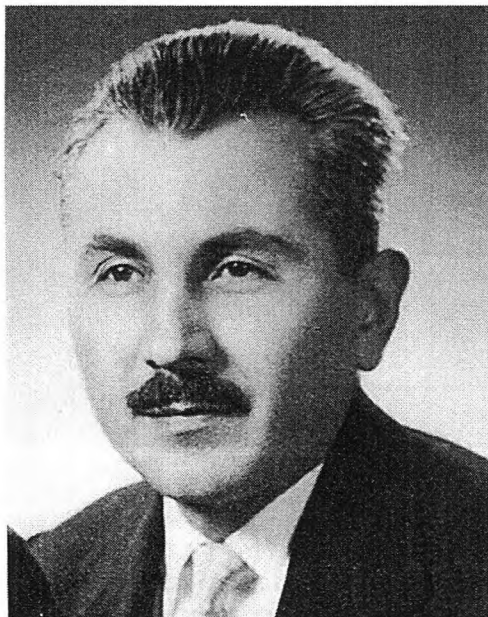
Ο Χρήστος έγινε ένας καλός επιστήμων της Φυσικής και προγραμματιστής Κομπιούτερ προσφέροντας τας υπηρεσίας του εις Κομπανίαν Παραγωγής Αεροπλάνων στο LOS ANGELES Καλιφόρνια.

Η κόρη παντρεύτηκε τον αξιόλογο Καρπενησιώτη Φώτη Σακκά και ζουν στην ATLANTA της GEORGIA. Η νύφη μας με τον Παναγιώτη σχεδόν κάθε καλοκαίρι επισκέπτονταν το Μικρό Χωριό και την ευρύτερη περιοχή. Ομως για την πέραν του τάφου ζωή για την Ασπασία ο Θεός θέλησε να φύγει από το έδαφος της Αμερικής.

Εις μνήμη της στέλνουμε το ποσό χρημάτων για τον Ιερό Ναό Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Μικρού Χωριού.

Βιργινία Αθ. Δημοπούλου

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ 1913-1998

Γεννήθηκε στο Ξερόρεμα της Καρίτσας το 1913 και ήταν γιος του Βασίλη Κατσιγιάννη και της Βασιλικής Τουφεκιά. Τελείωσε το Δημοτικό σχολείο στο Μικρό Χωριό και στη συνέχεια αναγκάστηκε να βγει στη βιοπάλη και να ξηνητευτεί, πρώτα στο Καρπενήσι και στη συνέχεια στη Θεσσαλονίκη και τη Λαμία.

Παντρεύτηκε στο Μικρό Χωριό την Αικατερί-

νη Μουχρίτσα και απέκτησε μία μοναχοκόρη, τη Μαριάνθη, την οποία λάτρευε.

Στην κατοχή εργάστηκε στη Χαλκίδα μέχρι το 1942, όταν στη διάρκεια μιας επίσκεψής του στο Χωριό συνελήφθη από τους Ιταλούς μαζί με πολλούς άλλους Μικροχωρίτες και κλείστηκε για ένα διάστημα στις φυλακές Λαμίας. Μετά την απελευθέρωση άνοιξε δικό του εστιατόριο στην Αθήνα, όμως το 1947 αναγκάστηκε να στρατευθεί στον εμφύλιο με συνέπεια να καταστραφεί οικονομικά και να κινδυνεύσει η ζωή του. Είναι αξιωματικώς γνωστό ότι αν και στρατιωτής πήρε μέρος ως μάρτυρας υπεράσπισης σε πολλές δίκες χωριανών στο στρατοδικείο της Λαμίας. Στις μαρτυρίες του εκείνης οφείλουν πολλοί την επικράτηση του δικαίου.

Μετά την απόλυση του ξεκίνησε από την αρχή την επαγγελματική του σταδιοδρομία στην Αθήνα και εργάστηκε ως ιδιοκτήτης καφενείου για πολλά χρόνια μέχρι τη συνταξιοδότησή του.

Σημαντική υπήρξε η προσφορά του στην περιοχή της Παραλίας Μαραθώνα Αττικής, όπου υπήρξε ιδρυτής και για χρόνια πρόεδρος του τοπικού Εξωραϊστικού Συλλόγου. Στην έντονη δραστηριότητά του οφείλει εν πολλοίς η περιοχή την ανάπτυξη και αξιοποίησή της κατά τη δεκαετία του εξήντα.

Γενικά διακρινόταν για την αφοσίωσή του στη δουλειά, τον ανοιχτόκαρδο και καλωσυνάτο χαρακτήρα του και την ευκολία με την οποία βοηθούσε όσους του το ζητούσαν.

Εκτός από την κόρη του, αφήνει πίσω το γαμπρό του, Σπύρο Κυρίτση, τον οποίο αγαπούσε σαν παιδί του, και τα τρία εγγόνια του, για τα οποία καμάρωνε ιδιαίτερα.

Θα σε θυμόμαστε πάντα με αγάπη γιατί δεν είναι εύκολο να σε ξεχάσουμε ποτέ. Ο Θεός να αναπαύσει την αγνή ψυχή σου, νάναι ελαφρύ το χόμα που σε σκεπάζει και η μνήμη σου αιώνια.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ

1917-1998

Ο Γιάννης Κατσούλης γεννήθηκε στην Καρύτσα Ευρυτανίας το 1917. Τα πρώτα παιδικά του χρόνια τα πέρασε στην Καρύτσα. Αργότερα πήγε στο γυμνάσιο Καρπενησιού από όπου και αποφοίτησε με άριστα. Σπούδασε στη Χημική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και τελείωσε χημικός.

Διορίστηκε στο Υπουργείο Συντονισμού στο οποίο κέρδισε υποτροφία και εστάλη στην Αμερική και ειδικεύθηκε γεωχημικός-μεταλλειολόγος. Επανερχόμενος στην Ελλάδα τοποθετήθηκε στο Υπουργείο Βιομηχανίας και έφθασε στη μεγαλύτερη δημοσιοϋπαλληλική βαθμίδα ως Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Βιομηχανίας όπου υπηρέτησε μέχρι που συνταξιοδοτήθηκε.

Παντρεύτηκε τη Ροδούλα Φλέγγα και απέκτησε δύο αγόρια τον Γιώργο και τον Σπύρο.

Ήταν σπουδαίος επιστήμων, καλός σύζυγος και πατέρας και ευτύχησε να δει και τέσσερα χαριτω-

μένα εγγονάκια. Ανοιχτόκαρδος, καλοσυνάτος, ευχάριστος συζητητής με πολλές γνώσεις, ήταν αγαπητός στους συναδέλφους του στους συμπατριώτες του και στους συγγενείς του.

Στις 2 Νοεμβρίου πέθανε από ανακοπή καρδιάς στο σπίτι του στο Χαλάνδρι, ανάμεσα στα παιδιά του και τα εγγόνια του.

Η κηδεία του έγινε στο Χαλάνδρι και την παρακολούθησαν, συγγενείς, πολλοί φίλοι και αρκετοί συμπατριώτες μας.

Εμείς θα τον θυμόμαστε αξιαγάπητο άνθρωπο και εξαιρετικό μέλος της Αδελφότητάς μας. Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Αττικής γης που τον σκεπάζει.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΠΑΝ. ΚΥΡΙΤΣΗ 1942-1998

Η Αναστασία Παναγ. Κυρίτση γεννήθηκε στο Σουέζ της Αιγύπτου στις 4 Οκτωβρίου 1942. Σπούδασε Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και μετά την αποφοίτησή της διορίστηκε καθηγήτρια φιλόλογος στο Λύκειο Ναυπάκτου.

Υπηρέτησε σε διάφορα σχολεία και τελευταία μέχρι τον θάνατό της υπηρετούσε στο 10ο γυμνάσιο Πειραιώς.

Παντρεύτηκε τον Παναγιώτη Κυρίτση το 1976 και απέκτησαν δύο παιδιά την Κωνσταντίνα και τον Τρύφωνα - Νικόλαο, που σήμερα είναι φοιτητές. Δυστυχώς στις οκτώ Αυγούστου 1998 πέθανε μετά ολιγόχρονο ανίατο ασθένεια.

Υπήρξε καλή μητέρα και σύζυγος καλή νοικοκυρά και άξια καθηγήτρια. Η κηδεία της έγινε στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών και την παρακολούθησαν οι συγγενείς, φίλοι της και αρκετοί Μικροχωρίτες. Θερμά συλλυπητήρια στον σύζυγό της

Παναγιώτη στα παιδιά της και στους λοιπούς συγγενείς της.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της γης που την σκεπάζει και νάναι παντοτεινή η μνήμη της.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ 1920-1998

Γεννήθηκε στον Αγιο Γεώργιο Παλαιοχωρίου Ευρυτανίας το έτος 1920. Ήταν ο πρώτος γιός πολύτεκνης οικογένειας. Από μικρή ηλικία έφυγε από το χωριό του και εγκαταστάθηκε στο χωριό Καλεσμένο. Τα χρόνια της Κατοχής τα πέρασε σαν εργαζόμενος στον Ποταμό Μέγδοβα χρησιμοποιώντας και χειρίζοντας το μικρό πορθμείο (κοινώς Καρέλι) ήτανε χειροκίνητο με συρματοόχοι-

νο με μικρή καρότσα, ξύλινη, εγκατεστημένο στη θέση Χάνι Καραγκούνη η σημερινή γέφυρα Μεγδοβας. Τα χρήματα για το πέρασμα σαν εισιτήριο σημερινό όχι τόσο ικανοποιητικό. Πολλοί άνθρωποι δεν είχαν και χρήματα ανταλλάσσοντας με κάτι άλλο σε είδος προϊόντων. Πολλές φορές με άσχημες καιρικές συνθήκες κινδύνευσε η ίδια του η ζωή. Η εμπειρία του όμως και η υπομονή τον κράτησε όρθιο ως το τέλος όπου και παρέδωσε την σκυτάλη όταν έγινε η πλωτή γέφυρα που όλοι γνωρίζουμε. Έγινε ευρύτερα γνωστός και αγαπητός σχεδόν σε όλη την Ευρυτανία που και σήμερα πολλοί θα τον θυμούνται όσο έτυχαν να περάσουν. Ο Λάμπρος που είχε το Καρέλι. Στο Καλεσμένο Ευρυτανίας παντρεύτηκε την Βασιλική το γένος Νταφύλη. Απέκτησαν 5 παιδιά από τα οποία τα 3 εν ζωή. Στο Καλεσμένο παρέμεινε έως το 1962. Το 1963 μαζί με την οικογένειά του εγκαταστάθη στο Μικρό Χωριό. Ετυχε της εκτίμησης και αγάπης όλων με την αθωότητά του, το σεβασμό, το καλαμπούρι. Με το βιολί διασκεδασε τόσους και τόσους, σε πανηγύρια, γάμους και άλλες εκδηλώσεις. Πολλοί τελευταία θα τον θυμούνται σαν τον Μπάμπια Λάμπρο με το βιολάκι του. Εφυγε από την ζωή στις 30 Μαΐου 1998 σε ηλικία 78 ετών στο Γενικό Νοσοκομείο Καρπενησίου, ετάφη στο νέο Μικρό Χωριό.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει και νάβαι αιώνια η μνήμη του.

**«ΕΥΓΕΝΙΑ Χ. ΜΑΣΤΡΟΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ
(ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ)»**

Την Τετάρτη 2 του Σεπτεμβρίου 1998 έφυγε από κοντά μας η μάνα μας Ευγενία Μαστρογεωργού-

πούλου. Ήταν πρωτοθυγατέρα του Βαγγέλη Κωστόπουλου και της Κατερίνας (Ρίνας). Αυτή τη φορά η καρδούλα της, που για 7-8 χρόνια την ταλαιπωρούσε, έπαψε να χτυπά.

Εμείς τα παιδιά της, Λίτσα, Μάρω, Σπύρος και οι οικογένειές μας χάνοντας την πολυαγαπημένη μας μητέρα, γιαγιά και προγιαγιά πραγματικά ορφανέσαμε.

Η Ευγενία πήγε να συναντήσει τη Μαρούλα, μια από τις μικρότερες αδελφές της, που έφυγε από κοντά μας, πέρσι. Φαίνεται ότι ο Χάροντας έστισε καρτέρι και στην λεγόμενη Κυρτσοφωλιά. Δώδεκα γόννοι ζαδέλφια χάθηκαν τα δυο-τρία τελευταία χρόνια. Ανάμεσά τους και τα πρωτοζαδέλφια της μάνας μας, ο Γιάννης Δερματάς και ο Νικήτας Κουτσούκης, που ήταν και συνοδοί στο γάμο της, όπως συνηθίζονταν τότε, η Ελένη Λιάπη-Βετσοπούλου κ.ά.

Παντρεύτηκε το 1938, σε ηλικία δεκαοκτώ χρονών, το συγχωριανό της Χαράλαμφο Μαστρογεωργόπουλο. Έζησαν από τότε στη δεύτερη πατρίδα μας, τη Θεσσαλονίκη. Η μάνα μας ήταν άνθρωπος ζεστός, στοργική με τα παιδιά και τα εγγόνια της, πάντα πρόθυμη να συμπαρασταθεί στις μικρές καθημερινές ανάγκες μας, μια φύση τρυφερή και συναίσθηματική. Κοινωνική και φιλόξενη, είχε πάντα το σπίτι της ανοιχτό για συγγενείς και φίλους, μια ζεστή φωλιά. Ήταν η προσωποποίηση της ευγένειας και σαν τέτοια θα τη θυμόμαστε πάντοτε κι εμείς και όσοι την γνώρισαν.

Πριν από είκοσι χρόνια έφυγε πρώτος ο πατέρας μας, άνθρωπος καλοσυνάτος και συναισθηματικός, που φρόντισε την οικογένειά του όσο καλύτερα μπορούσε. Ήταν όμως και πνευματικός άνθρωπος που βοηθούσε όσο μπορούσε και τους γύρω του, συγγενείς, φίλους και συγχωριανούς.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που σκεπάζει και τους δυό. Όσον αφορά εμάς, τα παιδιά και τα εγγόνια τους, θα μείνουν για πάντα στην καρδιά και στη μνήμη μας.

Λίτσα Πετροπούλου

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ-
ΒΛΑΧΟΥ 1916-1998**

Εφυγε από τη ζωή μιά ακόμη παλιά Μικροχωρίτσια που ήταν εγκαταστημένη οικογενειακά στην Αμερική. Είναι η Αλεξάνδρα Δημοπούλου - Βλάχου κόρη του Ανδρέα Δημόπουλου που γεννήθηκε στο χωριό το 1916. Απευθύνουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια στην οικογένειά της. Στο επόμενο τεύχος θα αφιερώσουμε τη σχετική νεκρολογία.

- Τελευταία στιγμή πληροφορηθήκαμε 6/12/98 το θάνατο του Κωνσταντίνου Μπούρα στο χωριό.

• Αεροπορικά εισιτήρια για όλο τον κόσμο • Συνέδρια - Εκθέσεις
• Οργανωμένες εκδρομές • Διαβατήρια - Βίζες
Στις οικονομικότερες τιμές!!
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΓΙΟΥΡΝΑ - ΒΟΥΓΑΜεσογείων 6, Τηλ.: 7799.261, 7799. 558

Ξενοδοχείο Εστιατόριο
Καφετέρια
«Η ΧΕΛΙΔΩΝΑ»

Δ/νση ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΝΙΑΣ

Θέα προς το Βελούχι

Παραδοσιακή φιλοξενία εξυπηρέτηση
Παλαιό Μικρό Χωριό Πληρ. τηλ. 0237-41221

ΤΟ ΧΩΡΙΑΤΙΚΟ

Ψησταριά

Εστιατόριο - Χωριάτικη Κουζίνα
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ

Νέο Μικρό Χωριό Τηλ. 0237/41257/41103

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ ΔΩΜΑΤΙΑ

Α' κατηγορίας

ΑΖΑΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΔΩΜΑΤΙΑ

Νέο Μικρό Χωριό, Πληρ. Τηλ. 0237/41318

Ξενοδοχείο - Εστιατόριο - Καφετέρια

ΜΟΤΕΛ ΕΛΛΑΣ

Νέο Μικρό Χωριό

Πληρ. Τηλέφωνο

0237-41206

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ
ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΡΙΝΑ ΤΑΣΙΟΥ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. Τηλ. 0237/41349

ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΖΑΡΡΑ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ
ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΔΩΜΑΤΙΑ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. Τηλ. 0237/41236/41433

Ψησταριά - Ταβέρνα

Χωριάτικη κουζίνα

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΟΥΡΑΣ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. τηλ. 0237-41300

Ταβέρνα «Η ΓΩΝΙΑ»

ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ετομα φαγητά της ώρας

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ
ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΔΩΜΑΤΙΑ

Νέο Μικρό Χωριό Πληρ. τηλ.: 0237 41303

Ξενώνας

«Το ρίζωμα»

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΜΠΟΥΡΑ

Νέο Μικρό Χωριό

τηλ. (0237-41170) FAX: (0237-41486)

Κάποιοι ανάμεσά μας, Έχουν πιο Ανεπτυγμένο «ένστικτο» Υπεροχής:

Panthera Leon.
κυρίαρχη υπεροχή στο χώρο του.

ΙΔΙΩΤΙΚΟ Τ.Ε.Λ.
ΠΛΑΚΑ

- ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
- ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ
- ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ
& ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

Ιδιωτικό Τ. Ε. Λ.
Αναγνωρισμένο από το Κράτος

Ζωναρά 10, Τηλ.: 6457082-4,
5244011, 8250552, 6875421